

AURE KOMMUNE

Årsmelding 2023

VILL
VAKKER
OG VENNLIG

Aure – Sykket
Foto: K2 Filmproductions

Innholdsfortegnelse

1.	Leseveiledning	5
2.	Forord	6
3.	Organisasjon	7
3.1.	Administrativ organisering	7
3.2.	Politisk organisering	8
3.3.	Selskap og interkommunalt samarbeid	9
4.	Samfunn - nøkkeltall	10
4.1.	Befolkningsutvikling – alderssammensetning	10
4.2.	Folketall etter alder og kjønn	12
4.3.	Befolkningsprognose	12
4.4.	Sysselsetting – pendling	13
4.5.	Kommunebarometeret	14
4.6.	KOSTRA Nøkkeltall	16
5.	Klimaregnskap for Aure kommune	17
5.1.	Årsrapport klimaregnskap for Aure som organisasjon	17
5.2.	Klimagassutslipp for Aure kommune som samfunn	20
5.3.	Kommuneplanens samfunnsdel – bærekraft, klima og miljø	22
5.4.	Klimabudsjett	23
6.	Årsberetning for Aure kommune	24
6.1.	Økonomisk utvikling og avvik	24
6.1.1.	Sammendrag - regnskapsresultat 2023	24
6.1.2.	Hovedtall for driftsregnskapet	27
6.1.3.	Netto driftsresultat	33
6.1.4.	Bruk og avsetning fond	34
6.1.5.	Regnskapsmessig mindreforbruk/ merforbruk/budsjettavvik	35
6.1.6.	Enhetenes resultat	35
6.1.7.	Resultat finanskapitlet	39
6.1.8.	Finansforvaltning	39
6.1.9.	Investeringsregnskapet	45
6.1.10.	Økonomiske måltall – handlingsregler og målsettinger	50
6.2.	Virksomhetens måloppnåelse (jfr. kommunelovens § 14-7, bokstav c)	52
6.3.	Etisk standard (jfr. kommunelovens § 14-7, bokstav d)	55

6.4.	Medarbeidere og likestilling (jfr. kommunelovens § 14-7, bokstav e og f)	56
6.4.1.	Omdømmebygging	57
6.4.2.	Kommunale årsverk	57
6.4.3.	Sykefravær	58
6.4.4.	Skademeldinger	59
6.4.5.	Arbeidsmiljøutvalget (AMU)	59
6.4.6.	Bedriftshelsetjenesten	60
6.4.7.	Seniorpolitikk	60
6.4.8.	Likestilling og integrering	60
6.4.9.	Lærlinger	63
7.	Politisk virksomhet	65
7.1.	Politisk møtevirksomhet	65
7.2.	Kostnader politisk virksomhet	66
8.	Enhetenes årsmeldinger	67
8.1.	Utvikling og service	67
8.1.1.	Beskrivelse av tjenesten/enheten	67
8.1.2.	Resultatmål for enheten	67
8.1.3.	HMS og Kvalitetssikring	69
8.1.4.	Økonomiresultat	70
8.1.5.	Nøkkeltall	71
8.2.	Oppvekst og integrering	72
8.2.1.	Beskrivelse av tjenesten/enheten	72
8.2.2.	Resultatmål for enheten	72
8.2.3.	HMS og Kvalitetssikring	73
8.2.4.	Økonomiresultat	74
8.2.5.	Nøkkeltall	75
8.3.	Omsorg	77
8.3.1.	Beskrivelse av tjenesten/enheten	77
8.3.2.	Resultatmål for enheten	77
8.3.3.	HMS og Kvalitetssikring	79
8.3.4.	Økonomiresultat	80
8.3.5.	Nøkkeltall	81
8.3.6.	Investeringer	82
8.4.	Helse og familie	83
8.4.1.	Beskrivelse av tjenesten/enheten	83
8.4.2.	Resultatmål for enheten	83
8.4.3.	HMS og Kvalitetssikring	84
8.4.4.	Økonomiresultat	84

8.4.5.	Nøkkeltall	85
8.4.6.	Investeringer	86
8.5.	NAV	87
8.5.1.	Beskrivelse av tjenesten/enheten	87
8.5.2.	Resultatmål for enheten	87
8.5.3.	HMS og Kvalitetssikring.....	87
8.5.4.	Økonomiresultat	87
8.5.5.	Nøkkeltall	87
8.6.	Plan og drift	90
8.6.1.	Beskrivelse av tjenesten/enheten.....	90
8.6.2.	Resultatmål for enheten	90
8.6.3.	HMS og Kvalitetssikring.....	92
8.6.4.	Økonomiresultat	93
8.6.5.	Investeringer	94
8.7.	Kultur og næring	95
8.7.1.	Beskrivelse av tjenesten/enheten.....	95
8.7.2.	Resultatmål for enheten	95
8.7.3.	HMS og Kvalitetssikring.....	101
8.7.4.	Økonomiresultat	101
8.7.5.	Nøkkeltall	102
8.7.6.	Investeringer	105

Foto: Peder Hønsvik

1. Leseveiledning

Kapittel 1

Leseveiledning

Kapittel 2

Kommunedirektørens forord

Kapittel 3

Kapittel 3 omhandler Aure kommunes politiske og administrative struktur, samt en oversikt over selskap og interkommunale samarbeid kommunen deltar i.

Kapittel 4

En omtale av *Samfunn og nøkkeltall* er tatt inn i kapittel 4. Her finner vi oversikter over befolkningsutvikling, alderssammensetning og sysselsetting. I tillegg omhandler kapitlet litt om kommunebarometeret og utvalgte KOSTRA-tall.

Kapittel 5

Her gir vi en omtale av Aure kommunes klimaregnskap med henvisning til kommuneplanens samfunnsdel.

Kapittel 6

I kapittel 6 finner vi årsberetningen for Aure kommune. Årsberetningen er knyttet til krav gitt i kommunelovens §14-7.

Første del (avsnitt 6.1) beskriver kommunens økonomiske utvikling og avvik, dvs. en fremstilling av driftsregnskapet for 2023 med netto driftsresultat, fondsdisposisjoner, lånegjeld, mindreforbruk, samt investeringsregnskapet for 2023. Til slutt i denne delen har vi satt opp økonomiske måltall for Aure kommune. I kap. 6.2 er det gitt en beskrivelse av virksomhetsstyringen i Aure kommune, herunder sammenhengen mellom strategier og planverk og ønsket om å få et godt overblikk på kommunens måloppnåelse. Kap. 6.3 gir en beskrivelse av kommunens etiske standard og hvilke tiltak som gjennomføres i forhold til dette. Siste del, kap. 6.4, omhandler området medarbeidere og likestilling/integrering. Her finner vi bl.a. oversikter og kommentarer vedr. utviklingen i antall årsverk, sykefravær, helse, miljø, sikkerhet og likestilling. Vi har også tatt med et avsnitt om lærlinger her.

Kapittel 7

Kapitlet har en kort beskrivelse av politisk virksomhet.

Kapittel 8

Her finner vi enhetenes årsmeldinger.

I tabellene betyr negative tall – dvs. **røde** tall eller tall med minus foran (eller i parentes) – **inntekter** eller mindre utgifter. Motsatt er positive tall, dvs. svarte tall uten minus foran – **utgifter** eller mindreinntekter.

2. Forord

Kjære innbyggere.

Her er årsmeldingen 2023 for Aure kommune.

Årsmeldingen gir blant annet innblikk i kommunens organisering, nøkkeltallsanalyser, klimaregnskap, økonomisk utvikling og den sier noe om virksomhetens måloppnåelse.

Jeg håper den vil bidra til en felles forståelse av Aure kommunes utfordringer og muligheter.

I løpet av året er det lagt ned mye bra arbeid for å levere gode tjenester til våre innbyggere. Vårt fokus har vært å jobbe etter de målene og rammene som kommunestyret har gitt oss.

Våre folkevalgte har lagt ned mye godt arbeid, engasjement og kloke beslutninger i utviklingen av Aure-samfunnet.

Jeg vil takke ansatte, politikere og andre samarbeidspartnere for deres engasjement og innsats.

Sammen skaper vi resultater som er bra for Aure inn i framtida.

Aure, 27.03.2024

Håvard Sagli
Kommunedirektør

3. Organisasjon

3.1. Administrativ organisering

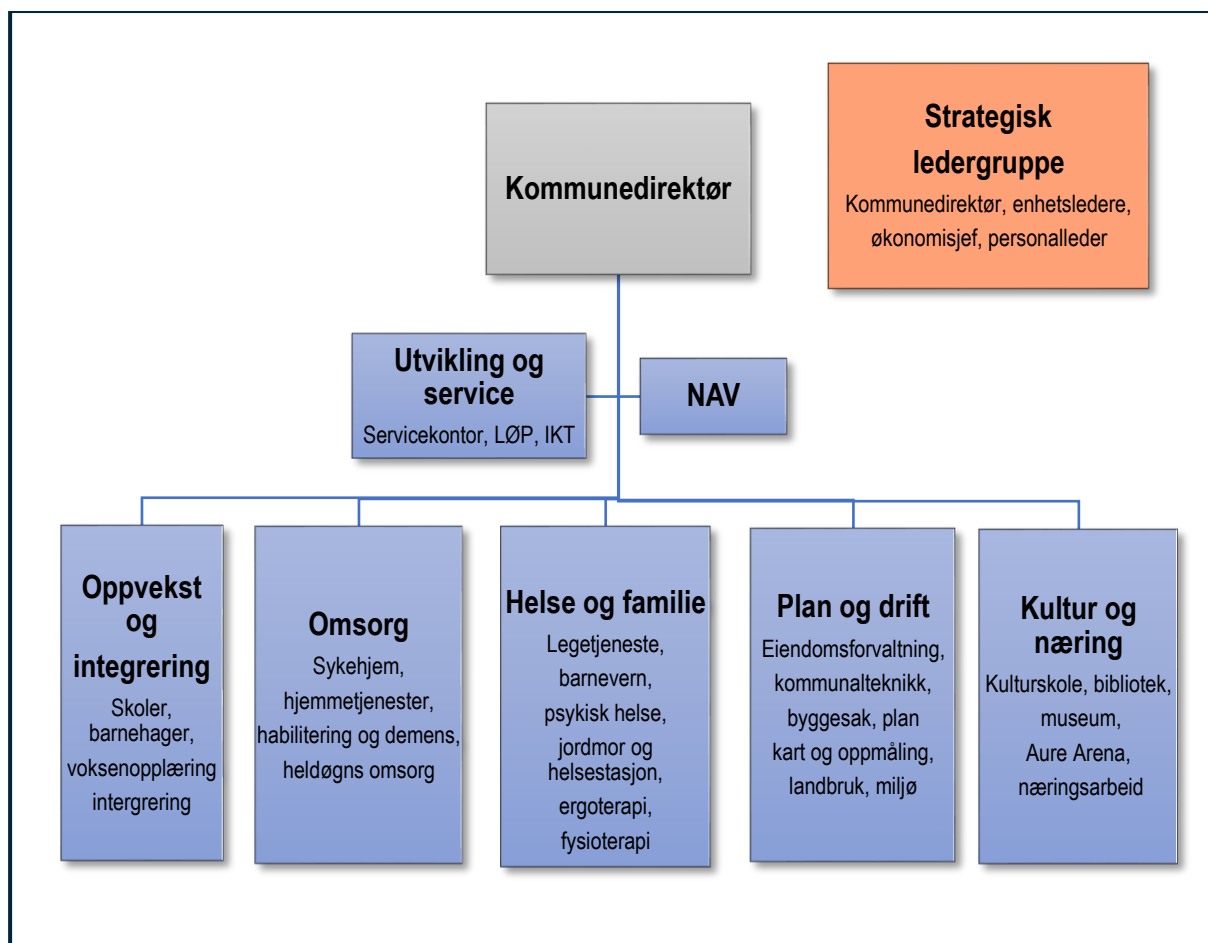
Administrativt er kommunen organisert etter en to-nivå-modell med innslag av 3-nivå modell (enhet omsorg og enhet plan og drift). Gjeldende fra 1. september 2020 ble det foretatt en omorganisering ved at enhetene skole/integrering og barnehage ble slått sammen til en enhet. Samtidig ble kulturområdet, som tidligere lå under enhet utvikling/service, slått sammen med næring til en ny enhet, kultur/næring.

Foruten det som er delegert direkte til kommunedirektøren gjennom bla. kommuneloven, delegerer kommunestyret myndighet til kommunedirektøren med rett til videredelegering.

Kommunedirektøren delegerer myndighet videre til enhetslederne som rapporterer direkte til kommunedirektøren.

Kommunestyret har gitt enhetene stor grad av selvstendighet i daglig drift innenfor politisk fastsatte rammer i budsjett, virksomhetsplaner og krav til måloppnåelse. Kommunedirektørens strategiske ledergruppe benyttes til samordning, drøfting og oppfølging av administrative rutiner og oppgaver. Den strategiske ledergruppen benyttes også i enkelte sammenhenger i drøftinger med det politiske nivå og de tillitsvalgte.

Figur 1 - Administrativ organisering i Aure kommune

3.2. Politisk organisering

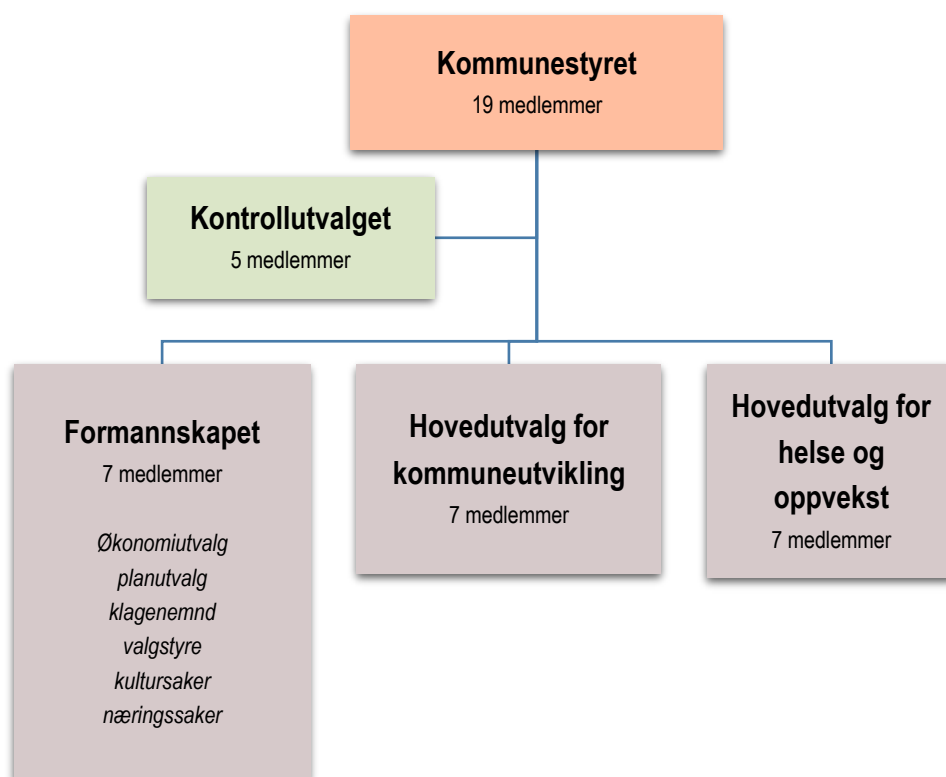
Det politiske styringssystemet i Aure kommune er betegnet som en modifisert hovedutvalgsmoell. Kommunestyret består i dag av 19 medlemmer.

Under kommunestyret har vi formannskapet med 7 medlemmer og to hovedutvalg med medlemmer inndelt på bakgrunn av fagfelt. Hovedutvalgene er satt sammen etter forholdstalls-prinsippet. Alle hovedutvalgene behandler saker både av langsiktig karakter og rene driftsoppgaver. Hovedutvalgene har endelig vedtaksmyndighet som beskrevet i kommunens delegeringsreglement og innstiller til kommunestyret der myndigheten ikke er delegert. Formannskapet har en overordnet rolle bl.a. i forhold til økonomi og planarbeid. I tillegg skal formannskapet ha ansvar for saker relatert til kultur og næring, samt valgstyre.

I tillegg til hovedutvalgene inneholder den politiske organiseringen de lovpålagte organene som kontrollutvalg, ungdomsråd, eldreråd, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, administrasjonsutvalg og arbeidsmiljøutvalg. Aure kommune har også en egen plan- og byggekomite.

Fram til 26.09.2023 hadde Aure kommune et hovedutvalg for næringsutvikling. I møte 26.09.2023, sak 35/23, vedtok kommunestyret å avvikle dette hovedutvalget og at saker relatert til næringsarbeid skulle overføres til formannskapet. Samtidig ble det vedtatt å gjenopprette hovedutvalg for helse og oppvekst.

Figur 2 - Politisk organisering i Aure kommune (f.o.m. 26.09.2023)

3.3. Selskap og interkommunalt samarbeid

Navn	Samarbeidsform
Berekraftfylket Møre og Romsdal (deltakerkommune)	Samarbeidsavtale
Digi Møre og Romsdal (fagnettverk)	Samarbeidsavtale
Distriktsmedisinsk senter (DMS) (9 kommuner)	Vertskommunesamarbeid
Driftsassistansen for vann og avløp i Møre og Romsdal	Interesseorganisasjon
Energi 1 Kraft AS	AS
Energiregion Møre	Samarbeidsavtale
Felles legevakt Halså, Aure og Smøla (HAS)	Samarbeidsavtale
Helseinovasjonsenteret AS (HIS)	AS
Interkommunalt arkiv Møre og Romsdal IKS (IKA)	IKS
IKT ORKidé	Vertskommunesamarbeid
Interkommunal barnevernvakt for Nordmøre og Romsdal (12 kommuner)	Vertskommunesamarbeid
Interkommunal tobakk- sal- og skjenkekontroll (Aure, Heim, Sunndal, Surnadal, Tingvoll)	Vertskommunesamarbeid
Interkommunalt plankontor Berkåk	Oppgavefellesskap
Interkommunalt politisk råd Trøndelag sørvest-lakseregion	Interkommunalt politisk råd
Interkommunalt tilsyn i byggesaker Nordmøre	IKS
Interkommunalt utmarksråd IKU (Aure, Heim)	IKS
IUA Nordmøre (Beredskap mot akutt forurensning)	
Jappe Ippes Folkehøyskole AS	AS
Kristiansund Felles Bedriftshelsetjeneste (KFBH)	innkjøpssamarbeid (NII)
Kristiansund og Nordmøre Havn IKS (KNH)	IKS
Kristiansund og Nordmøre Næringsforum (KNN)	AS
Kvernberget vekst AS	AS
Landbruk Nordvest	årlig tilskudd
Livskraftige kommuner - nettverk for klima og energi (via KS)	Interesseorganisasjon
Midt-Norsk Fergeallianse AS (MINOFAS)	AS
Muritunet AS	AS
Møre og Romsdal 110-sentral KF (26 kommuner)	Kommunal foretak (KF)
Møre og Romsdal Revisjon SA	Samvirkeforetak
NEAS Konsern AS	AS
Nemko Norlab AS	Kjøp av tjenester
Nettverk av petroleumskommuner (NPK)	Interesseorganisasjon
Nettverk for fjord- og kystkommuner (NFFK)	Interesseorganisasjon
Industrikommunene	Interesseorganisasjon
Naturressurskommunene	Interesseorganisasjon
Nordmøre Fiskebåt AS	AS
Nordmøre Interkommunale brann- og redningstjeneste (NiBR)	Vertskommunesamarbeid
Nordmøre interkommunale innkjøpssamarbeid (NII)	Vertskommunesamarbeid
Nordmøre Interkommunale Politiske Råd (NIPR)	Interkommunalt politisk råd
Nordmøre Kemnerkontor (Aure, Averøy, Gjemnes, Kristiansund og Tingvoll)	Samarbeidsavtale
Nordmøre kontrollutvalgssekretariat IKS	IKS
Nordmøre Kriesenter IKS	IKS
Nordmøre oppvekstssamarbeid (Nettverk Nordmøre) (10 kommuner)	Vertskommunesamarbeid
Nordmørsmusea AS	AS
Nordre Nordmøre Bru- og Tunnelselskap AS	AS
PPT for Ytre Nordmøre (Kr.sund, Aure, Averøy, Smøla)	Vertskommunesamarbeid
Regionalt Responssenter (RRO)	
ReMidt IKS (husholdningsavfall)	IKS
ReMidt Næring AS (næringsavfall)	AS
Tjeldbergodden Utvikling AS	AS
Varde AS	AS
Veterinærvakt Aure, Smøla	Samarbeidsavtale
Visit Nordmøre & Romsdal AS	AS
Ytre Nordmøre Opplæringskontor	Samarbeidsavtale

4. Samfunn - nøkkeltall

4.1. Befolkningsutvikling – alderssammensetning

Befolkningsendring, alderssammensetning og framskriving av folketallet er viktige rammebetingelser for prioritering av kommunens tjenester til innbyggerne.

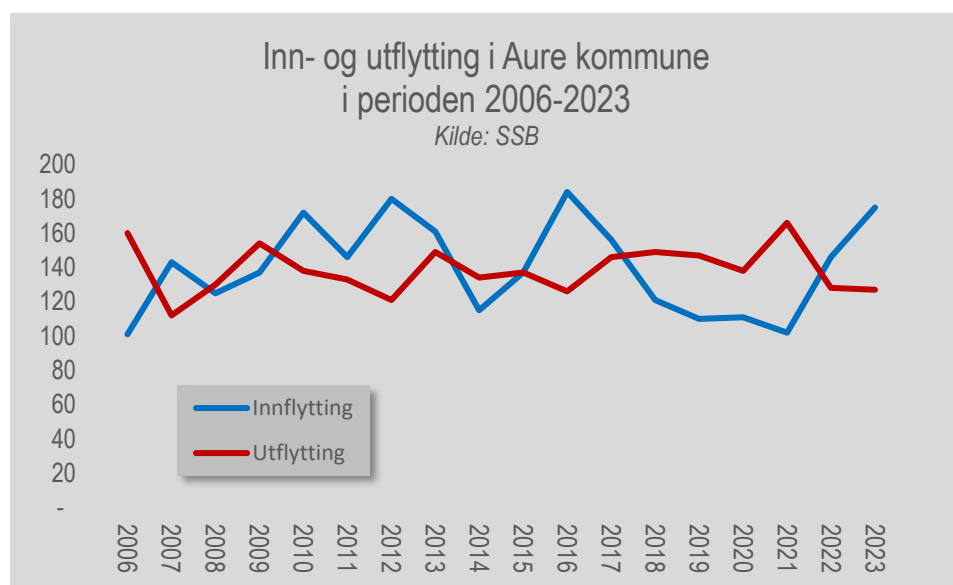
Aure kommune har pr 1. januar 2024 totalt 3 408 innbyggere, en økning på 27 i forhold til samme tidspunkt 2023.

Tabell 1 – folketallsutviklingen etter kommunesammenslåingen 2006

År	Folketal pr. 01.01.	Fødte	Døde	Fødsels-overskudd	Innflytting	Utflytting	Netto-innflytting	Folketalls- endring
2006	3 591	27	45	-18	101	160	-59	-77
2007	3 515	23	42	-19	143	112	31	12
2008	3 530	30	45	-15	125	130	-5	-20
2009	3 508	37	29	8	137	154	-17	-9
2010	3 502	31	44	-13	172	138	34	21
2011	3 523	21	46	-25	146	133	13	-12
2012	3 511	38	38	0	180	122	58	58
2013	3 570	31	36	-5	161	149	12	7
2014	3 577	22	31	-9	115	134	-19	-28
2015	3 549	31	44	-13	137	137	0	-13
2016	3 536	29	33	-4	184	126	58	54
2017	3 590	31	38	-7	156	146	10	3
2018	3 593	24	36	-12	121	149	-28	-40
2019	3 553	34	43	-9	110	147	-37	-46
2020	3 507	30	42	-12	111	138	-27	-39
2021	3 468	21	41	-20	102	166	-64	-84
2022	3 384	27	48	-21	146	128	18	-3
2023	3 381	23	44	-21	175	127	48	27
2024	3 408	0	0	0	0	0	0	0

Siden kommunesammenslåingen i 2006 har folketallet holdt seg relativt stabilt. Det er imidlertid en del svingninger fra år til år, eksempelvis fra en nedgang på 77 det første året etter kommunesammenslåingen, til en økning på 58 og 54 i henholdsvis 2012 og 2016. Fra 2018 til 2022 har vi hatt en nedgang i befolkningen på 212 personer eller 5,9 %, noe som både har sammenheng med lavt fødselstall og lavere innflytting enn utflytting. I 2022 så vi en oppbremsing av nedgangen og i 2023 har nettoinnflytting gjort at vi faktisk opplever en befolkningsøkning. Det er grunn til å anta at dette i hovedsak skyldes mottak av flyktninger fra Ukraina.

Tabellen viser at det har vært fødselsunderskudd hvert år, med unntak av 2009. I perioden 2006-2023 har vi et samlet fødselsunderskudd på 215. Hovedårsaken til at folketallet tross alt har vært noenlunde stabilt er innflytting, og da hovedsakelig fra utlandet. I perioden 2006-2017 hadde Aure kommune en netto innflytting på 116 personer. Fra og med 2018 og fram til 2021 har også inn- og utflytting gitt oss negative tall. Fra 2022 ser vi igjen en nettoinnflytting. Det lave fødselstallet har bl.a. sammenheng med at kommunen over lang tid har hatt lav kvinneandel i fertil alder, og at antall barn pr kvinne både i Norge og ellers i Europa ligger under 2 (reproduksjonsgrense).

Figur 3 - Netto innflytting i Aure kommune perioden 2006-2023

Figuren ovenfor illustrerer godt forholdet mellom inn- og utflytting i Aure kommune i perioden 2006-2023.

Folketallsendringene har konsekvenser for kommunens inntekter både når det gjelder rammetilskuddet og skatteinntektene. For kommunen som organisasjon og tjenesteyter vil nye innbyggere nødvendigvis medføre både inntekter og utgifter i kommunekassa, avhengig av behov og hvor en befinner seg i livsløpet. For Aure som samfunn medfører flere innbyggere aktivitet og økt etterspørsel etter varer og tjenester, økt kompetanse og flere å spille på. I strategisk næringsplan har Aure kommune som strategi en ambisjon om befolkningsvekst.

Tabell 2 - Folketall 2006 - 2023 fordelt på grunnkretsene (tidl. skolekretser)

Krets	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018	2020	2022	2023	2024	Endring 2006-2024	Endring i %
Grisvågøy/Lesund	233	258	225	219	225	228	241	243	221	222	221	-12	-5,2
Skarsøya	187	188	179	169	190	174	164	155	162	162	164	-23	-12,3
Kjørsvikbugen	188	174	198	201	211	222	260	235	222	220	217	29	15,4
Årvågsfjord/Stemshaug	253	247	232	214	226	210	222	214	204	198	200	-53	-20,9
Vean/Aure	940	912	980	973	1 007	1 002	995	974	937	952	969	29	3,1
Vik	110	104	95	96	86	82	70	68	73	67	65	-45	-40,9
Mjosundet/Ertvåg	197	209	199	211	223	221	214	223	209	207	207	10	5,1
Vågos/Ålmo	130	124	126	122	127	125	129	127	117	111	114	-16	-12,3
Straumsvik	189	192	174	185	190	195	187	192	187	175	179	-10	-5,3
Vingsternes/Høvik/Fuglvåg	110	111	134	136	129	133	144	140	139	146	149	39	35,5
Nord-Tustna	114	112	115	117	122	127	138	122	114	113	111	-3	-2,6
Gullstein/Knarvik	101	103	93	96	103	92	94	91	92	94	101	-	-
Leira	335	315	309	346	343	332	324	319	308	319	323	-12	-3,6
Sør-Tustna	414	408	399	387	359	357	364	370	367	360	354	-60	-14,5
Hals	34	38	37	32	28	30	37	30	26	29	30	-4	-11,8
Uoppgitt	56	35	7	7	8	6	9	3	6	6	4	-52	-92,9
Sum	3 591	3 530	3 502	3 511	3 577	3 536	3 592	3 506	3 384	3 381	3 408	-183	-5,1

Tabellen ovenfor viser folketallsutviklingen i årene 2006-2023 (pr. 01.01.) fordelt på grunnkretser, dvs. tidligere skolekretser. Som vi ser av tallene er det store variasjoner kretsene imellom, men vi kan se en form for sentralisering av befolkningen fra ytterkantene i kommunen og inn mot naturlige «bygdesentra». Kun tre kretser har opplevd vekst i perioden.

4.2. Folketall etter alder og kjønn

Store deler av den kommunale tjensteproduksjonen er rettet mot bestemte aldersgrupper, og den demografiske utviklingen gir viktig informasjon om utviklingen i behovet for kommunale tjenester. De viktigste målgruppene for kommunale tjenester er barn og unge 1-15 år, og innbyggere 67 år og over. Endringer i alderssammensetningen kan utfordre flere sider ved disse tjenestene, både behovet for kompetanse, fleksibiliteten i organiseringen og behovet for fysisk infrastruktur.

Tabell 3 - Folketall etter alder og kjønn (pr. 1. januar)

Kjønn	Alder	2010	2024	Diff.
Menn	0-5 år	104	93	- 11
	6-15 år	219	165	- 54
	16-19 år	98	78	- 20
	20-44 år	523	480	- 43
	45-66 år	572	547	- 25
	67-79 år	200	307	107
	80 år eller eldre	74	94	20
Sum		1 790	1 764	- 26
Kvinner	0-5 år	92	76	- 16
	6-15 år	210	167	- 43
	16-19 år	88	75	- 13
	20-44 år	454	412	- 42
	45-66 år	519	499	- 20
	67-79 år	189	293	104
	80 år eller eldre	160	122	- 38
Sum		1 712	1 644	- 68

Av tabellen kan en spesielt merke seg økningen i antall personer fra 67 år og over. Dette gjelder både kvinner og menn. Her har vi en økning på 193 personer eller 31 % fra 2010 til 2023. Videre ser vi at det i aldersgruppen 20-44 år er noen flere menn enn kvinner. At man har en skjevfordeling mellom menn og kvinner i fertil alder har innvirkning på fødselstallet. Dette er en utvikling som distriktskommuner har slitt med i mange år, og som bør være et fokus bl.a. i forhold til etablering av nye arbeidsplasser.

4.3. Befolkningsprognose

Statistisk Sentralbyrå har utarbeidet en prognose for framskriving av folketallet – Middels nasjonal vekst alternativ M4MM datert 18. august 2020.

Tabell 4 - Folketall etter alder til og med 2045

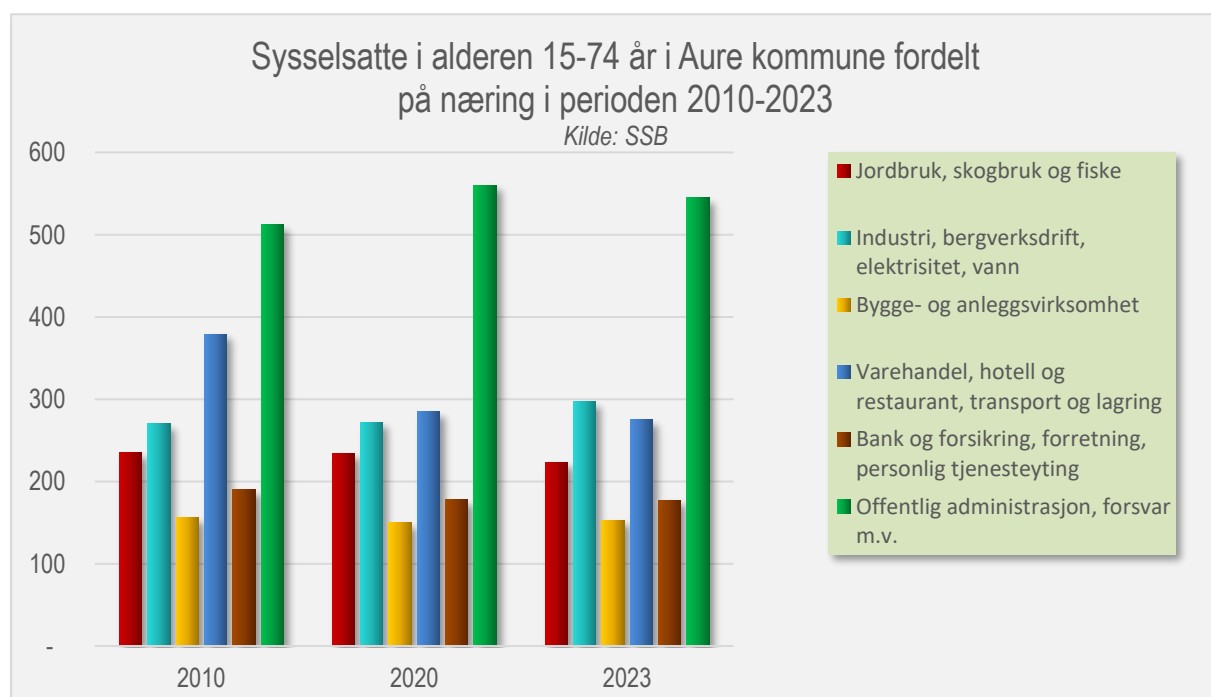
Alder/år	Framskriving etter hovedalternativet (M4MM)					Endring 2025-2045	Endring i % 2025-2045
	2025	2030	2035	2040	2045		
0-5 år	172	171	178	179	174	2	1,2
6-15 år	339	334	329	330	341	2	0,6
16-19 år	149	142	141	133	135	-14	-9,4
20-44 år	879	858	840	829	793	-86	-9,8
45-66 år	1 027	1 017	990	934	950	-77	-7,5
67 år eller eldre	865	924	983	1 056	1 055	190	22,0
Sum	3 431	3 446	3 461	3 461	3 448	17	

Prognosen fra SSB fram mot 2045 viser en svak oppgang i folketallet samlet sett. Prognosen tar utgangspunkt i en beregning basert på «middels nasjonal vekst». Som vi ser av tabellen skjer økningen innenfor aldersgruppen 67 år og eldre, og da med vel 190 personer eller 22 %. Innenfor aldersgruppene 0-5 år og 6-15 år har vi stabil utvikling, mens en aldersgruppen 16-19 år ser en nedgang på 14 personer, eller 9,4 %. I aldersgruppene 20-44 år og 45-66 år ser vi en nedgang på hele 163 personer eller 8,6 %. Ser vi denne forventede utviklingen i lys av behovet for økt arbeidskraft både i offentlig og privat sektor, skjønner vi at det ligger betydelige utfordringer framover. I aldersgruppen 67 år eller eldre, ser vi en markant økning. Denne økningen vil naturlig nok påvirke framtidig planlegging i forhold til tilbud til denne gruppen, herunder forebyggende tiltak, hjemmetjenester og institusjonsplasser. Samtidig vil nedgangen i de yngre aldersgruppene få betydning for skolesektoren.

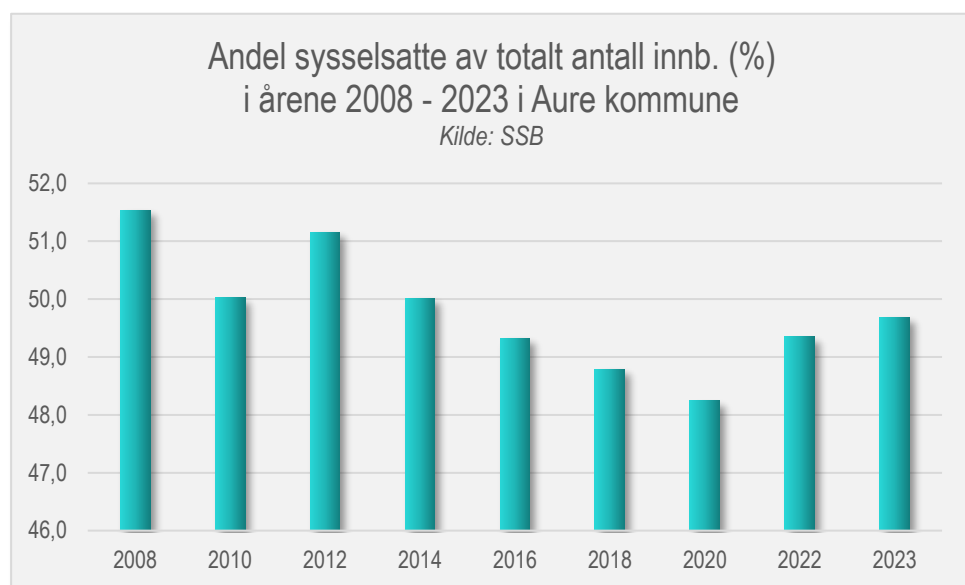
4.4. Sysselsetting – pendling

Figuren nedenfor viser utviklingen i antall sysselsatte i Aure kommune i utvalgte næringer i perioden 2015-2022.

Figur 4 – Antall sysselsatte i utvalgte næringer 2010-2023

Hovedtrekkene i denne perioden er at sysselsettingen innen jordbruk/skogbruk/fiske, industri og har bygge- og anleggsvirksomhet har vært stabil, mens sysselsettingen innen varehandel/transport/lagring har gått noe ned. Privat tjenesteyting har også opplevd en mindre nedgang i sysselsettingen i perioden. Figuren nedenfor vises andelen sysselsatte av totalt antall innbyggere i %.

Figur 5 – Andel sysselsatte av totalt antall innbyggere i % i årene 2012-2022

Figuren viser at andelen sysselsatte i forhold til totalt antall innbyggere har gått noe ned fra 2008 og fram til 2020. Fra 2022 har andelen steget noe. Som vi har nevnt tidligere, er tilgangen på arbeidskraft en utfordring innen nærmest alle sektorer, både innen privat og offentlig sektor. At andelen av sysselsatte i befolkningen går ned er et uheldig utviklingstrekk. Dette påvirkes bla. av befolkningssammensetningen og endringer her.

4.5. Kommunebarometeret

Kommunebarometeret er en måling som publiseres av Kommunal Rapport hvert år. Tallgrunnlaget er i hovedsak hentet fra SSB's KOSTRA-database. Her rangeres og måles kommunene etter 151 nøkkeltall på tvers av 12 ulike kategorier der kommunene måles opp mot hverandre. Hensikten med barometeret er i å gi beslutningstakere en lettfattelig og tilgjengelig oversikt over hvordan kommunen drives sett om mot de øvrige kommunene i landet.

Kommunebarometeret gir ikke nødvendigvis det helt korrekte bildet. En god plassering ett år kan skyldes tilfeldigheter på samme måte som en dårlig plassering. I små kommuner kan spesielle forhold påvirke tallgrunnlaget slik at vi får kraftige utslag i begge retninger. En dårlig plassering innen en sektor over flere år, vil likevel kunne være en god indikator på at noe bør gjøres. Rangeringen er altså ikke fasit, men er ment å gi et bilde på situasjonen. Målet for en kommune er ikke nødvendigvis å drive billigst mulig, men ha riktige kostnader ut fra de utfordringer samfunnet gir oss, det være seg befolkningssammensetning, geografi eller politiske prioriteringer. Tabellen på neste side viser sumtallene for den enkelte sektor og totalt i årene 2017-2023. Fargeleggingen er hentet fra barometeret.

Tabell 5 – Kommunebarometeret 2017-2023

Plassering i Kommunebarometeret								
Tekst	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Endring 2022-23
Totalt (justert for økonomiske rammebetingelser)	363	402	377	278	256	244	263	19
Økonomi	110	146	145	125	96	168	128	-40
Kostnadsnivå	320	338	372	235	151	201	292	91
Saksbehandling	294	258	180	197	263	115	117	2
Grunnskole	207	364	343	352	282	293	215	-78
Barnehage	85	60	76	25	7	39	139	100
Pleie og omsorg	141	260	121	201	232	149	132	-17
Barnevern	374	383	238	248	282	303	341	38
Helse	372	390	410	46	256	237	279	42
Sosialtjeneste	131	120	166	162	94	260	197	-63
Kultur	287	360	348	363	258	243	274	31
Klima og natur	332	320	385	268	316	322	246	-76
Vann, avløp og renovasjon	352	367	193	182	39	129	139	10

Aure kommune kommer greit ut i forhold til saksbehandling, pleie og omsorg, sosialtjeneste, barnehage, grunnskole, VAR og økonomi. Utfordringene ligger på områdene barnevern, helse, kultur, klima/natur og kostnadsnivå. Totalt kommer vi noe dårligere ut i 2023 sammenlignet med 2022.

Utdrag fra rapporten:

- ✓ *Andelen lærere som oppfyller kompetansekravene i norsk, engelsk og matematikk, har økt nasjonalt de siste årene. I Aure oppfylte 79,55 prosent av barneskolelærerne i norsk, engelsk og matematikk i 1.-7. trinn kompetansekravene i 2022. De beste kommunene ligger på 100 prosent. På ungdomsskolen oppfylte 73,91 prosent av lærerne i matematikk, engelsk og norsk nye krav til fordypning i fagene.*
- ✓ *Forutsatt at kommunen har gode tilbud på lavere trinn i omsorgstrappa, bør de fleste som bor på sykehjem ha omfattende bistandsbehov. For Aure hadde 76,47 prosent av dem som bodde på sykehjem, et omfattende bistandsbehov i fjor. Det er anslått nasjonalt at fire av fem over 80 år på sykehjem har en grad av demens. I Aure var 0 prosent av plassene på sykehjem skjermede og tilpasset demente i fjor. Dette er lavere enn i de fleste andre kommuner i landet.*
- ✓ *Nasjonalt har andelen saker i barnevernet som tar mer enn tre måneder å behandle, gått litt ned de siste årene. Den nasjonale tendensen viser at kommunene nå overholder den normale saksbehandlingsfristen i lovverket i 89,53 prosent av sakene. Andelen fristbrudd er halvert på noen få år. I Aure behandles 83 prosent av sakene innenfor tre måneder. Dette er lavere enn de fleste andre kommuner i landet.*
- ✓ *Aure har ifølge statistikkene 4,8 barn per årsverk i de kommunale barnehagene. Andelen av barn med minoritetsbakgrunn som går i barnehage, fortsetter å øke nasjonalt. I 2021 var andelen oppe i 86,9 prosent. I Aure går 94,4 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene.*
- ✓ *Kommunal Rapport korrigerer netto driftsresultat for å vurdere driftsøkonomien. Nytt for to år siden var at en del kommuner får inntekter fra Havbruksfondet. Denne utbetalingen er trukket fra for å gi et bedre bilde av den langsiktige, løpende driftssituasjonen. Gjennomsnittlig prosentverdi for korrigert netto driftsresultat var 1,1 i 2022.*
- ✓ *Netto renteesponert gjeld for Aure var i fjor på 20,5 prosent av brutto driftsinntekter, noe som er svakere enn gjennomsnittskommunen. Investeringsnivået i Aure var i fjor 11,32 prosent av brutto driftsinntekter for de fire siste år, og dette er under tendensen for landet.*

4.6. KOSTRA Nøkkeltall

KOSTRA er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal virksomhet. Regnskaps- og tjenestedata settes i KOSTRA sammen til nøkkeltall som viser kommunens prioriteringer, dekningsgrader og produktivitet/enhetskostnader i forhold til tjenesteproduksjonen. I tabellen nedenfor har vi trukket ut en del nøkkeltall fra KOSTRA 2023 og sammenlignet oss med noen nærliggende kommuner, Møre og Romsdal fylke, samt KOSTRA-gruppe 3 (dvs. kommuner som er definert som små med middels bundne kostnader pr. innbygger og høye disponible frie disponible inntekter). Dette er KOSTRA-gruppen Aure er definert inn i. Vi har også lagt inn historiske tall fra 2022 for Aure kommune.

Tabell 6 – KOSTRA Nøkkeltall

Nøkkeltall	Enhet	Aure 2023	Tingvoll 2023	Smøla 2023	M og R 2023	Kostragr. 3 2023	Aure 2022
Netto driftsutg. i grunnskolen pr. innbygger 6-15 år	Kr	193 569	150 548	164 914	122 211	142 938	162 901
Netto driftsutg. til grunnskolesektoren i % av kommunens samlede netto driftsutg.	%	25,4	20,4	20,1	23,5	21,2	20,9
Elever i grunnskolen som får spesialundervisning	%	14,5	12,4	20,0	9,3	11,0	17,2
Netto driftsutg. barnehager pr. innbygger 1-5 år	Kr	234 021	247 228	191 396	214 337	221 754	204 629
Netto driftsutg. til barnehager i % av kommunens samlede netto driftsutg.	%	11,7	10,0	9,5	14,0	11,9	9,3
Utgifter i kommunale helse- og omsorgstj. pr. innbygger	Kr	52 000	52 224	66 143	43 332	48 184	52 329
Netto driftsutg. til omsorgstj. i % av kommunens samlede netto driftsutg.	%	42,6	39,7	41,8	40,0	33,8	41,8
årsverk i helse og omsorg pr. 10 000 innbygger	Årsverk	429,8	412,4	523,2	380,8	390,0	376,2
Andel innbygger 80 år og over som bruker hjemmetj.	%	40,7	28,8	42,3	28,8	33,9	50,0
Andel innbygger 80 år og over som er beboere på sykehj.	%	4,2	15,3	12,1	9,5	7,8	4,8
Utgifter pr. oppholdsdøgn i institusjon	Kr.	6 916	5 206	6 145	5 576	6 233	10 046
Netto driftsutg. til kommunehelsetj. i % av kommunens samlede driftsutg.	%	9,8	6,4	9,2	6,5	8,0	7,6
Avtalte legeårsverk pr. 10 000 innbyggere	Årsverk	16,1	16,4	6,9	13,5	18,7	-
Avtalte fysioterapiårsverk pr. 10 000 innbyggere	Årsverk	10,3	9,9	11,6	10,6	11,0	-
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetj. pr. 10 000 innbyggere 0-20 år	Årsverk	61,7	75,7	47,4	56,6	68,1	57,5
Netto driftsutg. til barnevernstj. pr. innbygger	Kr	3 861	3 406	2 928	2 317	4 165	3 284
Netto driftsutg. til kultursektoren i % av kommunens samlede driftsutg.	%	2,9		2,8	2,8	4,5	1,9
Netto driftsutg. til barn og unge i % av kommunens samlede driftsutg.	%	0,8		1,0	0,8	1,0	0,5
Barn 6-15 år i kommunens kulturskole	%	31,9	29,6	45,1	19,3	22,9	31,1
Brutto investeringsutgifter til kultursektoren pr. innbygger	Kr	43		191	1 142	1 023	21
Netto driftsutg. til eiendomsforvaltning i % av kommunens samlede driftsutg.	%	8,7	9,0	8,5	8,4	9,6	15,5
Utgifter til vedlikehold pr. kvadratmeter	Kr	112	117	93	98	73	122
Utgifter til renhold pr. kvadratmeter	Kr	210	197	167	170	199	251
Energikostnader pr. kvadratmeter	Kr	160	158	123	101	93	155
Netto driftsutg. til kommunale veier og gater pr. km.	Kr	68 092	105 235	156 400	184 753	179 298	78 083
Netto driftsutg. til kommunale veier og gater pr. innbygger	Kr	2 178	2 353	2 535	1 843	2 460	2 517
Andel kommunale veier/gater uten fast dekke	%	55,0	32,4	20,0	20,3	37,1	55,0
Antall km tilrettelagt for syklende som er et komm. ansvar	km	4	2	1	387	87	4

5. Klimaregnskap for Aure kommune

5.1. Årsrapport klimaregnskap for Aure som organisasjon

For å få oversikt over klimagassutslippene knyttet til virksomheten bruker vi verktøyet CEMAsys til klimaregnskap. GHG-protokollen er den mest anerkjente standarden for klimaregnskap i dag. Virksomhetens CO₂-utslipp deles inn i tre kategorier, Scope 1, 2 og 3, som beskrevet i standarden.

Her er en oversikt over hvilke utslipp som knyttes til hvilken kategori:

Scope 1: Direkte utslipp

Omhandler virksomhetens direkte utslipp. Det vil si utslipp som er knyttet til noe virksomheten selv eier. Eksempler på Scope 1: Virksomhetens kjøretøy og maskiner.

Scope 2: Energiforbruk

Omhandler virksomhetens strømbruk og fjernvarme/-kjøling. Selv om utslippene er lave for norsk vannkraft, er det utslipp knyttet til bygging, vedlikehold og drift som fordeles på hver kWt strøm benyttet. Eksempler på Scope 2: Strøm til oppvarming av kommunens bygninger.

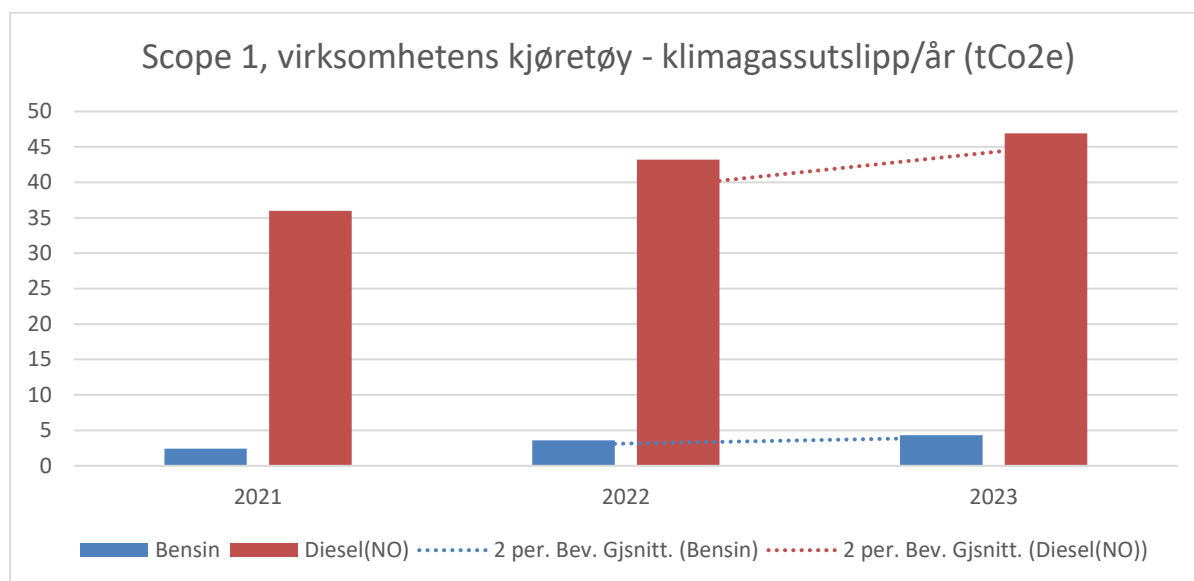
Scope 3: Indirekte utslipp

Scope 3 er utslipp knyttet til alt av varer og tjenester som virksomheten kjøper inn og selger. Dette er en stor og kompleks kategori som omhandler alle indirekte utslipp minus energibruk i Scope 2. Eksempler på Scope 3: Innkjøp av varer og tjenester, avfall, forretningsreiser, transport og distribusjon.

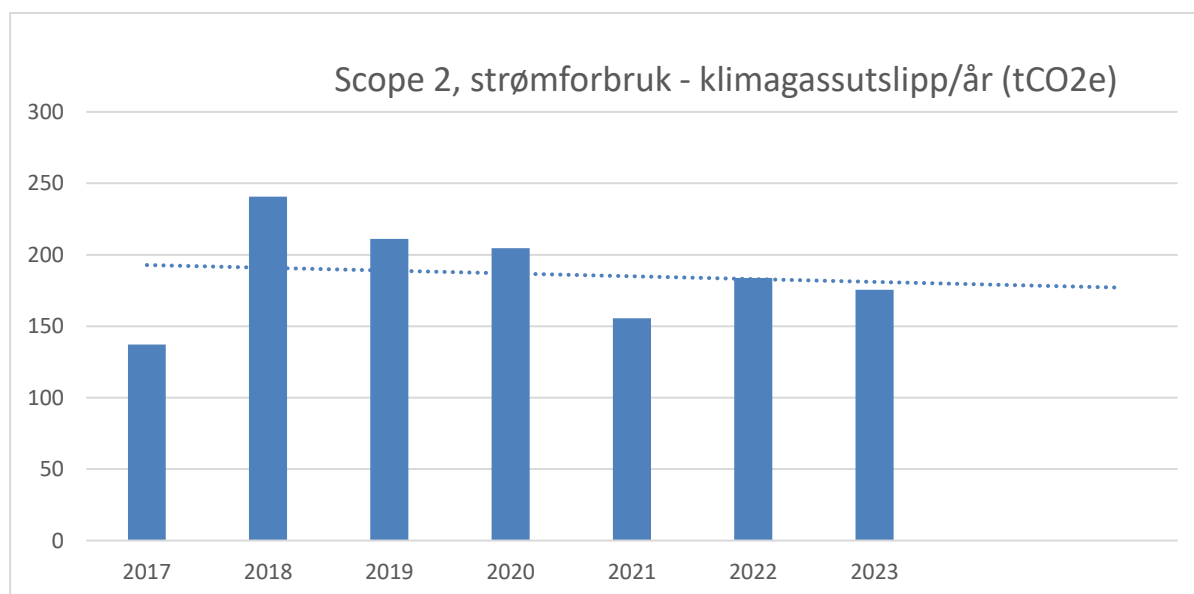
De største klimagassutslippene fra offentlig sektor kommer fra anskaffelser. Det offentlige kjøper varer og tjenester for rundt 740 milliarder kroner i året (SSB 2023). Nå skjerper regjeringen kravene for å ivareta klima- og miljøhensyn ved offentlige anskaffelser. Endringene innebærer at klima- og miljøhensyn som hovedregel *må* vektas med minimum tretti prosent i offentlige anskaffelser, i tråd med hva regjeringen varslet i Hurdalsplattformen. Alternativt kan det stilles klima- og miljøkrav i kravspesifikasjon, dersom det er klart at dette gir en bedre klima- og miljøeffekt.

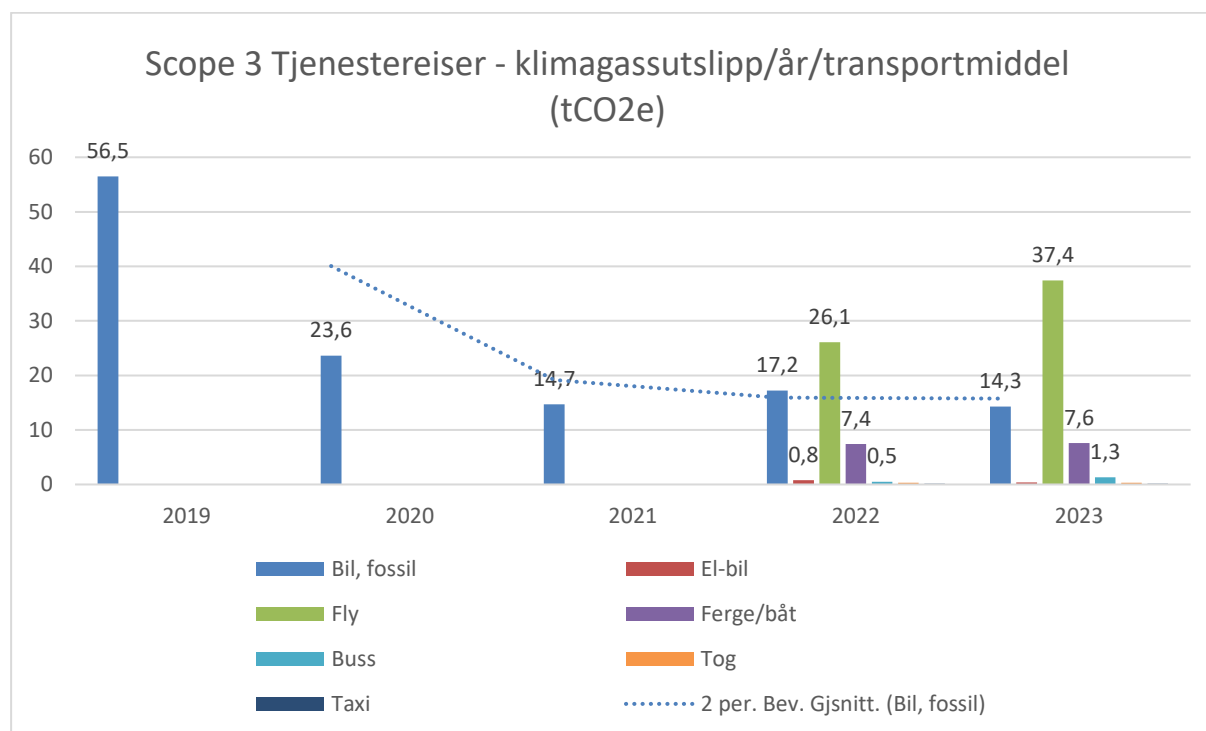
Figurene på neste side viser klimagassutslipp fra Aure kommune som virksomhet med det tallmaterialet vi har tilgjengelig. Aure kommune som virksomhet har året 2019 som utgangspunkt for reduksjonskravene i lovverk. Dette betyr at vi skal redusere våre utslipp med minimum 55% fra 2019 – 2030. Årsaken til at vi bruker 2019 som utgangspunkt, er fordi vi ikke har gode nok tallverdier fra årene før 2019.

Figur 6 - Scope 1 - Direkte utslipp. Klimagassutslipp fra virksomhetens kjøretøy og maskiner (tCO₂).

Figur 7 – Scope 2 - Klimagassutslipp fra virksomhetens strømforbruk.

Figur 8 – Scope 3 - Klimagassutslipp fra virksomhetens bruk av transportmidler ved tjenestereiser.

Mengde drivstoff som benyttes for biler i kommunens tjenester, tas ut fra Circle K sin database, hvor betalingskort og antall liter drivstoff er registrert opp mot bilnummer.

Når det gjelder strømforbruk, benyttes rapporter i systemet Elhub.

Tall fra tjenestereiser tas ut fra programmet Visma.

Usikkerheter i tall

For tjenestebiler, mangler det et estimat på forbruk av drivstoff fra tidligere år. Utslippstall som benyttes for tjenestebiler per i dag, gir nyttig informasjon og det er lagt inn glidende gjennomsnitt som trendlinje i tabellen. Det er foreløpig ikke tatt med el-biler i oversikt. Dette må bli en del av rapporteringen så snart vi har gode tall på dette.

Tallmaterialet som finnes i Elhub er gode per i dag, men tidligere mottatte tall har en usikkerhet. Det er lagt inn en lineær prognose som trendlinje i tabellen. Prosentandel usikkerhet i feilkilder er ikke gjennomgått.

Tallene for tjenestereiser får vi fra Visma. Siste nytt er at vi får en ferdig klimagassrapport, basert på innrapporterte reiser i Visma. Vi har ikke gjennomgått bakgrunns materialet for tallene ennå, dette skal utføres i 2024. Feilkilder fra manuelle rapporteringer er ikke beregnet.

Enhetene i kommunen jobber med mange tiltak som reduserer klimagassutslipp. Biler som brukes i omsorg og helse er endret til el-biler. Skoler og barnehager har fokus på temaet og Nordlandet barnehage er blitt «Grønt Flagg – sertifisert». På FDV/Eiendom gjøres det mye med bygninger, for å redusere strømforbruk (etterisolering, ventilasjon, auto-styring av oppvarming). Dette ser vi også har hatt effekt i scope 2.

5.2. Klimagassutslipp for Aure kommune som samfunn

Utslippene vist i figur 9, er fordelt på ni sektorer. Utslippene har enhet CO₂-ekvivalenter, som betyr at utslippene for hver gass vektes etter gassens globale oppvarmingspotensial (GWP). Alle utslipp er fordelt etter gjeldende kommune- og fylkesgrenser. Regnskapet omfatter de direkte, fysiske utslippene som skjer innenfor kommunens geografiske grense.

Det første året det er beregnet utslipp for er 2009. Det er ikke mulig å finne gode datakilder som gjør det mulig å beregne en pålitelig tidsserie lenger tilbake i tid enn dette.

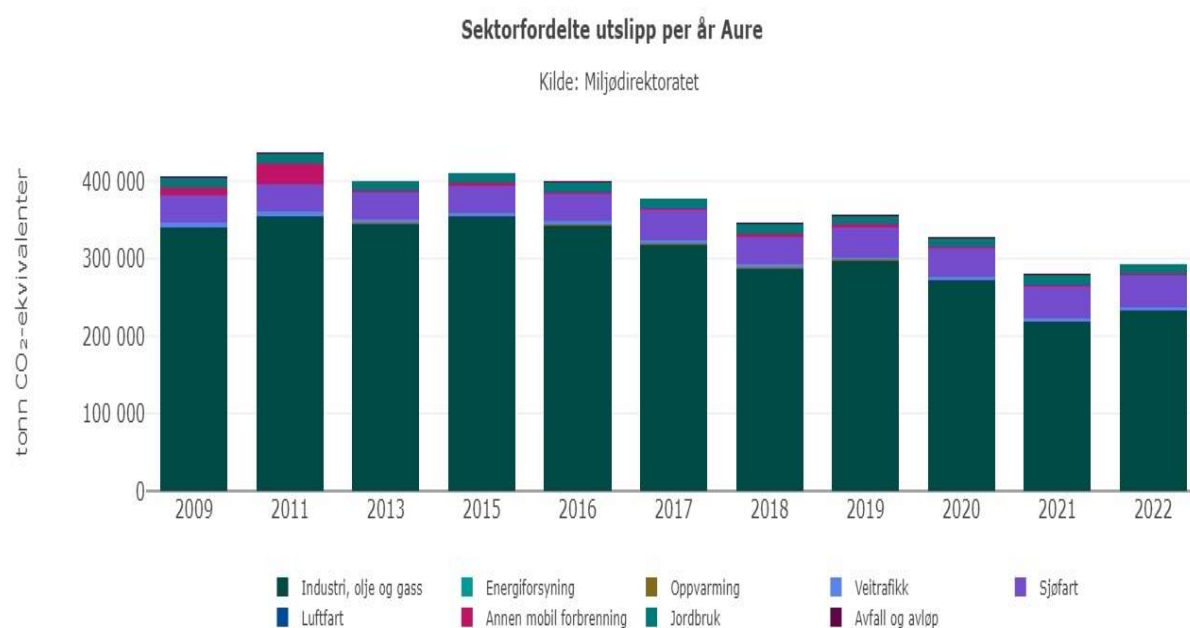
Klimagassene CO₂, metan (CH₄) og lystgass (N₂O) er inkludert i regnskapet. Utslippstallene vises med enhet CO₂-ekvivalenter. Dette er en måleenhet som brukes for å kunne sammenligne oppvarmingseffekten ulike klimagasser har på atmosfæren og for å tydeliggjøre hvilke type utslipp som bidrar mest til global oppvarming.

Utslppsregnskapet bruker datakilder som i størst mulig grad viser utviklingen på lokalt nivå. Datakildene, og også totalsummen av klimagassutslipp, kan derfor variere fra det nasjonale utslppsregnskapet. Metoden for beregninger følger imidlertid prinsippene i det nasjonale utslppsregnskapet. (Kilde: Miljødirektoratet)

Det er gledelig å se at klimagassutslipp for Aure kommune som samfunn er redusert de siste årene. (Tall for 2023 blir ikke klare innen årsmelding skal leveres). De tre største utslippskildene kommer fra sektorene industri, olje og gass, sjøfart og jordbruk.

For sektoren industri, olje og gass, er størsteparten av klimagassutslippene kvotepliktige. Innen sjøfart, er de største utslippene fra passasjerskip og stykkgodsskip. I jordbruket kommer klimagassutslippene fra husdyrenes fordøyelsesprosesser, jordbruksarealer og gjødselhåndtering.

Figur 9 – sektorfordelte utslipp pr. år i Aure kommune

Sektoren industri, olje og gass har gjort et godt stykke arbeid for å redusere klimagassutslipp i Aure kommune. Fra 2019 – 2022 er utslipp redusert med 64 872 tonn CO₂-ekvivalenter, dvs. 22% reduksjon.

Skogen i Aure kommune er viktig for opptak av klimagasser. I snitt tas det opp ca. 100 000 tCO₂-ekvivalenter hvert år.

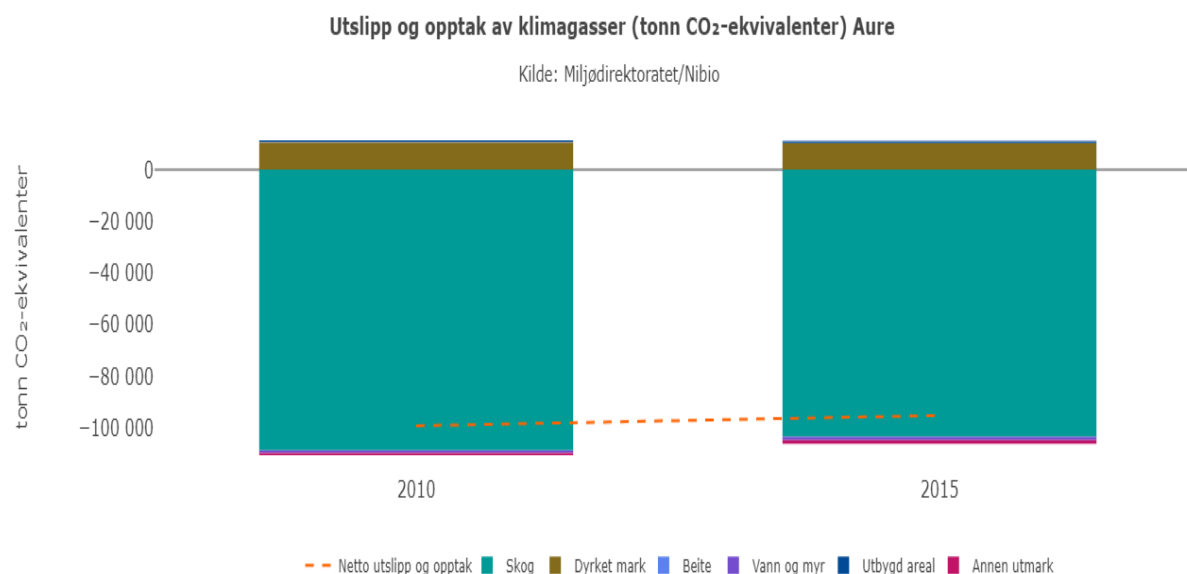
Det kommunale klimagassregnskapet for sektoren skog og annen arealbruk er utviklet for årene 2010 og 2015 og består overordnet av to hoveddeler;

- ✓ *Arealregnskap, som beskriver arealet av de seks arealbrukskategoriene skog, dyrket mark, beite, vann og myr, utbygd areal og annen utmark i 2010 og 2015.*
- ✓ *Klimagassregnskap, som viser utslipp og opptak av klimagassene CO₂, metan (CH₄) og lystgass (N₂O) relatert til arealbruk og arealbruksendringer. De fleste utslipp eller opptak skjer i form av CO₂, og for å gjøre utslippene sammenlignbare regnes utslipp fra andre gasser om til CO₂-ekvivalenter.*

Alle arealbrukskategoriene har fire såkalte karbonbeholdninger – levende biomasse, dødt organisk materiale (DOM), mineraljord og organisk jord, og en utslippsfaktor for hver slik karbonbeholdning.

Beregningene av utslipp og opptak fra arealer er utført av NIBIO. Se figur under.

Figur 10 - Utslipp og opptak fra skog og arealbruk i Aure kommune

5.3. Kommuneplanens samfunnsdel – bærekraft, klima og miljø

Kommuneplanens samfunnsdel har bærekraftig utvikling, energi- og klimaplanlegging som ett av fire satsingsområder. Hovedmål for 2033 er å kvalitetssikre og utvikle måleverktøy slik at kommunen har oppdatert kunnskap om utviklingen innenfor dette satsingsområdet. I tråd med nasjonale mål skal Aure kommune bli et lavutslippssamfunn innen 2050. Med lavutslippssamfunn menes et samfunn hvor klimagassutslippene, ut fra beste vitenskapelige grunnlag, utslippsutviklingen globalt og nasjonale omstendigheter, er redusert for å motvirke skadelige virkninger av global oppvarming som beskrevet i Paris-avtalen.

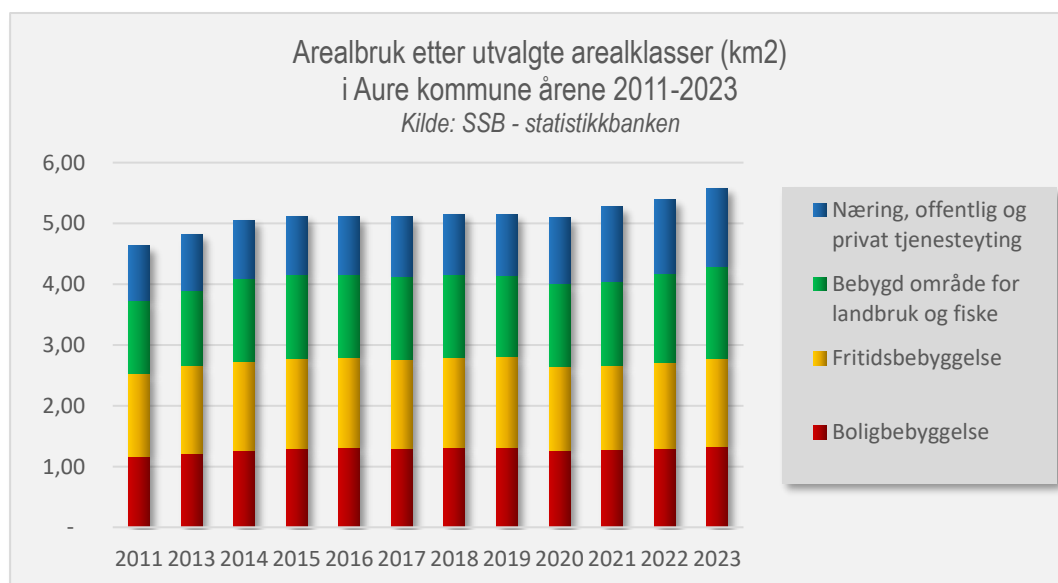
Norge har meldt inn et forsterket klimamål under Paris-avtalen. Regjeringen ønsker å oppfylle det forsterkede målet sammen med EU. Stortinget har vedtatt at Norge skal kutte sine utslipp med 55 prosent innen 2030, sammenlignet med 1990. Klimamålet gjelder alle utslipp og opptak, både kvotepliktige, ikke-kvotepliktige og opptak og utslipp fra skog og arealbruk. Norge har også mål om å kutte 90-95 prosent av utslippene innen 2050. Begge disse målene er nedfelt i Klimaloven.

På landsbasis har klimagassutslippene gått ned med 4,6 prosent fra 1990 – 2022. Opptak av klimagasser fra skog og arealbruk er ikke tatt inn i dette regnskapet.

Det er viktig å tenke globalt og handle lokalt. Alle klimatiltak, både små og store bør applauderes. I Aure kommune rapporteres det inn klima- og miljøtiltak i tertial- og årsmeldinger. Måleverktøy som gir gode nok tallgrunnlag for klimatiltakene er et fokusområde og noe det jobbes med.

Aure kommune er en del av Bærekraftfylket Møre og Romsdal, samt deltakende i Nordmøres klimanettverk. Disse nettverkene øker kommunens kompetanse innenfor fagfeltet og samarbeidet på tvers av kommunene.

Figur 11 – Arealbruk etter utvalgte arealklasser i Aure kommune 2011-2023

5.4. Klimabudsjett

Aure kommune jobber for å få på plass et klimabudsjett som beskriver hvordan ulike klimatiltak reduserer klimagassutslipp. Vi har foreløpig en enkel versjon av denne som brukes i tertialrapporter og årsmeldinger. Statsforvalteren i Møre og Romsdal og Møre og Romsdal Fylkeskommune er gode støttespillere i dette arbeidet. Kompetanseheving og samarbeid mellom kommunene har medført felles målsettinger regionalt. I tillegg er erfaringsoverføring fra pågående prosjekter og arbeid knyttet til fagfeltet veldig nyttige.

Foto: Edgar Glomnes

6. Årsberetning for Aure kommune

6.1. Økonomisk utvikling og avvik

(jfr. KommuneLOvens §14-7, bokstav a og b)

6.1.1. Sammendrag - regnskapsresultat 2023

Når en skal vurdere en kommunes økonomiske resultat er det en del måleparametere som det er vanlig å ta utgangspunkt i. En del overordnede trekk og tendenser som har påvirket regnskapsresultatet for Aure kommune er kort kommentert i sammendraget nedenfor. For mer grundig gjennomgang og analyse vises det til dette kapitlet, samt enhetenes rapporter i kapittel 8.

Nøkkeltall regnskapsresultat:

Driftsutgiftene eksklusive avskrivninger kom opp i vel 430 millioner kroner. I forhold til revidert budsjett er dette en merkostnad på 30 millioner kroner. Høyere lønnsutgifter enn budsjettet og større utgifter knyttet til kjøp av varer og tjenester bidrar til denne merkostnaden. Høyere lønnskostnader må delvis ses opp mot inntekter knyttet til refusjoner. Nivået på lønnskostnadene må også ses i forhold til betydelige kostnader knyttet til kjøp av vikartjenester (kjøp av varer og tjenester). Vi ser også at prisstigningen påvirker regnskapet i større grad enn tidligere.

Driftsinntektene var på vel 449 millioner kroner. Dette gir en merinntekt på hele 35 millioner kroner i forhold til revidert budsjett 2023. Noe høyere skatteinntekter fra inntekts- og formueskatt tilsvarende 2,4 millioner kroner, samt merinntekt relatert til statstilskudd (andre overføringer og tilskudd fra staten) på 3,0 millioner kroner i forhold til revidert budsjett 2023, bidrar til dette. Rammetilskuddet ble i 2023 1,0 millioner kroner lavere enn forutsatt i revidert budsjett, men dette må ses opp mot merinntekten på inntekts- og formueskatt. Overføringer og tilskudd fra andre ga en merinntekt på hele 29,7 millioner kroner, men denne merinntekten må ses opp mot økte utgifter knyttet til kjøp av varer og tjenester og overføringer/tilskudd til andre. Midler fra Havbruksfondet og integreringstilskudd utgjorde henholdsvis 6,1 og 26,9 millioner kroner i 2023. Salgs- og leieinntekter har en merinntekt på 1,1 millioner kroner i forhold til revidert budsjett 2023.

Netto finansutgifter (renter/avdrag, utbytte mv.) kom på 20,9 millioner kroner i 2023, eller 2,8 millioner kroner lavere enn anslått i revidert budsjett. Dette skyldes i hovedsak høyere renteinntekter enn forutsatt. Som følge av en kraftigere renteoppgang enn det en forutså, ble renteutgiftene i 2023 1,2 millioner kroner høyere enn estimert i revidert budsjett. En stadig større andel av kommunens inntekter brukes til å betjene gjeld, på bekostning av tjenesteproduksjon.

Netto driftsresultat er det mest sentrale begrepet for å definere kommunenes økonomiske handlefrihet. Regnskapet for 2023 viser et negativt netto driftsresultat på 2,6 millioner kroner. Revidert budsjett 2023 opererte med et negativt netto driftsresultat på vel 9,8 millioner kroner, så ut fra dette er resultatet en betydelig forbedring, om enn negativt.

Resultatet for 2023 viser at kommunens driftsunderskudd ble noe lavere enn beregnet i revidert budsjett 2023. I revidert budsjett ble det beregnet netto bruk av disposisjonsfond (saldering) på 8,1 millioner kroner, men regnskapsresultatet viser netto bruk av disposisjonsfond med 6,0 millioner kroner. Bakgrunnen for resultatet er, som nevnt ovenfor, noe større inntekter knyttet til inntekts- og formueskatt, statstilskudd og renteinntekter.

Det negative netto driftsresultat utgjør **-0,6 %** av driftsinntektene. Dette er som vi vet, under anbefalt mål (1,75 %). For kommune-Norge samlet er netto driftsresultat anslått til å ligge på i underkant av 1,0 % av driftsinntektene. Tilsvarende tall i 2022 var på 3,0 %.

Går man nærmere inn i tallmaterialet ser vi at enhetenes drift (inkl. fellesutgifter) har et underskudd/negativt avvik på 6,1 millioner kroner isolert sett. Finanskapitlet har en merinntekt på totalt 8,2 millioner kroner noe som samlet sett gjør at vi kan redusere bruken av disposisjonsfondet med 2,1 millioner kroner i forhold til det som ble lagt til grunn i revidert budsjett.

Kommunenes lånegjeld ved utgangen av 2023 var på 371,0 millioner kroner, hvorav 20,4 millioner kroner er lån til videreutlån (startlån). Korrigert netto lånegjeld (jfr. kap. 6.1.8) utgjør imidlertid 328,2 millioner kroner mot 322,5 i 2022. En del av lånegjelden betjenes med gebyrer, tilskudd og husleie. Lånegjelden var ved utgangen av 2022 på 382,8 millioner kroner, noe som tilsier en reduksjon i lånegjelden på 11,8 millioner kroner fra 2022 til 2023.

Kommunens fondsbeholdning er på til sammen 97,4 mill. kroner, mot 106,4 millioner kroner i 2022. Av dette utgjør disposisjonsfondet 64,5 millioner kroner. På det ubundne investeringsfondet har vi 3,2 millioner kroner. Resten, som utgjør 29,7 millioner kroner er satt av til spesielle formål på bundne fond og investeringsfond. Netto bruk av disposisjonsfondet i 2023 var på til sammen 6,0 millioner kroner. Bundne fond er redusert med 2,8 millioner kroner i 2023. Når man skal vurdere fondsreservene totalt bør det tas i betraktning at Aure kommune i 2018 inngikk en avtale med Møre og Romsdal Fylkeskommune om en kommunal forskuttering for utbedring av andre byggetrinn på F.v. 680 gjennom Kjørsvikbugen. Forskutteringsbeløpet var på 16,57 millioner kroner, utbetalt i 2018 og tatt fra disposisjonsfondet. Dette er midler vi skal ha tilbake og som dermed vil styrke fondene tilsvarende når dette skjer. I henhold til avtalen mellom partene, skal vi tilbakebetales dette innen 31.12.2027.

Regnskapet viser at arbeidskapitalen er noe svekket i forhold til 2022. Tilgangen på arbeidskapital kan i realiteten ses opp mot disposisjonsfondets størrelse. At arbeidskapitalen svekkes kan bety at vår praksis fram til i dag med å ta opp lån til investeringene på slutten av året, vil måtte endres ved at slike låneopptak må gjøres tidligere i budsjettåret, nettopp for å sikre likviditeten.

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk totalt på 2,1 millioner kroner. Dette avsettes på kommunens disposisjonsfond og reduseres bruken slik at netto bruk blir på 6,0 millioner kroner.

Konklusjon

En større økning enn forutsatt på en del inntektsposter gjør at Aure kommune kan vise til et mindre-forbruk/positivt budsjettavvik i 2023-regnskapet. Likevel er regnskapsresultatet slik at drifta faktisk må styrkes ved bruk av disposisjonsfondet med hele 6,0 millioner kroner. Vi har altså i realiteten et driftsunderskudd. Det positive bildet er at bruken av disposisjonsfondet er mindre enn estimert i opprinnelig og revidert budsjett. En del av merinntektene i 2023-regnskapet må nok betraktes som midlertidige eller «engangstilfeller». Dette gjelder utbytter, renteinntekter og delvis statstilskudd.

Selv om vi kan si at den økonomiske situasjonen delvis er i ubalanse ved at vi har utfordringer i enhetens drift som ikke dekkes av merinntekter, er det største utfordringen vi opplever nå, tilgangen på kvalifisert arbeidskraft og merkostnader som følge av dette. Utfordringen med å skaffe kvalifisert arbeidskraft særlig innen omsorgssektoren, innebærer betydelig merkostnader for Aure kommune. Vi ser også utfordringer i forhold til et betydelig etterslep på vedlikehold.

Halvparten av enhetene har et merforbruk i 2023-regnskapet. Dette utgjør isolert sett vel 10,0 millioner kroner. Innen enhet plan og drift har vi et mindreforbruk på 3,2 millioner kroner som bidrar

til å redusere overforbruket. Dette er et mindreforbruk som delvis fremkommer ved at ekstra midler som ble tilført enheten i løpet av året ikke har blitt brukt til fulle i regnskapsåret. Altså synliggjør dette resultatet ikke en reell besparelse vi kan forvente å ta med seg i senere år. Med dette i mente, er driftssituasjonen trolig noe mer utfordrende, enn det regnskapstallene faktisk viser. Det må også tas i betraktning av enhetene ble tilført betydelige ekstra midler gjennom 2023.

En enhet har et overforbruk på hele 28 % mens to enheter har et overforbruk på mellom 12 – 13 %. Dette er forhold som ikke i stor nok grad fanges opp i de årlige rapporteringsrundene og som må ryddes opp i. Det er startet en prosess nå i 2024 som tar fatt i denne problematikken.

Et ambisiøst investeringsprogram gjennom flere år har medført økte rente- og avdragsutgifter på tross av en svært lav rente over en lengre periode. Som følge av hevingen i rentenivået gjennom 2022-23 har renteutgiftene økt med 7,2 millioner kroner eller nærmeste doblet seg i forhold til 2022-tallene. Det er en forventning om en stabilisering og mulig nedgang i rentenivået fra og sommeren 2024, men det råder fortsatt en viss usikkerhet omkring dette. For å dempe finanskostnadene har Aure kommune vedtatt å inngå avtale om avdragsfrihet på en del lån. Vi har pr. dato 4 lån med avdragsfrihet. Dette gir en årlig avdragsbesparelse på 4,35 millioner kroner. Beregningen av minste tillatte avdrag viser at vi har marginalt å gå på her.

Bemanningsutfordringer gjør at Aure kommune også i 2023 har brukt betydelige ressurser på kjøp av vikartjenester. Sykefraværet er fortsatt på et høyere nivå enn det vi så i årene 2015-2019. I forhold til 2022 har imidlertid sykefraværet gått litt ned og ligger nå på 9,1 % mot 9,2 i 2022.

Folketallet har gått litt opp i 2023 og ved utgangen av desember måned er vi på 3 408 innbyggere. Siste året vi registrerte en oppgang var i 2018. Fødselsoverskuddet er negativt og økningen skyldes netto innflytting. Det er grunn til å tro at dette i all hovedsak skyldes mottak av flyktninger.

Også i regnskapet for 2023 må vi i stor grad benytte oss av fondsreservene. 6,0 millioner kroner blir tatt fra disposisjonsfondet til å dekke utgifter i driftsbudsjettet. Dette er likevel betydelig lavere enn det som ble lagt til grunn i opprinnelig budsjett. Likevel må det advares mot ustrakt bruk av disposisjonsfond til saldering av budsjett. Det må altså fortsatt jobbes med å skape balanse mellom driftsutgifter og tilgjengelige driftsinntekter.

Enhetene vil i sine rapporter måtte avdekke hvorvidt regnskapsresultatet for 2023 inneholder spesielle forhold som kun gjelder for 2023 eller om dette er en faktisk beskrivelse av driften også fram i tid. Vi kan av resultatet se at en del fagområder har større utfordringer enn andre. Dersom dette er en permanent driftssituasjon, må dette tas fatt i og gjenspeiles i de årlige budsjettene.

Fortsatt viser også regnskapet for 2023 at det er behov for rydding på kontonivå gjennom året i de enkelte enhetene. En større grad av rydding gjennom året vil foruten å gi en bedre oversikt der og da, skape bedre forutsetninger for en god budsjettprosess i det neste budsjettåret. Vi ser også at det forekommer store avvik på kontonivå mellom regnskap og budsjett som trolig skyldes at budsjettet ikke gjenspeiler den reelle driftssituasjonen. Det må derfor legges et større arbeid på avstemming/korrigerende av dette når budsjettene utarbeides.

6.1.2. Hovedtall for driftsregnskapet

Tabell 7 – Økonomisk oversikt drift

<i>Alle beløp i 1000 kroner</i>	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Oppr. bud 2023	Regnskap 2022
Rammetilskudd	(179 788)	(180 766)	(177 319)	(178 741)
Inntekts- og formueskatt	(111 257)	(108 825)	(106 673)	(113 338)
Eiendomsskatt	(20 247)	(20 200)	(16 309)	(21 754)
Andre skatteinntekter	-	-	-	-
Andre overføringer og tilskudd fra staten	(35 556)	(32 556)	(19 170)	(25 893)
Overføringer og tilskudd fra andre	(57 648)	(27 951)	(26 002)	(50 757)
Brukerbetaling	(9 054)	(9 612)	(9 612)	(9 196)
Salgs- og leieinntekter	(35 942)	(34 937)	(34 359)	(37 328)
Sum driftsinntekter	(449 492)	(414 847)	(389 444)	(437 007)
Lønnsutgifter	243 645	237 194	221 544	224 526
Sosiale utgifter	36 629	37 717	36 133	40 486
Kjøp av varer og tjenester	113 252	96 393	80 852	99 483
Overføringer og tilskudd til andre	37 580	29 590	39 553	35 206
Avskrivninger (kun regnskap)	26 593	-	-	25 364
Fordeelte utgifter	-	-	-	-
Sum driftsutgifter	457 699	400 894	378 081	425 065
Brutto driftsresultat	8 207	(13 953)	(11 363)	(11 942)
Renteinntekter	(7 003)	(3 200)	(3 300)	(3 406)
Utbytter	(5 472)	(5 465)	(830)	(1 042)
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-	-	-	-
Renteutgifter	15 067	13 825	13 825	7 865
Avdrag på lån	18 355	18 620	18 400	17 395
Netto finansutgifter	20 947	23 780	28 095	20 812
Motpost avskrivninger (kun regnskap)	(26 593)	-	-	(25 364)
Netto driftsresultat	2 561	9 827	16 732	(16 494)
Disp. eller dekning av netto driftsresultat				
Overført til investeringsregnskapet	6 218	6 218	4 800	-
Avsetning til bundne driftsfond	4 128	816	816	5 455
Bruk av bundne driftsfond	(6 906)	(8 726)	(9 449)	(2 641)
Avsetning til disposisjonsfond	11 226	9 092	1 200	22 413
Bruk av disposisjonsfond	(17 227)	(17 227)	(14 099)	(8 733)
Dekning av tidligere års merforbruk	-	-	-	-
Sum disp. eller dekn. av nto. driftsresultat	(2 561)	(9 827)	(16 732)	16 494
Fremført til inndeckn. i senere år (merforbr.)	(0)	0	0	0

Driftsinntektene

Regnskapet viser at driftsinntektene i 2023 var på vel 449 millioner kroner. Dette gir en merinntekt på hele 35 millioner kroner i forhold til revidert budsjett 2023. Noe høyere skatteinntekter fra inntekts- og formueskatt tilsvarende 2,4 millioner kroner, samt merinntekt relatert til statstilskudd (andre overføringer og tilskudd fra staten) på 3,0 millioner kroner i forhold til revidert budsjett 2023, bidrar til dette. Rammetilskuddet ble i 2023 1,0 millioner kroner lavere enn forutsatt i revidert budsjett, men dette må ses opp mot merinntekten på inntekts- og formueskatt. Overføringer og tilskudd fra andre ga en merinntekt på hele 29,7 millioner kroner, men denne merinntekten må også ses opp mot økte utgifter knyttet til kjøp av varer og tjenester og overføringer/tilskudd til andre. Midler fra Havbruksfondet og integreringstilskudd utgjorde henholdsvis 6,1 og 26,9 millioner kroner i 2023. Salgs- og leieinntekter har en merinntekt på 1,1 millioner kroner i forhold til revidert budsjett 2023.

Rammetilskuddet ble i regnskapet for 2023 1,0 millioner kroner lavere enn beregnet i revidert budsjett 2023. Dette skyldes at merinntekter på inntekts- og formueskatt gjør at inntektsutjevningen er justert ned med 1,0 millioner kroner. I økonomimeldingen for 1. tertial 2023 ble de frie inntektene justert i henhold til signalene i RNB. Rammetilskuddet ble justert opp med 3,1 millioner kroner mens skatteinntektene ble justert opp med 0,3 millioner kroner, dvs. en netto økning på 3,4 millioner kroner. Denne oppjusteringen av inntektene medvirket til at en kunne justere opp enhetens rammer.

Når det gjelder skatteinntektene ble det i det opprinnelige vedtatt STB fastsatt et skatteanslag som tilsa en nedgang i skatteinntektene fra 2022 til 2023 på hel 7,5 % eller tilsvarende 8,5 millioner kroner. I RNB ble skatteanslaget justert noe opp slik at en vurderte skatteinngangen i 2023 å bli 6,4 % lavere enn inngangen i 2022, noe som utgjorde et forventet inntektstap på 6,4 millioner kroner. Ved utgangen av 2023 viste derimot skatteinngangen å bli på 111,7 millioner kroner eller en reduksjon på 1,4 % eller 1,6 millioner kroner i forhold til skatteinngang 2022. Merinntekten i forhold til revidert budsjett 2023 ble dermed på 2,4 millioner kroner. Det er mange år siden en har opplevd nedgang i skatteinntektene fra året før.

Eiendomsskatteinntektene utgjør vel 20,2 millioner kroner i 2023, dvs. på samme nivå som beregnet i revidert budsjett. Eiendomsskatt på næring ga en inntekt på 16,6 millioner kroner, mens eiendomsskatt på bolig- fritidseiendommer utgjorde vel 3,6 millioner kroner. Kompensasjonen for bortfall av eiendomsskatteinntektene (del av rammetilskuddet) utgjorde i 2023 13,2 millioner kroner mot 10,8 millioner kroner i 2022.

Øvrige overføringer og tilskudd fra staten (inkl. midler fra havbruksfondet) er på vel 35,5 millioner i 2023, eller 3,0 millioner kroner høyere enn revidert budsjett. Overføringen fra Havbruksfondet utgjorde i 2023 vel 6,0 millioner kroner mot 16,2 millioner kroner i 2022. Av disse midlene er 4,3 millioner kroner avsatt på kommunens disposisjonsfond. Vi mottok 26,9 millioner kroner i integreringstilskudd i 2023 og vel 1,5 millioner kroner i øvrige statstilskudd (diverse kompensasjonsordninger for tidligere investeringer).

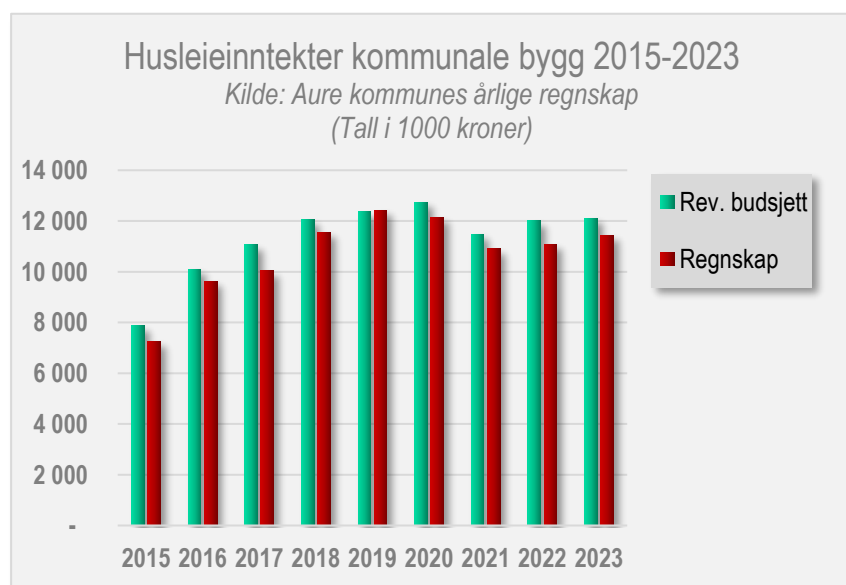
Inntektene under overføringer og tilskudd fra andre, gjelder i hovedsak momskompensasjon, refusjon sykkelønn og betaling for utleie av sykehjemsplasser. Disse inntektene har sine motposter i driftsutgiftene.

Brukerbetalinger ga en mindreinntekt tilsvarende 0,5 millioner kroner i forhold til revidert budsjett. Hoveddelen av inntektssvikten ligger innenfor brukerbetaling/oppholdsbetaling på sykehjem. Grunnen til dette er lavere belegg enn budsjettet.

Salgs- og leieinntektene er i 2023 på 35,9 millioner kroner, dvs. 1,0 millioner kroner høyere enn forventet i revidert budsjett. Hovedårsaken til dette er 1,4 millioner kroner i merinntekt på området vann. Samtidig viser regnskapet en mindreinntekt knyttet til husleie, tilsvarende 0,7 millioner kroner.

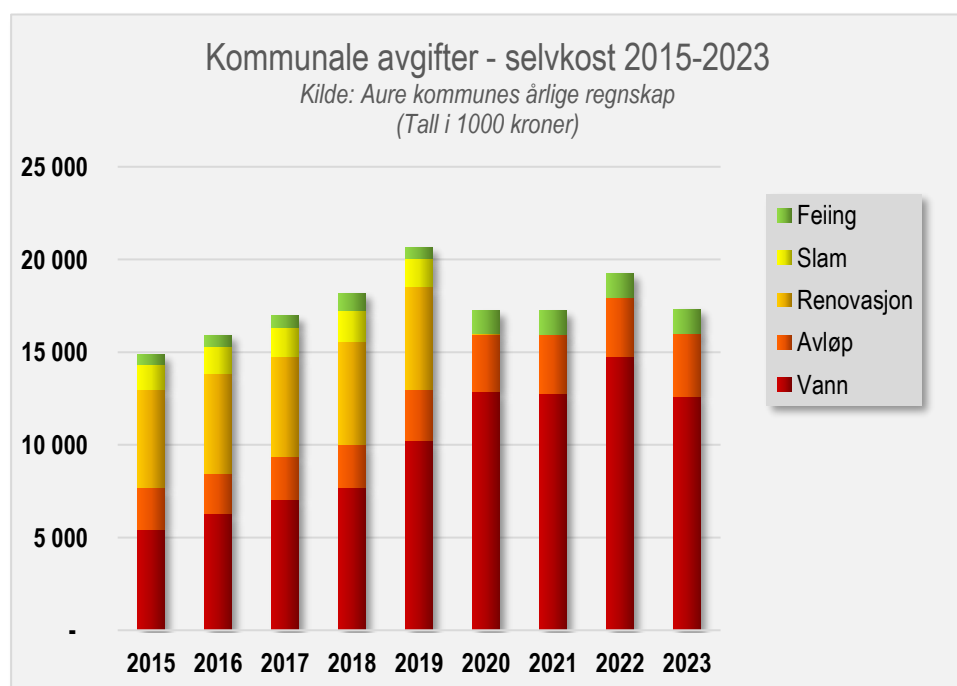

Foto: Peder Hønsvik

Figur 12 – Husleieinntekter kommunale bygg 2015-2023

Figur 12 viser at husleieinntektene har økt i takt med konsumprisindeksen fra 7,3 millioner kroner i 2015 til 12,4 millioner kroner i 2020. Fra og med 2021 har lavere utleiefrekvens gitt en viss svikt i inntektene.

Figur 13 nedenfor viser samlede inntekter knyttet til selvkost i årene 2015-2023. Fram til og med 2018 har avgiftene ligget på et stabilt nivå, men underskudd innen området vann har gjort at avgiften her gikk opp vesentlig fra 2018 til 2019. Betydelige lavere driftsutgifter i 2020-23 har medført at tidligere års underskudd innen vann har blitt dekt inn, samtidig som vi har fått bygd opp det bundne fondet. Behovet for ytterligere økning av avgiftene vil påvirkes av framtidige investeringer.

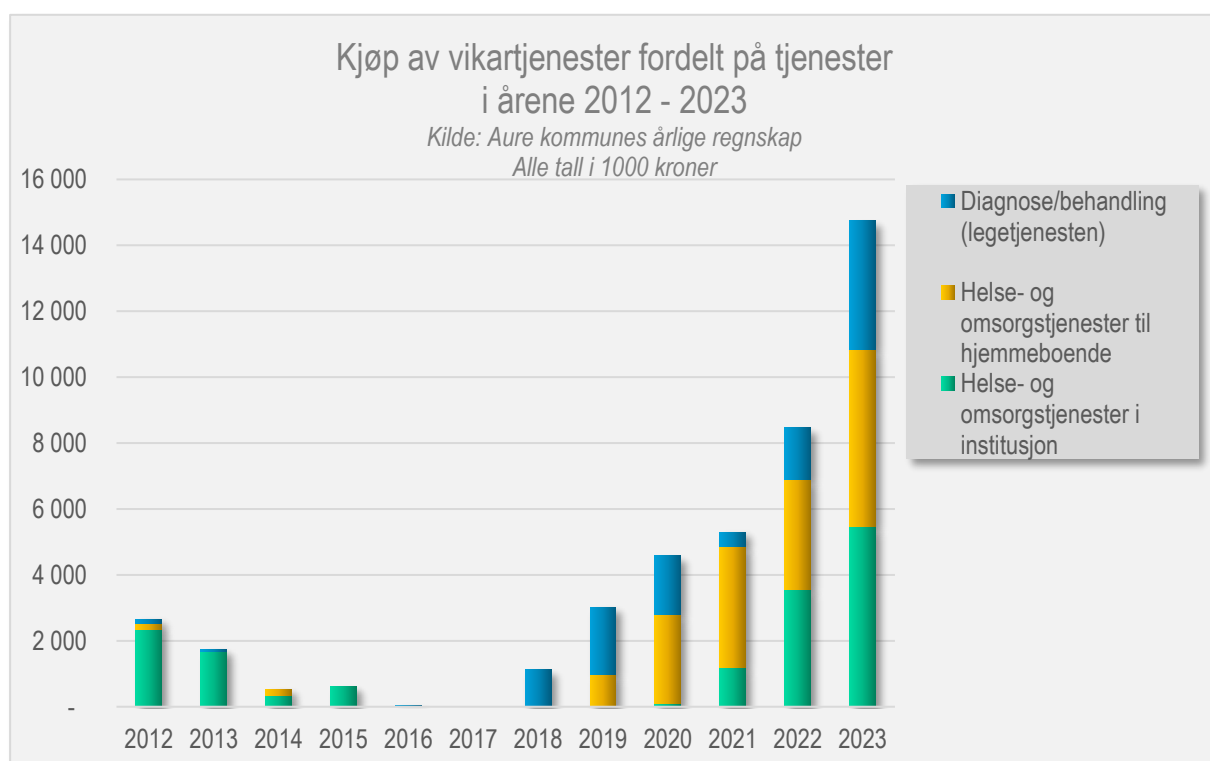
Figur 13 – Kommunale avgifter innen selvkost 2015-2023

Driftsutgiftene

Driftsutgiftene eksklusive avskrivninger kom opp i vel 430 millioner kroner i 2023. I forhold til revidert budsjett er dette en merkostnad på 30 millioner kroner. Høyere lønnsutgifter enn budsjettet og større utgifter knyttet til kjøp av varer og tjenester bidrar til denne merkostnaden. Høyere lønnskostnader må delvis ses opp mot inntekter knyttet til refusjoner. Nivået på lønnskostnadene må også ses i forhold til betydelige kostnader knyttet til kjøp av vikartjenester (kjøp av varer og tjenester). Vi ser også at prisstigningen påvirker regnskapet i større grad enn tidligere.

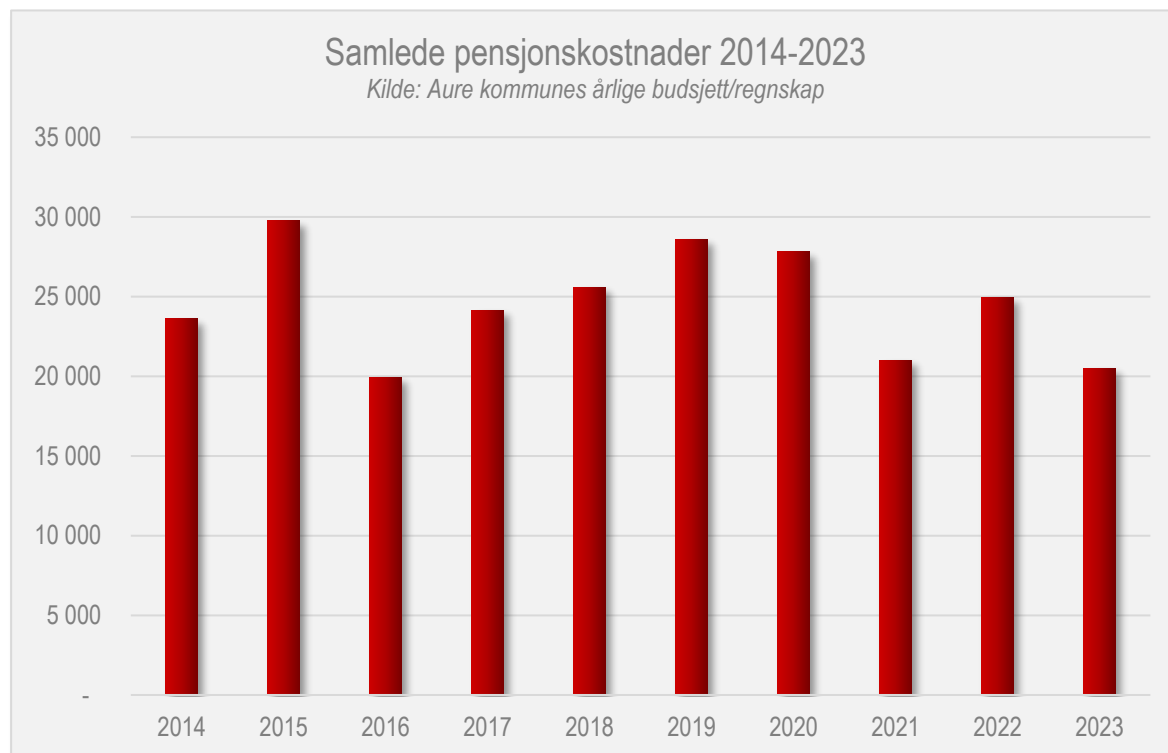
Lønn og sosiale utgifter utgjør vel 280 millioner kroner eller 65 % av driftsutgiftene. Regnskapet for 2023 viser at kostnadene knyttet til lønn og sosiale utgifter er 5,3 millioner kroner høyere enn beregnet i revidert budsjett. Når det derimot tas hensyn til merinntekter på refusjoner (sykelønn og fødselspermisjoner) tilsvarende 15 millioner kroner, blir differansen et mindreforbruk tilsvarende 9,7 millioner kroner. Pensjonskostnadene er 1,0 millioner kroner lavere enn forutsatt, men hovedgrunnen til besparelsen på lønn er vakanser i faste stillinger. Dette utgjør i seg selv en besparelse på 9,6 millioner kroner. Vikarkostnader på lønnsområdet, ekstrahjelp og overtid utgjør en merkostnad på 16,0 millioner kroner. Samlet utgjør dette altså et merforbruk på 5,3 millioner kroner. Utfordringer i forhold til tilgang på kvalifisert arbeidskraft, særlig innen helse- og omsorgssektoren, gjorde at Aure kommune i 2023 måtte kjøpe vikartjenester innenfor disse enhetene tilsvarende 14,7 millioner kroner.

Figur 14 – Kjøp av vikartjenester 2012-2023

Pensjonskostnadene utgjør en betydelig kostnad for kommuneregnskapet. 2023 var et år som endte opp med pensjonspremiekostnad 20,5 millioner kroner, inkludert et positivt premieavvik på 29,5 millioner kroner og bruk av premiefond med 7,1 millioner kroner. Samlet premiekostnad ble dermed tilnærmet det en la til grunn i revidert budsjett. Under ansvar 8000 (fellesutgifter) lå det i budsjett 2023 en lønnsreguleringspost hvor også amortisert premieavvik 2022 skulle inndeckes. Dette utgjør 1,9 millioner kroner.

Figur 15 – Samlede pensjonskostnader 2014-2023

Overføringer inneholder bl.a. diverse tilskudd (næringsformål, private barnehager, kirken, kulturmidler) overføringer til kommuner og fylkeskommuner, overføringer til IKS og merverdiavgift. Merverdiavgiften må ses i sammenheng med inntektsposten momskompensasjon under driftsinntektene.

Avskrivninger

Bruk av avskrivninger i kommunale regnskap har først og fremst som siktemål å synliggjøre tap av verdi på kommunens anleggsmidler. For å eliminere kostnaden slik at avskrivningene ikke får regnskapsmessig virkning, blir tapet (kostnaden) nullet ut i regnskapet ved en tilsvarende motpost. Avskrivningene i regnskapet for 2023 er på 26,6 millioner kroner.

Finansinntektene

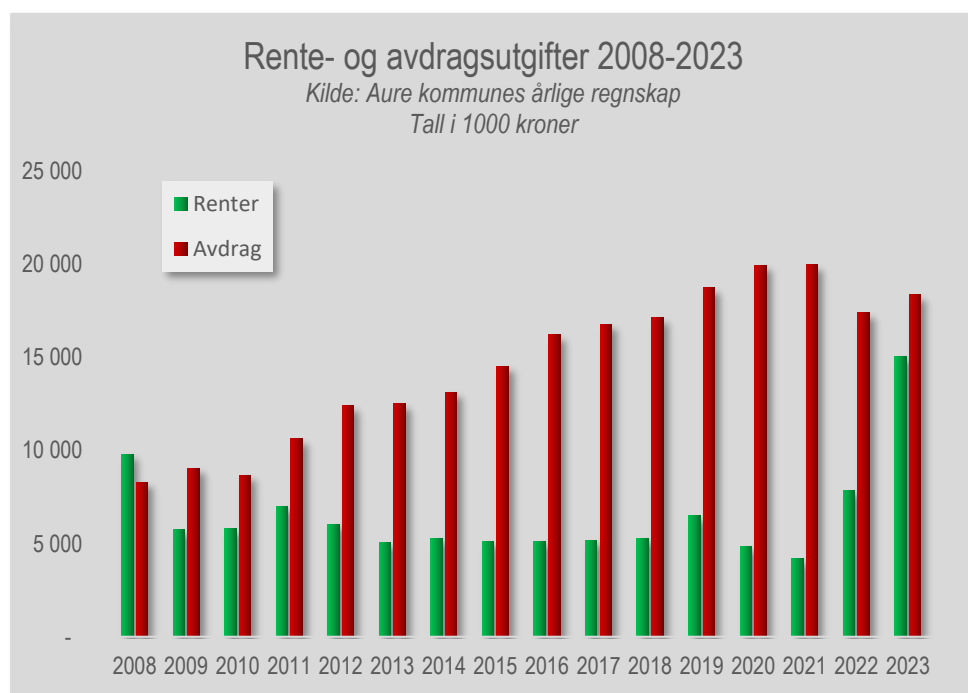
Heving av rentenivået i 2023 gjorde at vi kunne bokføre 7,0 millioner kroner i renteinntekter, eller 3,8 millioner kroner mer enn revidert budsjett. Utbytte fra NEAS var i 2023 på vel 1,0 millioner kroner. I 2023 Mottok Aure kommune utbytte fra Tjeldbergodden Utvikling AS på vel 4,4 millioner kroner. Utbytte fra Remidt Næring AS, var på kr. 7.140,-. Samlet utbytte ble dermed på nærmere 5,5 millioner kroner.

Finansutgiftene

Finansutgiftene består av rente- og avdragsutgifter på kommunens lån. Samlet belastning i 2023 er på 33,4 millioner kroner eller knappe 1,0 millioner kroner høyere enn i 2022. Her er det verd å merke seg økningen i renteutgifter fra 2022 til 2023. Renteøkningen fra 2022 til 2023 utgjør en merkostnad hele 7,2 millioner kroner. Avdragskostnadene har økt med 0,9 millioner kroner forhold til 2022. I slutten av 2023 fikk vi endret avdragsbetingelsene på ett lån, slik at dette er avdragsfritt i økonomiplanperioden, dvs. til og med 2027. Vi har tre avdragsfrie lån fra før. Dersom likviditeten tilsier det tar vi opp nye investeringslån så seint på året at vi ikke blir belastet med avdragskostnader dette året.

Renteprognosen i budsjettet tar utgangspunkt i Norges Banks referansebane for styringsrenten og signaler fra de bankene vi har et kundeforhold i. Kommunedirektøren forslår ofte en viss margin basert på usikkerheten i rentemarkedet. Figur 13 viser utviklingen i rente- og avdragskostnadene i perioden 2008-2023. Noe høyere rentenivå enn først beregnet ga en merkostnad på 1,2 millioner kroner i 2023.

Figur 16 – Rente- og avdragsutgiftene i årene 2008-2023

Figuren gir et godt inntrykk av Aure kommunes økte rente- og avdragskostnader i perioden. En stadig større del av inntektene går til å dekke disse kostnadene. En del av de kutt som er foretatt i driftsbudsjettene de siste årene har utvilsomt gått til å dekke merutgiftene på renter og avdrag. Figuren synliggjør også det lave rentenivået vi har hatt over mange år, men som i 2022-23 økte betydelig.

6.1.3. Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er det mest sentrale begrepet for å definere kommunenes økonomiske handlefrihet. Regnskapet for 2023 viser et negativt netto driftsresultat på 2,6 millioner kroner. Revidert budsjett 2023 opererte med et negativt netto driftsresultat på vel 9,8 millioner kroner, så ut fra dette er resultatet en betydelig forbedring, om enn negativt.

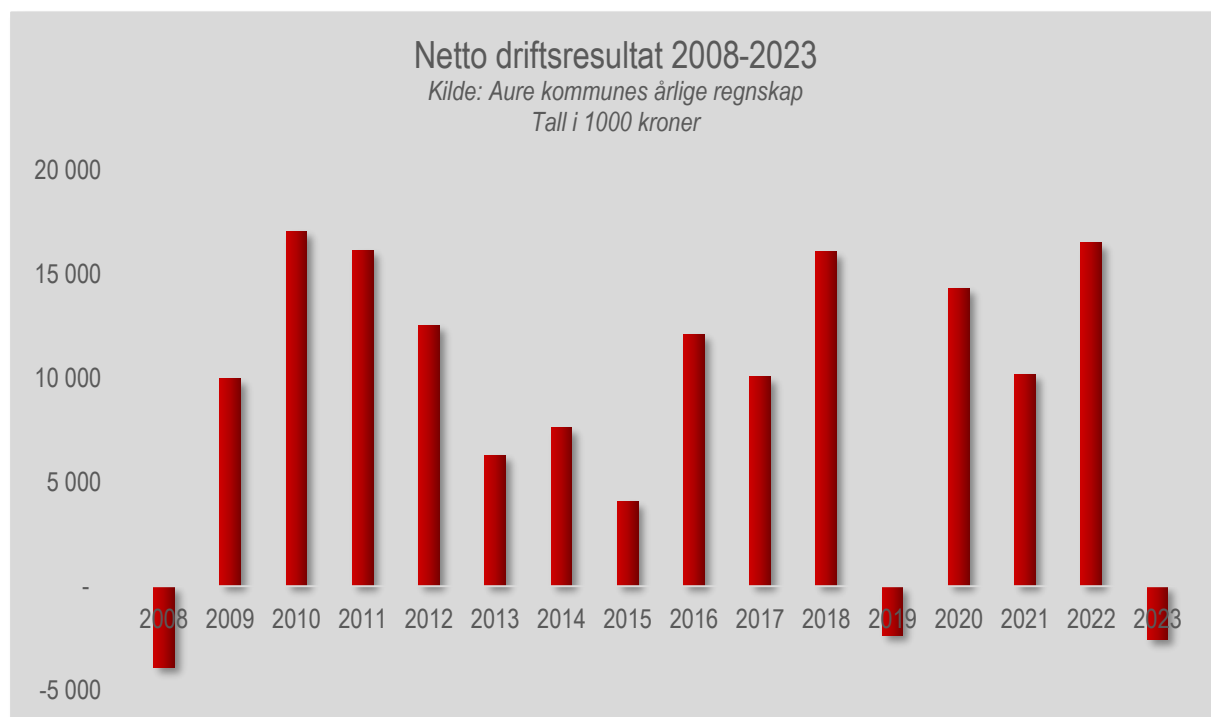
Resultatet for 2023 viser at kommunens driftsunderskudd ble noe lavere enn beregnet i revidert budsjett 2023. I revidert budsjett ble det beregnet netto bruk av disposisjonsfond (saldering) på 8,1 millioner kroner, men regnskapsresultatet viser netto bruk av disposisjonsfond med 6,0 millioner kroner. Bakgrunnen for resultatet er, som nevnt ovenfor, noe større inntekter knyttet til inntekts- og formueskatt, statstilskudd og renteinntekter. Resultatet fremkommer som et mindreforbruk/ budsjettavvik på 2,1 millioner kroner som avsettes på disposisjonsfondet.

Negativt netto driftsresultat utgjør **-0,6 %** av driftsinntektene. Dette er som vi vet, under anbefalt mål (1,75 %). For kommune-Norge samlet er netto driftsresultat anslått til å ligge på i underkant av 1,0 % av driftsinntektene. Tilsvarende tall i 2022 var på 3,0 %.

På tross av gode resultat de siste årene, vet vi at Aure kommune står overfor betydelige utfordringer på driftssiden. Fortsatt inneholder driftsregnskapet kostnader knyttet til vedlikehold av den kommunale bygningsmassen, kommunale veier og IKT-tiltak som dekkes ved bruk av disposisjonsfond.

Netto driftsresultat kalles også overskudd til investeringer og avsetninger, og er det mest sentrale begrepet på kommunenes økonomiske handlefrihet. Økonomisk handlefrihet kan beskrives som kommunenes evne til å påta seg nye oppgaver eller utvide tjenestetilbudet uten å måtte redusere eksisterende tilbud.

Figur 17 – Netto driftsresultat i årene 2008-2023

6.1.4. Bruk og avsetning fond

Regnskapet for 2023 viser at det ble brukt 24,1 millioner kroner av fondsreservene i driftsregnskapet, herunder 17,2 millioner kroner fra disposisjonsfond og 6,9 millioner kroner fra bundne driftsfond. Samtidig ble det avsatt 11,2 millioner kroner på disposisjonsfondet og 4,1 millioner kroner på bundne driftsfond. Nettoeffekten blir da 6,0 millioner kroner i bruk av disposisjonsfondet og 2,8 millioner kroner i bruk av bundne driftsfond. Oversikten nedenfor viser bruken av midlene fra disposisjonsfondet.

Tabell 8 – Bruk av disposisjonsfondet

Alle tall i 1000 kroner				
Tiltak i driftsbudsjettet	Ansvar	Regnskap 2023	Rev. bud 2023	Oppr. bud 2023
Saldo pr. 01.01.		(70 454)	(70 454)	(70 454)
Avlevering av papirarkiv	9000	-	-	800
Taksering av eiendommer	9000	-	-	-
Bredbåndsutbygging (andel Aure kommune)	9000	1 000	1 000	1 000
Ekstraordinært vedlikehold kommunale bygg	9000	1 000	1 000	1 000
Ekstraordinært vedlikehold kommunale veier	9000	500	500	500
Tilskudd til Nordre Nordmøre bru- og Tunnelselskap (NNBT)	9000	300	300	300
Utredning og plan for sjøområder Tj.b.oddan-Kjørsvikb.-Taftøyan	9000	-	-	-
Stemshaug kirke - skraping/maling (eget tilskudd)	9000	-	-	-
Ombygging skrankesone servicekontor, sikkerhet	9000	-	-	-
Opparbeidelse av vei, parkeringsplass og oppstillingsplass Kjørsvikbugen	9000	-	-	6 400
Tilskudd til private vannverk	9000	-	-	-
Driftstilskudd ANF (næringsutviklingsfondet)	9000	300	300	300
Tilskudd Toppidrettsveka/Norway Events (næringsutviklingsfondet)	9000	300	300	300
Økt ramme stipendordning til unge talenter	9000	-	-	-
Velferdstiltak for ansatte (kommunestyrets vedtak i sak 22/23)	9000	300	300	-
Tilskudd Solskjel Kabelferge SA (k.sak 25/23)	9000	567	567	-
Tilskudd "Klippfiskdagan 2023"	9000	25	25	-
Tiltak knyttet til næringsutvikling (SNP)	9000	2 400	2 400	1 500
Overføring til investeringsbudsjettet	9000	1 112	1 112	-
Saldering av budsjettet	9000	9 423	9 423	1 999
Sum bruk av ubundne avsetninger		17 227	17 227	14 099
Midler fra havbruksfondet	9000	(4 300)	(4 300)	(1 200)
Mindreforbruk i driftsregnskapet	9000	(6 925)	(4 792)	-
Sum avsetning til ubundne fond		(11 225)	(9 092)	(1 200)
Sum netto bruk/avsetning ubundne fond		6 002	8 135	12 899
Saldo pr. 31.12.		(64 452)	(62 319)	(57 555)

Ny beregning av inntekter fra Havbruksfondet og merinntekter knyttet til eiendomsskatt gjorde at vi i økonomimeldingen for 2. tertial 2023 vedtok å justere opp avsetningen til disposisjonsfondet fra opprinnelig 1,2 millioner kroner til 9,1 millioner kroner. I tillegg kommer mindreforbruket i driftsregnskapet på 2,1 millioner som avsettes på disposisjonsfondet. Samlet avsetning på blir dag 11,2 millioner kroner.

Når det gjelder disposisjonsfondets næringsdel, kan vi sette opp følgende regnskap:

Disposisjonsfond (næringsdel)	Beløp
kto. 256080003	
Overført fra regnskap 2022 (31.12.2022)	- 38 755 947,58
Overført fra Fiskeridirektoratet (midler Havbruksfondet 2023)	- 4 300 000,00
Overføring til driftsbudsjettet	2 400 000,00
Sum disposisjonsfond 31.12.2023	- 40 655 947,58

Av større bevegelser på de bundne driftsfondene, kan vi nevne at bruken av Minnefondet etter Margunn og Asbjørn Klaksvik utgjorde 3,3 millioner kroner i 2023. Bruken av gavefondet etter Jon Skogan utgjorde 0,2 millioner kroner. Det ble avsatt midler knyttet til bredbåndsutbygging (statsmidler), tilsvarende 2,2 millioner kroner i 2023-regnskapet. Note 9 i regnskapet viser de ulike bundne fondene og bevegelsene i 2023.

6.1.5. Regnskapsmessig mindreforbruk/merforbruk/budsjettavvik

Driftsregnskapet viser et budsjettavvik/mindreforbruk på 2,1 millioner kroner. Dette er avsatt på kommunens disposisjonsfond.

6.1.6. Enhetenes resultat

De kommunale tjenestene er fordelt mellom ulike enheter. Rammene og dermed budsjettet for disse enhetene er fastsatt av kommunestyret etter innstilling fra kommunedirektøren. I løpet av året kan imidlertid kommunedirektøren gjennom økonomimeldingene, fremme forslag ovenfor kommunestyret om korrigering av rammene. Endrede forutsetninger og krav fra sentrale myndigheter og behov for kursendring i egen organisasjon kan medføre behov for justering av rammene. Skjer det vesentlige endringer i økonomien er det et lovkrav at kommunedirektøren fremmer justering av budsjettet. Gjennom året vi det ofte være behov for justeringer både med hensyn til driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet.

Kommunens økonomiske kontroll måles ved avvik fra budsjettet. Tabellen nedenfor viser driftsregnskapet for 2023 fordelt på tjenesteenhetene. Vi har også med tall fra 2022 for sammenligningens skyld.

Tabell 9 – Enhetenes driftsresultat

Alle beløp i 1000 kroner

Regnskapsresultat for enhetene (drift) - netto	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik	Regnskap 2022	Endring 2022-2023	Endring i %
Utvikling og service	31 376	31 327	49	32 634	-1 258	-3,9
Oppvekst og integrering	104 869	102 596	2 273	91 738	13 131	14,3
Omsorg	102 173	98 922	3 251	90 155	12 018	13,3
Helse- og familietjenester	39 489	34 846	4 643	36 557	2 932	8,0
NAV	4 491	4 610	-119	3 494	997	28,5
Plan og drift	35 401	38 599	-3 198	36 418	-1 017	-2,8
Kultur og næring	10 349	10 533	-184	7 389	2 960	40,1
Fellesutgifter	1 152	1 751	-599	6 467	-5 315	-82,2
Sum driftsenhetene	329 300	323 184	6 116	304 852	24 448	8,0

Regnskapet og tabellen foran viser at enhetenes drift har et merforbruk tilsvarende 6,1 millioner kroner.

Resultatet viser imidlertid at det er en viss variasjon mellom enhetene. Særlig enhetene helse/familie, omsorg og oppvekst/integrering har driftsmessige utfordringer. Som i 2022 har helse/familie utfordringer i forhold til kostnadene inne legetjenesten og barnevern. Innen omsorg er det overforbruk både i sykehjemsdrifta og i hjemmetjenestene. Når en går ytterligere inn i tallene er overforbruket i hovedsak knyttet til kjøp av varer tjenester (bl.a. kjøp av vikartjenester) og en viss inntektssvikt. Når det gjelder enhet oppvekst/integrering er det et overforbruk på lønn innen skoledrift og integrering. Overforbruket innen integrering må ses i sammenheng med mottatt statstilskudd ført innen finans. Når det gjelder enhet plan og drift har vi et mindreforbruk på 3,2

millioner kroner som bidrar til å redusere overforbruket. Dette er et mindreforbruk som fremkommer ved at ekstra midler som ble tilført enheten i løpet av året ikke har blitt brukt til fulle på enkeltprosjekt. Altså synliggjør dette resultatet ikke en reell besparelse en kan forvente å ta med seg i senere år.

Den kommunale deflatoren (lønns- og prisstigning i kommunesektoren) for 2023 er anslått til 4,5 %.

Enhetene fikk i løpet av 2023 tilført 27,4 millioner kroner til styrkning av rammene i driftsbudsjettet. Av dette utgjorde 8,4 millioner kroner virkningene av lønns- og tariffoppgjøret, og 8,7 millioner kroner knyttet til mottak av flyktninger fra Ukraina.

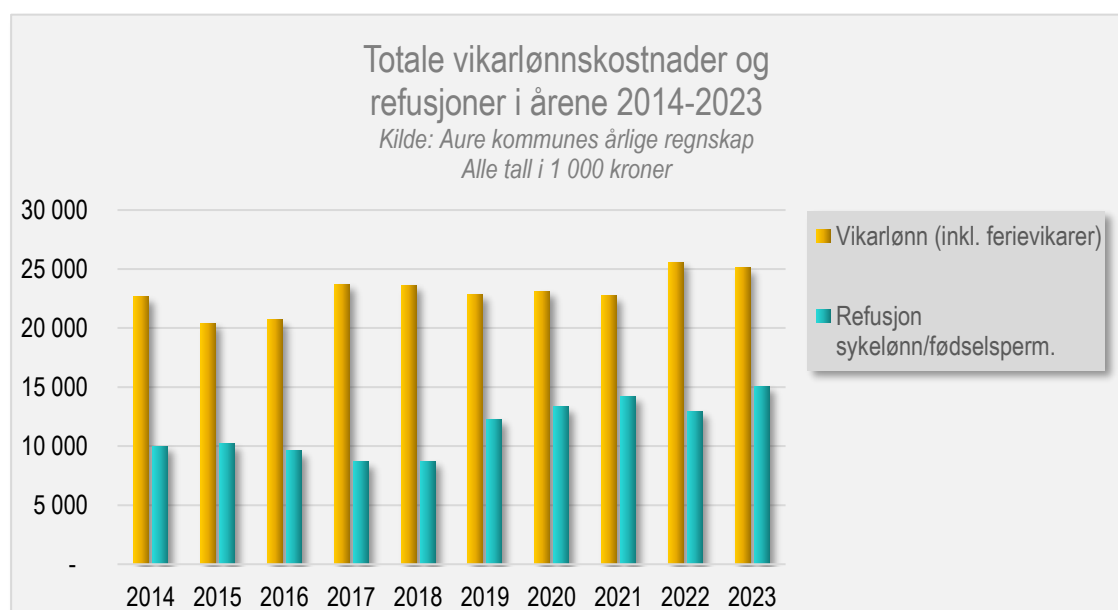
Tabell 10 – Utdrag fra regnskapet – lønn

Som nevnt tidligere, må lønnsutgiftene ses i sammenheng med mottatte refusjoner. Når det tas hensyn til mottatte refusjoner på sykelønn, ser vi at vi i 2023 har et mindreforbruk på lønn med vel 9,7 millioner kroner eller 3,5 %. Besparelsene på lønn må imidlertid sammenholdes med kjøp av vikartjenester.

Alle tall i 1000 kroner

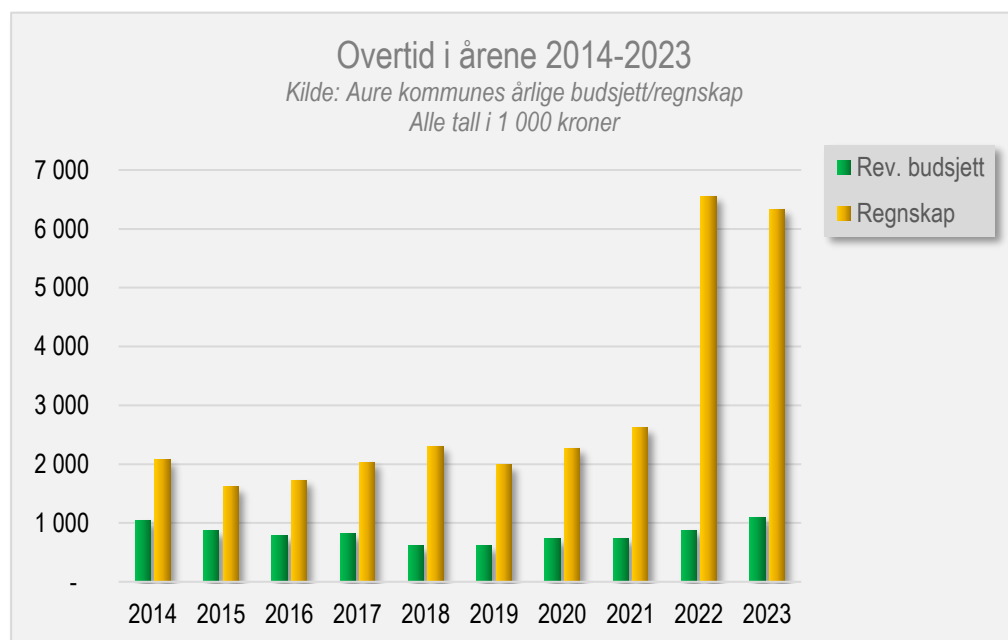
Regnskapsresultat for Lønnsområdet	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik	Regnskap 2022	Endring 2022-2023	Endring %
Lønn faste ansatte	195 702	205 278	-9 576	180 915	14 787	8,2
Vikarkostnader (inkl. ferievikarer)	22 109	9 396	12 713	22 531	-422	-1,9
Ekstrahjelp	4 018	5 298	-1 280	3 307	711	21,5
Overtid	5 576	964	4 612	5 770	-194	-3,4
Annen lønn	13 824	13 871	-47	9 902	3 922	39,6
Godtgjørelse politikere	2 416	2 387	29	2 102	314	14,9
Brutto lønnsutgifter (eks. sos.utg.)	243 645	237 194	6 451	224 527	19 118	8,5
Pensjonspremie	57 635	21 718	35 917	39 120	18 515	47,3
Arbeidsgiveravgift	17 521	15 999	1 522	15 616	1 905	12,2
Premieavvik pensjon	-29 487	-	-29 487	-9 235	-20 252	-219,3
Arb.avg. premieavvik	-1 887	-	-1 887	-591	-1 296	-219,3
bruk av premiefond	-7 152	-	-7 152	-4 424	-2 728	
Sum sos.utg. inkl. premieavvik	36 630	37 717	-1 087	40 486	-3 856	-9,5
Sum lønnsutg. inkl. sos.utg.	280 275	274 911	5 364	265 013	15 262	5,8
Refusjon sykep./fødselsperm.	-15 088	-	-15 088	-12 960	-2 128	16,4
Sum netto lønnsutgifter	265 187	274 911	-9 724	252 053	13 134	5,2

Figur 18 – Vikarlønnskostnader og refusjoner i årene 2014-2023

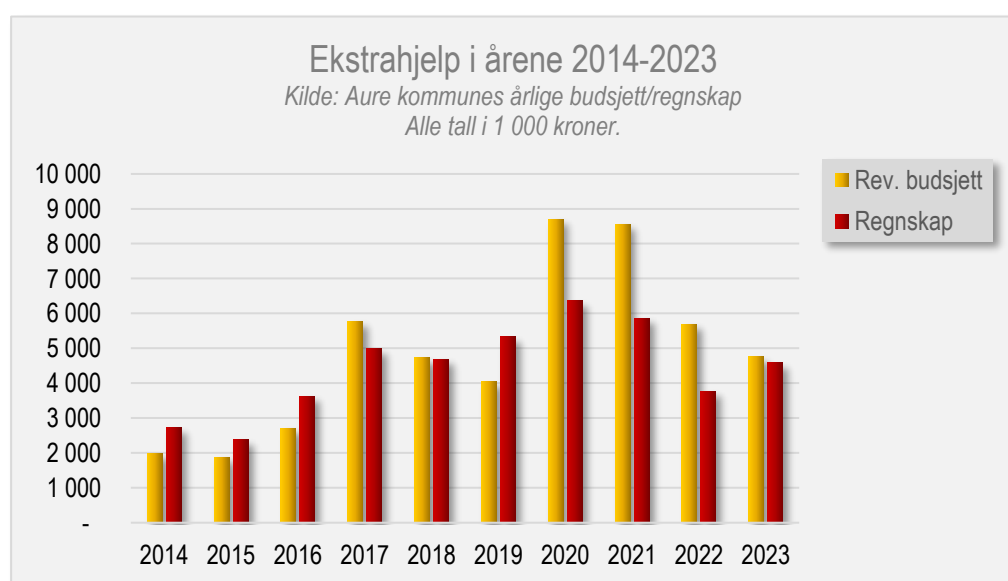
Av figuren ser vi at vikarkostnadene har vært rimelig stabile over tid. Refusjonene har økt, særlig de siste fire-fem årene. Her vil det helt klart være en del feilkilder når det gjelder faktiske vikarkostnader. En del av behovet for sykevikarer har de senere årene blitt dekt opp ved kjøp av viktjenester, kostnader som er regnskapsført på kjøp av tjenester og ikke over lønnsbudsjettet. En del viktjenester er også kostnadsført over fastlønn, noe som ikke kommer frem i denne oversikten.

Figur 19 – Overtid i årene 2014-2023

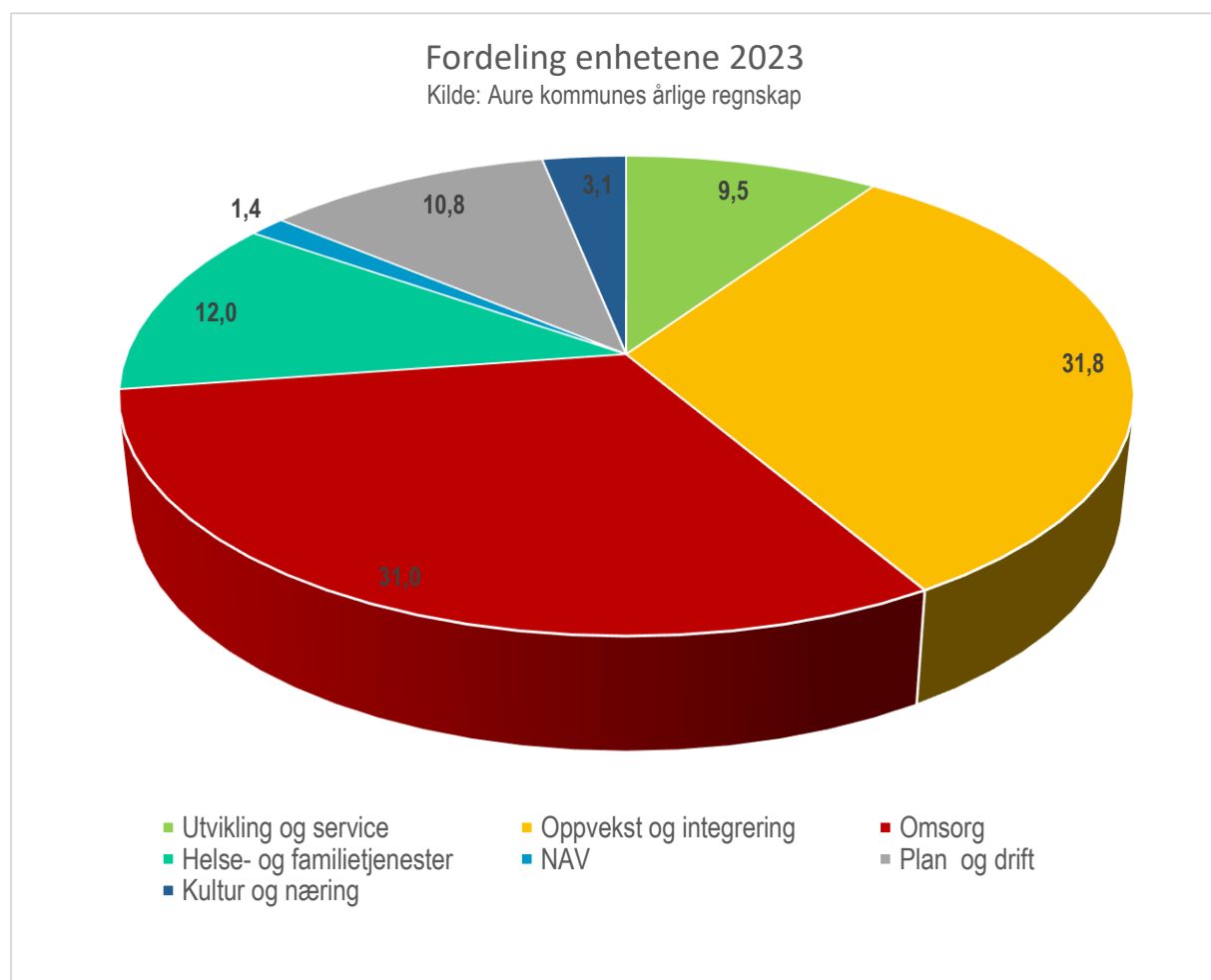
Regnskapene for 2022-23 viser at det er et betydelig merforbruk på overtid i forhold til tidligere år. 67 % av kostnaden ligger innenfor enhet omsorg. Enhet oppvekst/integrering står for 16 % av kostnaden. Regnskapet viser at budsjettene i større grad må gjenspeile den faktiske driftssituasjonen.

Figur 20 – Ekstrahjelp i årene 2014-2023

Figur 21 – Fordeling enhetene

Figuren nedenfor viser fordelingen av netto driftsutgifter mellom enhetene pr. 31.12.2023.

Figuren viser at enhet omsorg utgjør 31,0 % av driftsregnskapet i 2023, mot 29,6 % i 2022. Enhet oppvekst og integrering står for 31,8 %, mot 30,1 % i 2022. Her må det tas i betraktning at enheten er styrket med 8,7 millioner kroner gjeldende mottak av flyktninger. Dette betyr at andelen av driftsbudsjettet til fagområdene skole/barnehage går ned. Enhet helse og familie ligger på 12,0 %, dvs. tilsvarende som i 2022. Administrasjonskostnadene ligger på 9,5 %, mot 10,7 % i 2022

I rammetilskuddet til kommunene ligger det et tilskudd knyttet til utgiftsutjevning. Dette tilskuddet og fordelingen av dette er ment å gi oss en indikasjon på hvor kostnadene for den enkelte kommune vil ligge, dvs. innenfor det enkelte tjenestetilbud som gis. Tilskuddet gir klart uttrykk for en omfordeling av kostnadene mellom barnehage- og skolesektoren og helse- og omsorgsektoren. Regnskapstallene for 2023 viser ingen omfattende endring i «styrkeforholdet» mellom enhetene. Som vi skjønner, er det mange forhold som vil påvirke ressursbruken, men det ligger helt klart en forventning om en dreining av kostnadene. Til dette er det bare å vise til befolkningsutviklingen.

6.1.7. Resultat finanskapitlet

Bevilgningsoversikt drift viser kommunenes viktigste (frie) inntekter, fratrasket enhetenes netto driftskostnader og utgifter til renter og avdrag, samt bruk av og avsetning til fond. For å få et positivt regnskapsresultat må summen av felles finanser være høyere enn utgiftene til drift av tjenestene.

Tabell 11 – Finansområdet

<i>Alle beløp i 1000 kroner</i>	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Oppr. Bud. 2023	Regnskap 2022
Rammetilskudd	-179 788	-180 766	-177 319	-178 741
Inntekts- og formueskatt	-111 257	-108 825	-106 673	-113 338
Eiendomsskatt	-20 247	-20 200	-16 309	-21 754
Andre generelle driftsinntekter	-35 556	-31 180	-16 284	-25 893
Sum generelle driftsinntekter	-346 848	-340 971	-316 585	-339 726
Sum drift (enhetene)	328 001	327 018	305 222	302 098
Avskrivninger	26 593	-	-	25 364
Sum netto driftsutgifter	354 594	327 018	305 222	327 462
Brutto driftsresultat	7 746	-13 953	-11 363	-12 264
Renteinntekter	-6 536	-3 200	-3 300	-3 084
Utbytter	-5 472	-5 465	-830	-1 042
Gevinster og tap på finans. oml.m.	-	-	-	-
Renteutgifter	15 061	13 825	13 825	7 865
Avdrag på lån	18 355	18 620	18 400	17 395
Netto finansutgifter	21 408	23 780	28 095	21 134
Motpost avskrivninger	-26 593	-	-	-25 364
Netto driftsresultat	2 561	9 827	16 732	-16 494
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overført til investeringsbudsjettet	6 218	6 218	4 800	-
Avsetning til bundne driftsfond	4 128	816	816	5 455
Bruk av bundne driftsfond	(6 906)	(8 726)	(9 449)	(2 641)
Avsetning til disposisjonsfond	11 226	9 092	1 200	22 413
Bruk av disposisjonsfond	(17 227)	(17 227)	(14 099)	(8 733)
Bruk av tidl. års regnskapsm. mindreforbruk	-	-	-	-
Dekning av tidl. års regnskapsm. merforbr.	-	-	-	-
Sum disp. eller dekn. av nto. driftsresultat	-2 561	-9 827	-16 732	16 494
Fremført til inndeckn. i senere år (merforbr.)	-0	-0	-0	-

Som vi ser av tabellen utgjør de generelle driftsinntektene (rammetilskudd, inntekts- og formueskatt, eiendomsskatt og statstilskudd) 347 millioner kroner mot 341 millioner kroner i revidert budsjett 2023, altså en merinntekt på 6 millioner kroner. Finansutgiftene (renter/avdrag) har en besparelse på 2,4 millioner kroner i forhold til revidert budsjett 2023. Dette skyldes i hovedsak økte renteinntekter. Når de generelle driftsinntektene dekker netto finansutgifter og enhetens drift (inkl. fellesutgifter), står vi igjen med et negativt netto driftsresultat på 2,6 millioner kroner.

6.1.8. Finansforvaltning

Lånegjeld

Kommunens lånegjeld er pr. 31.12.2023 på 371 mill. kroner (inkl. lån til videre utlån). Dette er en reduksjon på 11,8 millioner kroner i forhold til 2022. Hovedgrunnen til dette er at man i 2023 i hovedsak benyttet seg av ubrukte lånemidler til finansiering i investeringsregnskapet. Det ble tatt opp et lån i KBN på knappe 1,4 millioner kroner. Det ble innbetalt avdrag tilsvarende 18,4 millioner kroner.

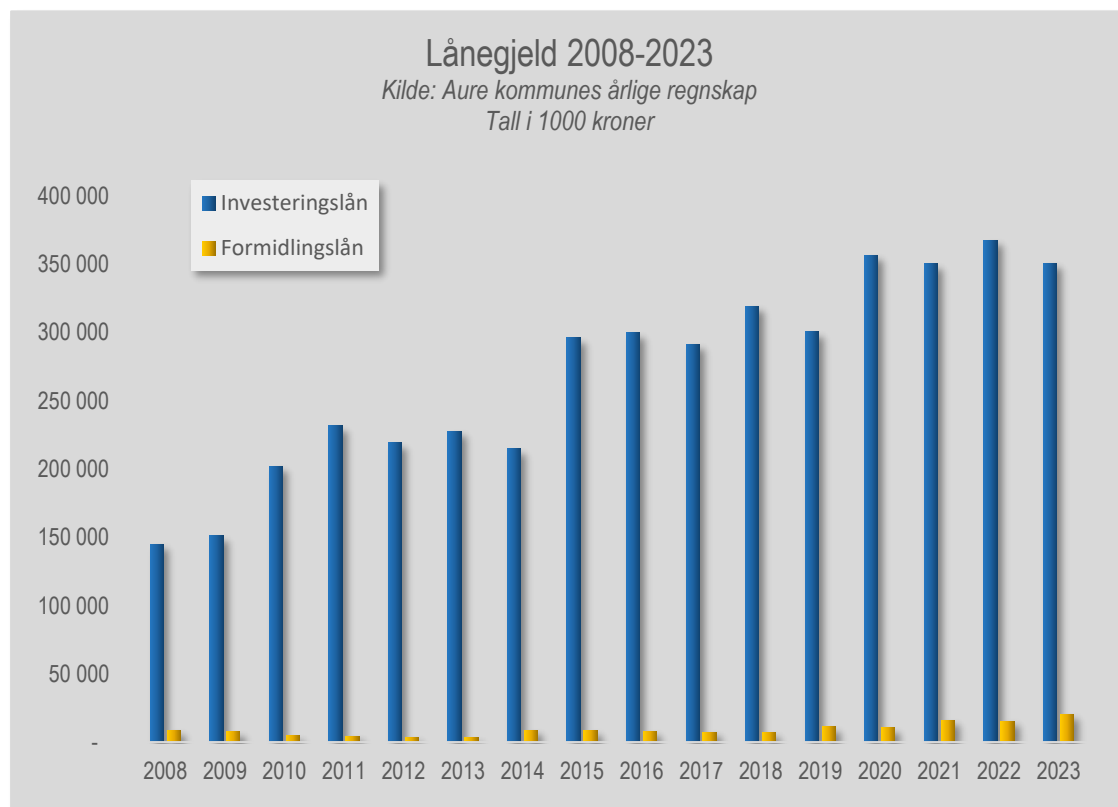
Ofte brukes begrepet *korrigert netto lånegjeld i % av driftsinntektene*. Dette begrepet er ofte brukt når man sammenligner kommunene. Vi kan sette opp følgende regnestykke:

Alle tall i 1 000 kroner		
Tekst	Regnskap 2023	Regnskap 2022
Langsiktig gjeld (balansen kap. 2.4)	995 497	975 942
Pensjonsforpliktelser (balansen kap. 2.40)	(624 497)	(593 150)
Utlån (balansen kap. 2.22-2.23)	(29 498)	(26 486)
Ubrukte lånemidler (balansen kap. 2.9100)	(10 130)	(30 816)
Ubundne investeringsfond (balansen kap. 2.53-2.54)	(3 175)	(3 007)
Korrigert netto lånegjeld	328 197	322 483
Driftsinntektene (brutto)	(449 492)	(437 009)
Korrigert netto lånegjeld i % av driftsinntektene	73,02	73,79

Fordeles korrigert netto lånegjeld pr. innbygger, vil lånegjelden pr. 31.12.2023 ligge på kr. 96.302, - pr. innbygger. Kommunenes Sentralforbund (KS) har en generell anbefaling på at netto lånegjeld bør utgjøre maksimalt 75 % av brutto driftsinntekter. Tabellene ovenfor viser at Aure kommune ligger på 73,02 % i 2023, noe som er en liten nedgang i forhold til 2022.

En del av kommunens samlede gjeld har sammenheng med investeringer innen selvkostområdene (bl.a. VAR-området). Renter og avdrag på slike lån dekkes av brukerne gjennom avgifter, gebyrer og husleie. Tabellen nedenfor viser lånegjeld i perioden 2008-2023:

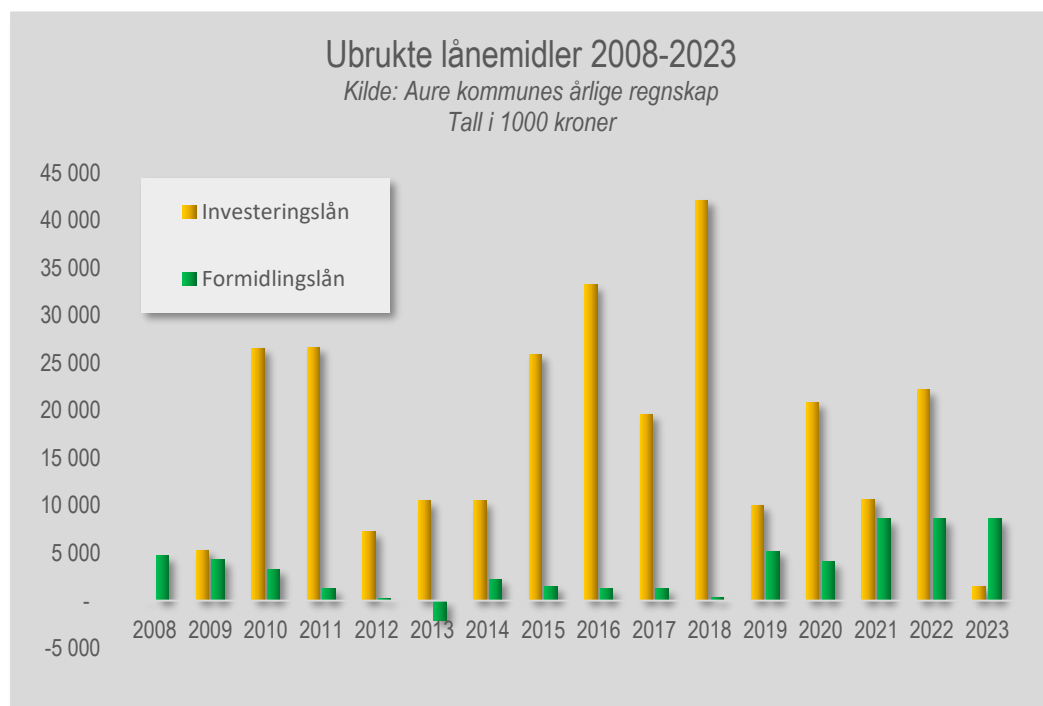
Figur 22 – Utviklingen i lånegjeld 2008-2023

Ubrukte lånemidler

Figuren nedenfor viser utviklingen i ubrukte lånemidler i perioden 2008-2023. Ubrukte lånemidler oppstår fra år til år dersom planlagte investeringer ikke blir gjennomført eller utsatt til senere år. Kommunene skal i utgangspunktet justere investeringsbudsjettene gjennom året slik at dette ikke skal skje.

Figur 23 – Ubrukte lånemidler 2008-2023

Ubrukte lånemidler, egne lån, er pr. 31.12.2023 på 1,5 millioner kroner. Ubrukte midler startlån er på 8,6 millioner kroner.

Minste tillatte avdrag

Kommuneloven regulerer hvordan kommunene skal forholde seg til lånegjeld og avdrag:

«Kommunens samlede lånegjeld skal avdras med like årlige avdrag. Gjenstående lånebeløp kan ikke overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler ved siste årsskifte.»

Kommunen beregner minste tillatte avdrag ved hjelp av følgende metode:

Minste tillatte avdrag	
Avskrivninger 2023	kr. 26 593 176
Avskrivbare driftsmidler 01.01.2023	kr. 609 391 348
Lånegjeld 01.01.2023 (fratrasket formidlingslån)	kr. 367 528 146
Minste tillatte avdrag	kr. 16 038 529
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskap 2023	kr. 18 355 179
Avvik	kr. 2 316 650

Beregningen viser at Aure kommune fortsatt er innenfor kravet om minste tillatte avdrag. Nærmere detaljer om rentevilkår og avdragstid på låneporteføljen ligger i regnskapet for 2023, note 7.

Annen langsiktig gjeld (pensjonsforpliktelser mv.)

Fra og med regnskapsåret 2002 har det vært et krav at kommunens beregnede nåverdi av pensjonsforpliktelsene skal synliggjøres i balansen, og fremstår i standard hovedoversikt som «lånegjeld» (se regnskapet - balanseregnskapet). I Aure kommunes regnskap for 2023 er pensjonsforpliktelsene registrert som langsiktig gjeld med 624 millioner kroner. Dette er en økning på 31 millioner kroner fra 2022. Samtidig er kommunens pensjonsmidler ved utgangen av 2023 på 628 millioner kroner, mot 583 millioner kroner i 2022, altså en økning på 45 millioner kroner.

Lånegjeld og pensjonsforpliktelser er bokført i balansen som langsiktig gjeld med til sammen 995 millioner kroner. Tilsvarende tall for 2022 var 975 millioner kroner, eller en økning på 20 millioner kroner.

Når en tar hensyn til pensjonsreguleringer og forventede lønnsøkninger, er det naturlig at pensjonsforpliktelsene er noe større enn pensjonsmidlene.

Kapitalutgiftene – renter og avdrag

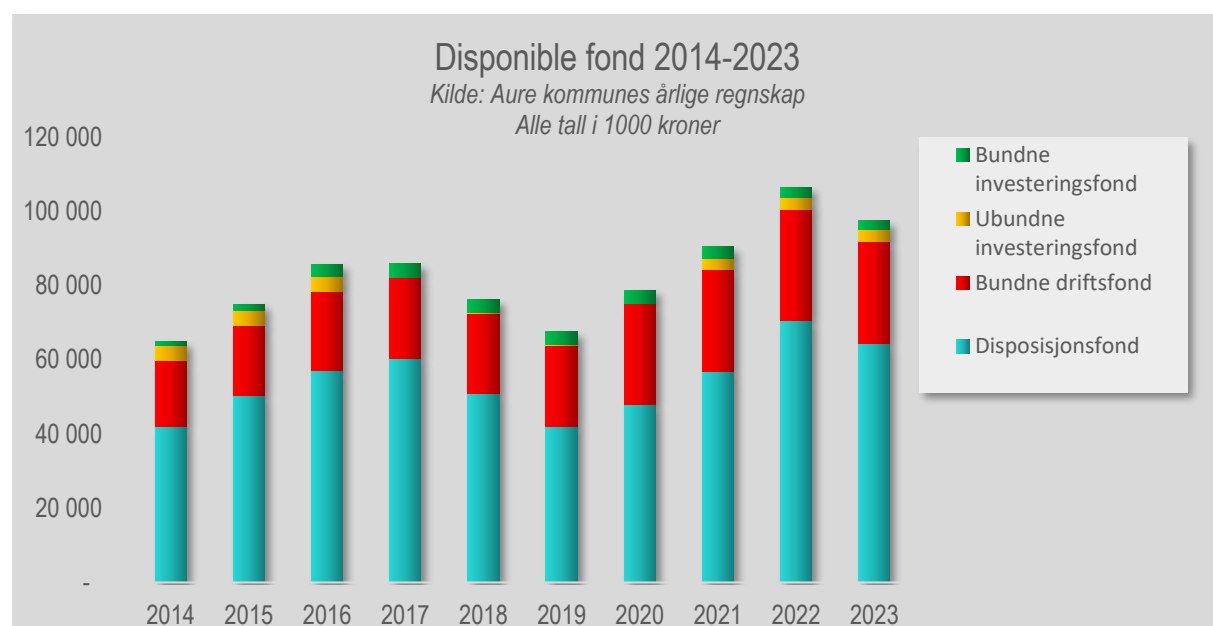
En historisk gunstig renteutvikling over flere år har gjort at rentekostnadene ikke har økt i takt med økningen i lånegjelden. I 2008 var rentekostnaden på 9,8 millioner med under halvparten av lånegjelden vi har i dag. Rentekostnaden i 2023 var på 15,1 millioner kroner. Tilsvarende tall for 2022 var 7,9 millioner kroner. Renteutgiftene økte med andre ord med 7,2 millioner kroner eller 91,1 % i forhold til 2022. Vi har i 2023 opplevd en vedvarende renteøkning. Spørsmålet man stiller seg er om renten nå vil stabilisere seg for så å gå noe ned i løpet av 2024. Det er en forventning om en stabilisering og mulig nedgang i rentenivået fra og sommeren 2024, men det råder fortsatt en viss usikkerhet omkring dette. Gjennom vinteren og våren kan det se ut som at tidspunktet for rentenedgangen har blitt skjøvet på av analytikerne.

På tross av en gunstig renteutvikling de seneste årene, er kommunes samlede finanskostnader økende. Dette er også faste kostnader som vi selv ikke kan påvirke i nevneverdig grad.

Egenkapital – fond

Figuren nedenfor viser utviklingen i kommunens ulike fond i perioden 2014-2023:

Figur 24 – Disponible fond 2014-2023

Som illustrert i figuren på forrige side, har Aure kommune fortsatt godt med fondsreserver. Samlet utgjør fondene 97,4 millioner kroner, hvorav disposisjonsfondet utgjør 64,5 millioner kroner. Det bør også nevnes at Aure kommune i 2018 lånte ut 16,57 millioner kroner fra disposisjonsfondet til Møre og Romsdal Fylkeskommune som forskottering til fullføring av Fv. 680 gjennom Kjørsvikbugen. Dette er penger Aure kommune skal ha tilbake og som vil styrke fondene når dette skjer. I henhold til gjeldende avtale mellom partene skal tilbakebetalingene skje innen 31.12.2027.

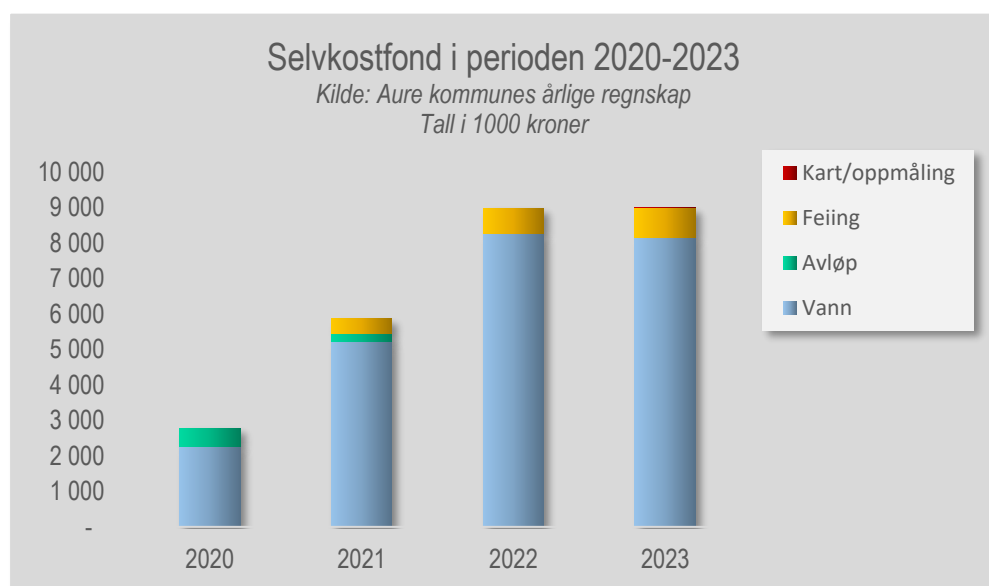
Å kunne disponere en «buffer» i denne størrelsesorden er meget positivt, og gjør oss i stand til å kunne øke egenfinansieringsgraden av investeringer, samt møte svingninger i økonomien som følge av inntektssvikt eller utgiftøkninger. Samtidig er det viktig å tenke på dette som «engangspenger» som ikke kan brukes til varige driftstiltak.

Kommunens disposisjonsfond er frie midler som kan benyttes til formål innen både drift og investering. Det er kommunestyret som vedtar bruk av disposisjonsfondet. Bruken av disposisjonsfondet blir helst fastsatt i forbindelse med det årlige budsjettet, men kommunestyret kan også bestemme bruk av disse midlene gjennom året ut over det som er vedtatt i opprinnelig budsjett.

Bundne driftsfond er midler som er øremerket bestemte formål innen den enkelte enhet. Det er den enkelte enhet som vurderer bruk og avsetning av disse midlene til enhver tid. Øremerkede statlige eller fylkeskommunale midler som tilføres kommunen til bestemte formål, eksempelvis knyttet til barnehage, skole eller pleie/omsorg, vil ligge her. Videre vil tilskudd til bestemte prosjekt ligge under disse fondene. En andel av denne porteføljen er knyttet til selvkosttjenestene (VAR).

Fondene tilknyttet VAR-områdene er på 9,1 millioner kroner ved utgangen av 2023. Når det gjelder selvkost vann har vi fram til 2020 hatt en utfordrende situasjon med et større underskudd og dermed bruk av kommunekassens midler. Vesentlig lavere driftsutgifter innen vannområdet i 2020-2023 enn forutsatt, gjør av vi har kunnet foreta nedbetaling av gjelden i kommunekassen og samtidig bygget opp et bundet driftsfond på 8,2 millioner kroner. Med en så vidt gunstig utvikling innen dette selvkostområdet vil en eventuell avgiftsøkning de neste årene stort sett være avhengig til de investeringene som vil komme utover det som er vedtatt.

Figur 25 – Selvkostfond 2020-2023

En del av de bundne driftsfondene inneholde betydelige midler som kanskje i større grad skulle vært benyttet i drift enn det de faktisk blir. Bunde driftsfond er ved utgangen av 2023 på 27,2 millioner kroner (inkl. selvkost) mot 30,1 millioner kroner i 2022.

Ubundne investeringsfond er frie midler som skal benyttes til investeringsformål. Pr. utgangen av 2023 er fondet på 3,2 millioner kroner.

Bundne investeringsfond er øremerkede midler som skal benyttes til bestemte/forutsatte investeringsformål. Det er kommunestyret som vedtar bruken av disse fondene. Det er den enkelte enhet som vurderer bruk og avsetning av disse midlene til enhver tid.

Arbeidskapital og likviditet - til disposisjon i drift

Arbeidskapitalen defineres som omløpsmidler fratrasket kortsiktig gjeld og skal angi kommunens betalingsevne på kort sikt. Omløpsmidlene består for det meste av likvide midler (kasse bankinnskudd mv.) vi har til rådighet i den daglige driften. Likviditeten vil variere mye i løpet av året, spesielt ved lønnsutbetalinger, skattetrekk, arbeidsgiveravgift, fakturerte pensjonskostnader og terminforfall på lån. De største innbetalingen er knyttet til rammetilskudd, overføringer fra skatteregnskapet og kommunale eiendomsgebyr. Likviditeten skal til enhver tid være tilstrekkelig for å dekke løpende betalingsforpliktelser.

Tabell 12 – Arbeidskapitalen 2018-2023

Arbeidskapitalen		Alle tall i 1000 kroner				
Tekst	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Regnskap 2023
Omløpsmidler	178 855	147 009	163 776	169 545	196 090	183 480
Kortsiktig gjeld	-60 355	-67 083	-63 577	-62 592	-65 354	-78 816
Arbeidskapital	118 500	79 926	100 199	106 953	130 736	104 664
Endring av arbeidskapitalen		-38 574	20 273	6 754	23 783	-26 072
Premieavvik pensjon inkl. arb.avg.	-7 134	-9 744	-4 275	-6 613	-16 440	-47 813
Ubrukte lånemidler inkl. startlån	-42 413	-15 215	-24 982	-19 321	-30 816	-10 130
Korrigert arbeidskapital	68 953	54 967	70 942	81 019	83 480	46 721
Endring av korr. arbeidskapital		-13 986	15 975	10 077	2 461	-36 759

Av tabellen ser vi at arbeidskapitalen er svekket med vel 26,0 millioner kroner fra 2022 til 2023. Den korrigerte arbeidskapitalen (med fratrekk av premieavvik og ubrukte lånemidler) er svekket med knappe 37,0 millioner kroner. For enkelthets skyld kan vi si at arbeidskapitalen og utviklingen her må ses i sammenheng med disposisjonsfondet og bruken av dette. At arbeidskapitalen svekkes kan bety at vår praksis fram til i dag med å ta opp lån til investeringene på slutten av året, vil måtte endres ved at slike låneopptak må gjøres tidligere i budsjettåret, nettopp for å sikre likviditeten.

Kapitalinntekter

Aure kommune disponerer fortsatt godt med likvide midler, noe som ved årsskiftet beløper seg til vel 122 millioner kroner. Det er store svingninger i denne likviditetsbeholdningen knyttet til lønnsutbetaling, utbetalinger i forbindelse med investeringer, skatteinnngang, frie inntekter, med mere.

Tabellen viser at likviditeten er noe svekket i forhold til 2022-regnskapet.

Kommunens midler er i dag i sin helhet plassert som bankinnskudd, til en avtalt rente på markedsrente (dvs. 3 mnd. NIBOR) pluss 0,50 %. Gjennomsnittlig rente for våre bankinnskudd i 2023 var på 4,0 %. Med en løpende lønns- og prisvekst i kommunal sektor (deflator) anslått til 4,5 % i 2023, betyr det at våre fond relativ sett faller i verdi.

Kommunens renteinntekter på bankinnskudd utgjorde 7,0 millioner kroner i 2023, mot 3,4 millioner kroner i 2022.

Aure kommunes eget finansreglement fra 2006, og Kommunaldepartementets forskrift for kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning fra 2009, legger rammer for finansforvaltningen. I kommunens finansreglement heter det at:

"Kommunen skal forvalte sine midler slik at tilfredsstillende avkastning oppnås, uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko, og under hensyn til at kommunen skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall."

Reglementet inneholder klare retningslinjer for plassering av ledig likviditet som skal disponeres hhv. innenfor en årsbudsjettperiode, og for langsiktig plassering. For begge tilfellene forutsettes det minimal eller lav risiko. Kommunedirektøren er delegert fullmakt til å plassere ledig likviditet i samsvar med reglementets rammer og forutsetninger.

6.1.9. Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet omfatter utgifter og inntekter til investeringer i bygg og anlegg, kjøp og salg av aksjer/andeler, renter og avdrag videre utlån og utlån av egne midler. I investeringsregnskapet føres i tillegg avsetninger og bruk av fond til investeringsformål.

Til sammen ble det investert for 32,8 millioner kroner i 2023, hvorav 31,4 millioner kroner er investeringer i varige driftsmidler. Av dette utgjør prosjekter innen selvkost 0,6 millioner kroner. Det er også gitt tilskudd til andres investeringer med 0,2 millioner kroner (tilskudd til Aure kyrkjelege fellesråd) og investert i aksjer tilsvarende 1,1 millioner kroner.

Finansiering ble gjort ved bruk av lån med 22,1 millioner kroner (67,3 %), momskompensasjon med 3,6 millioner kroner (10,9 %), tilskudd fra andre med 2,0 millioner kroner (6,2 %) og overføring fra driftsregnskapet med 5,1 millioner kroner (15,6 %).

Foto: Edgar Glomnes

Tabell 13 - Investeringsregnskapet 2023

Alle beløp i 1000 kroner	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Oppr. bud 2023	Regnskap 2022
Investeringer i varige driftsmidler	31 415	32 176	48 714	28 935
Tilskudd til andres investeringer	231	350	2 655	-
Investeringer i aksjer/andeler i selskaper	1 135	1 029	-	1 119
Utlån av egne midler	-	-	-	-
Avdrag på lån	-	-	-	-
Sum investeringsutgifter	32 781	33 555	51 369	30 054
Kompensasjon for merverdiavgift	-3 570	-3 915	-6 050	-3 257
Tilskudd fra andre	-2 027	-2 000	-2 000	-2 298
Salg av varige driftsmidler	-168	-	-	-7
Salg av finansielle anleggsmidler	-	-	-	-
Utdeling fra selskaper	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-	-	-	-
Bruk av lån	-22 078	-22 534	-37 019	-23 202
Sum Investeringsinntekter	-27 843	-28 449	-45 069	-28 764
Videreutlån	3 517	6 019	-	2 481
Bruk av lån videreutlån	-6 005	-8 507	-	-
Avdrag på lån til videreutlån	834	876	876	747
Mottatte avdrag på videreutlån	-459	-400	-400	-313
Netto utgifter videreutlån	-2 113	-2 012	476	2 915
Overføring fra drift	-6 218	-6 218	-4 800	-
Avsetning til bundne investeringsfond	-	-	-	-
Bruk av bundne drift- og investeringsfond	-375	-476	-476	-605
Avsetning til ubundne investeringsfond	168	-	-	-
Bruk av disposisjonsfond	-	-	-1 500	-
Dekning av tidligere års udekket beløp	3 600	3 600	-	-
Sum overføring fra drift og netto avsetn.	-2 825	-3 094	-6 776	-605
Fremført til inndekning i senere år	-	-	-	3 600

I opprinnelig budsjett 2023 var det satt av 51,4 millioner kroner til investeringer. I forbindelse med økonomirapporteringene gjennom året viste det seg flere prosjekter ikke hadde den framdrift som opprinnelig var ønsket. Investeringsrammen ble i økonomimeldingen avlagt i oktober 2023 til slutt satt ned til 33,6 millioner kroner, mens regnskapet viser at vi altså har hatt investeringer tilsvarende 32,8 millioner kroner.

Regnskapet viser at det ble solgt driftsmidler/fast eiendom for kr. 168.000,- i 2023. Disse midlene er avsatt på ubundet investeringsfond.

Foto: Edgar Glomnes

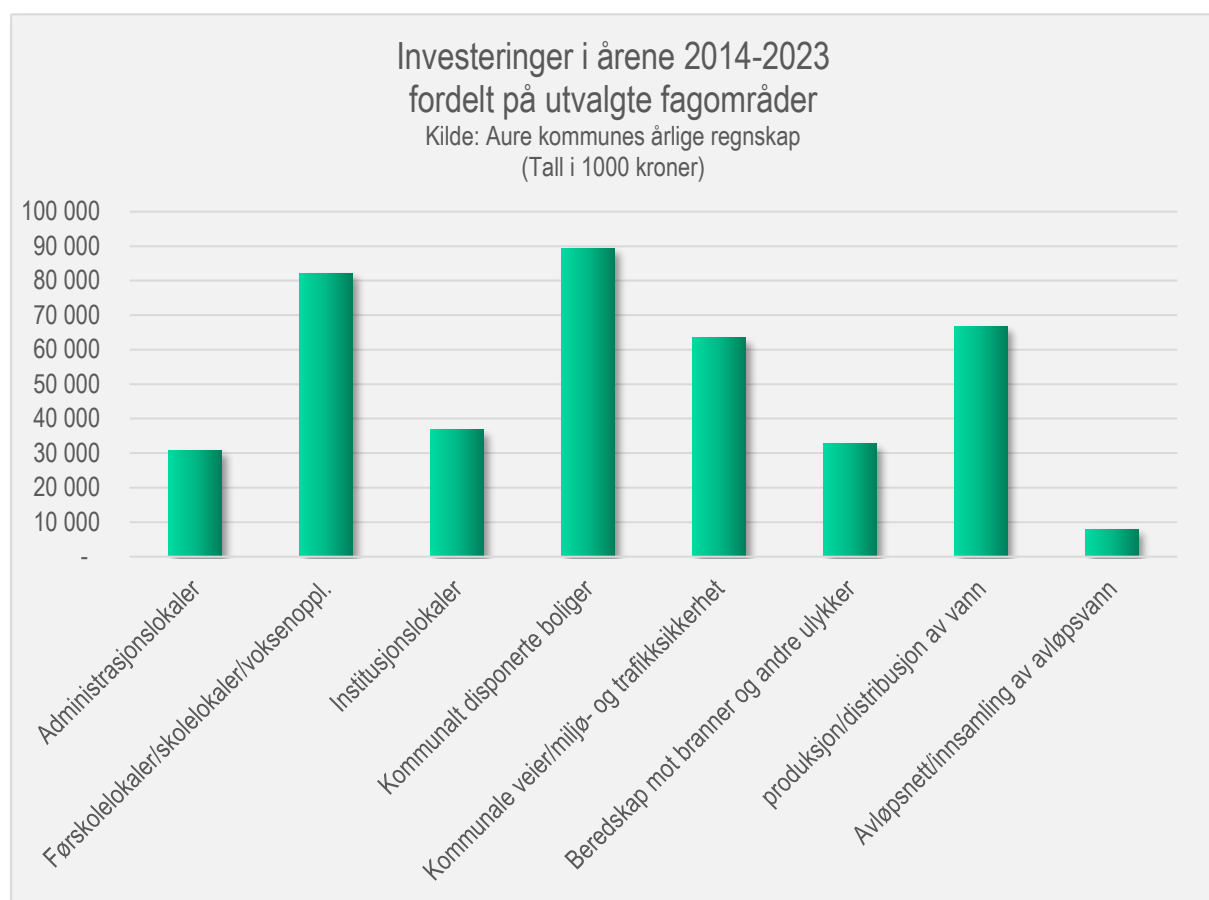
Tabell 14 – Enkeltprosjekt i investeringsregnskapet

Tabellen nedenfor viser de enkelte investeringsprosjektene gjennomført i 2023.

Alle beløp i 1000 kroner		Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Oppr. bud. 2023
Prosj.nr.	Prosjekt (T)			
10702	IT-utstyr, utskiftning	1	-	-
11003	Orkide - diverse prosjekter	397	1 154	1 154
12102	Adgangskontroll - kommunale bygg	-	-	-
12202	Lokaler for politiet, Coop-bygget	4 647	3 500	15 500
21801	Ombygging Sør-Tustna skole	-	-	-
22001	Barnehage Aure sentrum	363	350	5 000
22203	Ventilasjon - AVOKS	-	-	-
22301	Aktivitetsområde/treningsområde - TBUS	-	-	440
22302	Hinderløype - TBUS	404	380	380
22303	Oppgradering/nybygg ABUS (brannrapport)	180	1 000	1 000
22304	Akebakke - TBUS	58	-	-
22402	Branntiltak ABUS (fløy sløydsal og skolekjøkken)	94	-	-
31801	Legekantor/jordmor/hjemmetjeneste - Tustna sykehjem	-	-	-
31901	Innkjøp av biler - hjemmetjenesten	4 075	4 172	4 700
32201	Vedlager - Aure dagsenter (brannkrav)	-	-	-
32202	Ombygging - Aure helsesenter (brannkrav)	271	200	2 000
32301	Sykesignalanlegg - Solbakken bokollektiv	-	-	-
41705	Ladestasjoner kommunale bygg	58	-	-
41706	Tilrettelegging/erverv for næringsvirksomhet	-	-	1 000
41803	Oppgradering verkstedbygg - Aure sentrum	5 744	6 600	3 500
41901	Salg av kommunale boliger og eiendommer	177	-	-
42101	Næringsareal Mjosundet industriområde	62	-	-
42201	Auretorget - delprosjekt stedsutvikling Aure sentrum	7 210	7 200	7 200
42301	Aure havn - delprosjekt stedsutvikling	-	-	250
42302	Næringsareal Leira	24	-	-
52301	Utbedring av råteskader inngangsparti - Stemshaug kirke	-	-	850
52302	Oppvarming av kirkene - benkevarmere/varmepumpe	-	-	125
52303	Etablering av minnelunder på Gullstein/Stemshaug	231	350	350
61302	Hovedplan for avløp	-	-	500
61403	Sør-Tustna vassverk - Behandlingsanlegg og høydebasseng	160	-	-
61607	Lesund vassverk - utskifting av sjøledning Lesundstranda-Bugen	-	-	750
61612	Rehabilitering av ledningsnett - avløp	266	294	-
61802	Generell fornyelse av ledningsnettet (vann)	150	-	-
61904	Fornylse av brannnummer (selvkost vann)	25	500	-
62101	Hovedplan for vann	-	-	500
62103	Miljøstasjon Ertvågøya	-	-	1 500
62204	Ombygging kommunal bygningsmasse - søppelhåndtering	205	300	800
62301	Mobile pausebrakker - kommunalteknikk	206	206	-
70501	Trafikksikkerhetstiltak	1 431	2 320	2 320
72101	Parkeringsplass - turløyper	-	-	375
72201	Bru - Ormset	3 801	2 500	-
72301	Lastebil m/kran	1 413	1 500	800
72302	Oppgradering strøsandlager	-	-	375
Sum		31 643	32 526	51 369

Figur 26 – Investeringer i årene 2014-2023 fordelt på fagområder

Figuren nedenfor viser regnskapsførte investeringskostnader i årene 2014-2023 fordelt på en del fagområder.

I regnskapet for 2023, note 11, ligger det en oversikt over større investeringsprosjekter med vedtatte rammer og regnskap.

Enhetenes rapportering – investeringsprosjekter

Tabell 15 side 49 viser enhetenes rapportering på prosjekter regnskapsført i 2023. Denne rapporten kan gjerne sammenholdes med tabellene 13 og 14 ovenfor.

Vi har utarbeidet følgende «trafikklys» med forklaringer:

Status:	
Ferdigstilt	F
Igang satt	I
prosjektering/reguleringsarbeid	P/R
Utsatt	U
Kansellert	K

Tabell 15 – Statusrapport investeringer

pr.nr.	Prosjekt (T)	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023	Status	Kommentarer (sluttdato, grunn til utsettelse mv.)
10702	IT-utstyr, utskiftning	-	1		
11003	Orkide - diverse prosjekter	1 154	397		
12102	Adgangskontroll - kommunale bygg	-	-	F	Avsluttet
12202	Lokaler for politiet, Coop-bygget	3 500	4 647	I	Pågår.
21801	Ombygging Sør-Tustna skole	-	-	F	Avsluttet. Noe gjenstående reklamasjoner
22001	Barnehage Aure sentrum	350	363	P/R	Prosjektering/reguleringsarbeider,
22203	Ventilasjon - AVOKS	-	-	F	Avsluttet
22301	Aktivitetsområde/treningsområde - TBUS	-	-	P/R	Flyttet til 2024
22302	Hinderløype - TBUS	380	404	F	ferdigstilt
22303	Oppgradering/nybygg ABUS (brannrapport)	1 000	180	P/R	Utredning pågå. Teknisk tilstand, brann, funksj.
22304	Akebakke - TBUS	-	58	F	Delprosjekt av uteområdet. Spillemiddelsøknad
22402	Branntiltak ABUS (fløy sløydsal og skolekjøkken)	-	94	I	Brannkrav etter rapport. Videreføres i 2024
31801	Leggekantor/jordmor/hjemmetjeneste - Tustna sykehjem	-	(10)	F	
31901	Innkjøp av biler - hjemmetjenesten	4 172	4 075		
32201	Vedlager - Aure dagsenter (brannkrav)	-	-	F	
32202	Ombygging - Aure helsesenter (brannkrav)	200	271	I	Videreføres i 2024
32301	Sykesignalanlegg - Solbakken bokollektiv	-	-	P/R	Gjennomføres 2024
41705	Ladestasjoner kommunale bygg	-	58	F	Avsluttet
41706	Tilrettelegging/erhverv for næringsvirksomhet	-	-		
41803	Oppgradering verkstedbygg - Aure sentrum	6 600	5 744	F	Tatt i bruk, avsluttende detaljer gjenstår
41901	Salg av kommunale boliger og eiendommer	-	177	F	Nordlandet skole
42101	Næringsareal Mjosundet industriområde	-	62	R	
42201	Auretorget - delprosjekt stedsutvikling Aure sentrum	7 200	7 210	F	Ferdigstilt
42301	Aure havn - delprosjekt stedsutvikling	-	-		
42302	Næringsareal Leira	-	24		
52301	Utbedring av råteskader inngangsparti - Stemsauk kirke	-	-		
52302	Oppvarming av kirkene - benkevarmere/varmepumpe	-	-		
52303	Etablering av minnelunder på Gullstein/Stemsauk	350	231		
61302	Hovedplan for avløp	-	-		
61403	Sør-Tustna vassverk – Beh.anlegg og høydebasseng	-	160	P/R	Budsjett 2024-25
61607	Lesund vassverk – utskift. av sjøledn. Lesundstr.-Bugen	-	-		Budsjett 2024
61612	Rehabilitering av ledningsnett - avløp	294	266	I	
61802	Generell fornyelse av ledningsnett (vann)	-	150	I	
61904	Fornyelse av brannkummer (selvkost vann)	500	25	U	
62101	Hovedplan for vann	-	-		Budsjett 2024
62103	Miljøstasjon Ertvågøya	-	-		
62204	Ombygging komm.l bygningssmasse - søppelhåndtering	300	205	I	Pågår. Videreføres i 2024
62301	Mobile pausebrakker - kommunalteknikk	206	206	F	
70501	Trafikksikkerhetstiltak	2 320	1 431	I	Ikke kapasitet/prosjekter ikke klare
72101	Parkeringsplass - turløyper	-	-		
72201	Bru - Ormset	2 500	3 801	F	
72301	Lastebil m/kran	1 500	1 413	F	
72302	Oppgradering strøsandlager	-	-	U	Gjennomføres i 2024
Sum		32 526	31 643		

6.1.10. Økonomiske måltall – handlingsregler og målsettinger

Det er kommunes ansvar å sørge for en helhetlig og langsiktig økonomiforvaltning. Den nye kommuneloven sier at «kommuner skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid». For å oppnå dette fastsetter den nye loven i § 14-2 at kommunestyret skal vedta finansielle måletall for utviklingen av kommunenes økonomi. Det er opp til kommunen selv å vedta hvilke måltall den skal ha og hvilket nivå måltallene skal være på. Handlingsreglene og målsettingen skal bidra til å sikre sunn kommuneøkonomi og trygge det finansielle grunnlaget for tjenestene kommunen har ansvar for å levere til innbyggerne. I kommunedirektørens forslag til budsjett for 2020, ble det lagt fram forslag til finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi. Dette ble vedtatt av kommunestyret i møte 19.12.2019, sak 93/19.

Netto driftsresultat

Målsettingen er at netto driftsresultat bør ligge mellom 1,5 – 2,0 % av driftsinntektene. Regnskapet for 2023 viser et negativt netto driftsresultat på **–0,6 %** av driftsinntektene.

Alle tall i 1000 kroner

Tekst	Regnskap 2023
Netto driftsresultat (bevilgningsoversikt - drift)	2 561
Driftsinntekter (brutto) (økonomisk oversikt drift)	-449 492
Netto driftsresultats andel av driftsinntektene (%)	(0,6)

Gjeldsgrad

Et rimelig mål i første omgang er å ha en gjeldsgrad på 50 %, for så å redusere denne. I regnskapet for 2023 ligger gjeldsgraden på 53,6 %, altså noe over målsettingen.

Alle tall i 1000 kroner

Tekst	Regnskap 2023
Driftsinntekter (brutto) (økonomisk oversikt drift)	-449 492
Samlet lånemasse (balansen)	371 000
Andel "kommunekassefinansierte" (65 %)	241 150
Gjeldsgrad	53,6

Kapitalkostnadene

Målsettingen er at kapitalkostnadenes andel av driftsinntektene skal utgjøre om lag 8 %, men med sikte på reduksjon. I regnskapet for 2023 ligger kapitalkostnadenes andel av driftsinntektene på 5,65 %, altså godt innenfor målsettingen.

Alle tall i 1000 kroner

Tekst	Regnskap 2023
Renter og avdrag (økonomisk oversikt drift)	33 422
Kalkulatoriske kapitalkostnader (bevilgningsoversikt - drift)	(7 051)
Rentekompensasjon fra staten (bevilgningsoversikt drift - grunnlag)	(1 558)
FDV Eiendom (leieinntekter - andel driftsutgifter)	591
Korrigert tall for renter og avdrag	25 404
Driftsinntekter (brutto) (økonomisk oversikt drift)	(449 492)
Kapitalkostnadenes andel av driftsinntektene	5,65

Disposisjonsfond

Målsettingen er at disposisjonsfondet bør være på minst 5 % av driftsinntektene. I regnskapet for 2023 utgjør disposisjonsfondet 14,3 % av driftsinntektene, altså godt innenfor målsettingen.

Alle tall i 1000 kroner

Tekst	Regnskap 2023
Disposisjonsfond (balansen 2.56-2.58)	-64 453
Driftsinntekter (brutto) (økonomisk oversikt drift)	-449 492
Disposisjonsfondets andel av driftsinntektene (%)	14,3

Foto: Edgar Glomnes

6.2. Virksomhetens måloppnåelse (jfr. kommunelovens § 14-7, bokstav c)

Virksomhetsstyring i Aure kommune omfatter en helhetlig styring av kommunen, fra vedtatte politiske strategier og planer til iverksetting av disse gjennom kommunedirektørens interne styring av virksomheten. Strategier og planverk skal vise til både nasjonale, regionale og lokale føringer. Aure kommune sin visjon, strategi og mål i planverk ligger til grunn for virksomhetsstyringen. All styring skal skje innenfor rammene som gis av gjeldende lover og regler, nasjonale vedtak og føringer, samt i dialog med innbyggere og næringsliv.

Risikostyring og god egenkontroll er en viktig forutsetning for oppnåelse av vedtatte mål. Ansvar for internkontroll, risikostyring, sikkerhet og beredskap er beskrevet i delegasjonsreglementet. Kommuneloven har fastsatt krav til årlig rapportering av arbeid med internkontroll og tilsyn til kommunestyret. Kommunedirektøren legger frem status på arbeidet i en egen rapport, kalt «ledelsens gjennomgang». Denne egenkontrollen er den samlede kontrollen kommunen fører med egen virksomhet (del 7 i kommuneloven). I tillegg til egenkontrollen er det også statlig kontroll.

Egenkontrollen er viktig for den folkevalgte styringen av kommunen. Den skal bidra til at kommunestyrets politikk blir gjennomført, at innbyggerne får de tjenestene de har krav på, at andre lovpålagte plikter blir ivaretatt og at ressursene forvaltes på en effektiv måte.

Et annet viktig formål med egenkontrollen er å forebygge misligheter og styrke tilliten til kommunen, både blant innbyggerne og hos nasjonale myndigheter. God egenkontroll vil også bygge opp under det kommunale selvstyret og kan legge til rette for redusert statlig tilsyn med kommunene. Figur 1 viser kontroll-linjene fra kommunestyret.

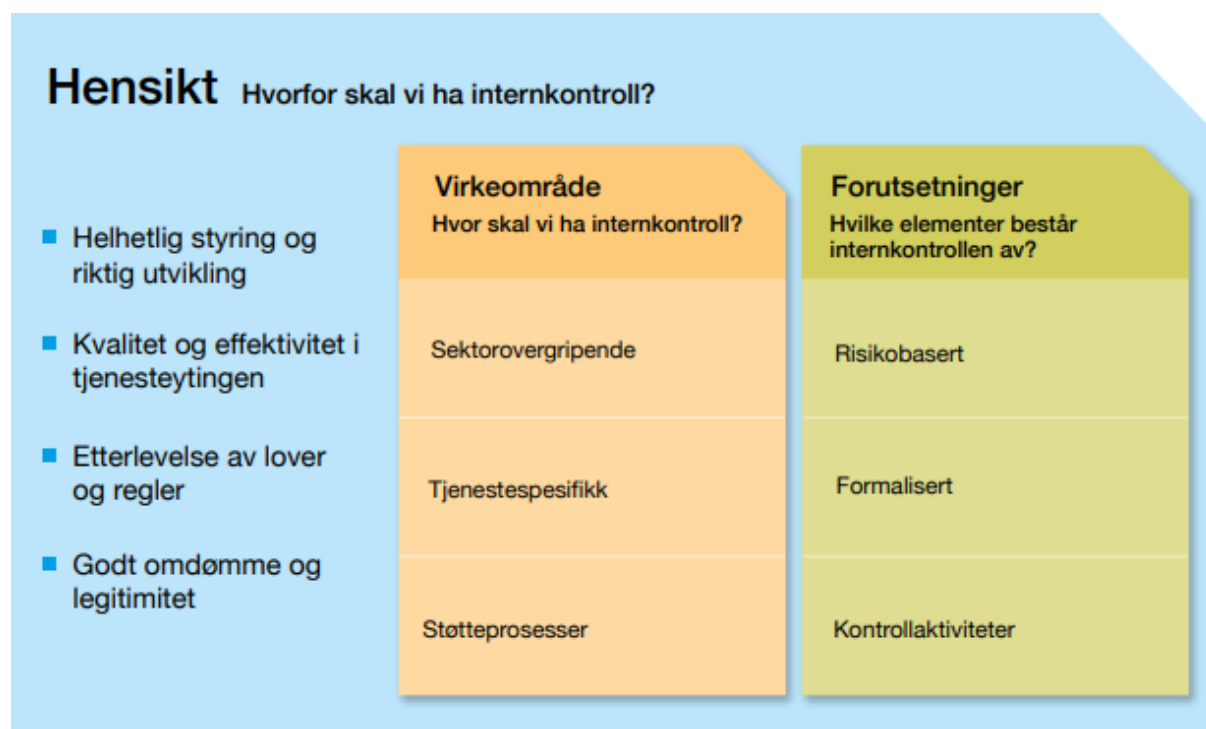
Figur: kontroll-linjene fra kommunestyret

Kommunen skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren er ansvarlig for internkontrollen i kommunen, og skal minst en gang i året rapportere til kommunestyret om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn. (Kommuneloven kap. 25)

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold, jfr. Kommuneloven §25-1.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren:

- utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig

Figur: Hensikten med internkontroll

Ledelsens gjennomgang er kommunedirektørens rapport til kommunestyret om internkontroll og resultater fra tilsyn (Kommuneloven §25-2).

Lovkravene i kommuneloven kap. 25 angir minstekrav til internkontroll. Når statsforvalter fører tilsyn med kommunens plikt til å ha internkontroll med administrasjonens virksomhet, så er det minimumskravet i loven som setter rammene for hva det kan føres tilsyn med. I praksis inneholder ofte internkontrollen flere elementer enn det minimum som følger av loven.

Kommunedirektøren skal være en pådriver og rollemodell i arbeidet med internkontroll. Gjennom å vise positivt engasjement og formidle hensikt og ønsket resultat, og vise til fordelene ved god internkontroll, bygges troverdighet og legitimitet. Dette øker forståelsen for at god internkontroll ikke handler om mistillit og detaljkontroll, men om trygghet og merverdi i arbeidshverdagen både for ledere og medarbeidere. Ledelsen i kommunen skal gjennomføre og følge opp felles standarder og helhetlige vurderinger. Styrking av internkontroll handler om endring, utvikling og læring som gir konkrete resultater og må tilpasses den enkelte virksomhet.

Kommunedirektøren lager den årlige rapporten, som går i dybden på de ulike punktene, men synliggjør organisasjonens kontinuerlige arbeid med internkontroll.

Ledelsens gjennomgang for 2023 inneholder følgende tema og blir lagt fram til politisk behandling i junimøtene:

- *Revisjoner og tilsyn*
- *Endringer i sentrale og lokale styringsdokumenter*
- *Kvalitetssystem*
- *ROS-analyser*
- *Brukerundersøkelser*
- *Vernerunder*
- *Alvorlige hendelser*
- *Øvelser*

Internt i administrasjonen gjennomgås i tillegg følgende:

- *Klage på vedtak*
- *Klage på innhold og/eller utøvelse av tjeneste*
- *Revisjon av dokumenter og prosedyrer*

Planstrategi og måloppnåelse

Kommunens planstrategi gir en oversikt over planverk i kommunen og har som formål å klargjøre hvilke planoppgaver som bør startes opp eller videreføres i gjeldende kommunestyreperiode. Kommuneplanens samfunnsdel tar stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den gir grunnlaget for sektorenes planer og virksomhet i Aure kommune og er forankret politisk, administrativt og hos innbyggerne. Aure kommune rapporterer om sin måloppnåelse og virksomhetsstyring i tertialrapporter, årsmeldinger, samt budsjett og økonomiplan.

For enkelte fagfelt er måloppnåelse for ikke-økonomiske forhold i kommunens planverk beskrevet i tertialrapporter og årsmeldinger. Men Aure kommune mangler i dag et helhetlig system som kvantifiserer måloppnåelse for alle ikke-økonomiske forhold i kommunens planverk.

Det er planlagt implementering av et helhetlig virksomhetsstyringsverktøy i 2023/2024. Dette verktøyet kan gi kommunen en mulighet til å synliggjøre måloppnåelse for ikke-økonomiske forhold på en bedre og mer oversiktlig måte.

For å ivareta og understøtte virksomhetsstyringen i Aure kommune, benyttes det i dag flere digitale verktøy;

First agenda er et digitalt møteverktøy og en portal som brukes av møtesekretærer og politikere i Aure kommune. Portalen er integrert med kommunens sak-/arkivsystem, og gir tilgang til publiserte og oppdaterte møtedokumenter. Løsningen har kryptert kommunikasjon og to-faktor pålogging, og ivaretar sikkerhetskrav i personopplysningsloven. Verktøyet forenkler administreringen av politiske møter.

Public 360 er Aure kommunens sak-/arkivsystem. Verktøyet forbedrer arbeidshverdagen til ansatte i offentlig sektor og legger til rette for bedre innbyggertjenester. Public 360° omfatter digitalisering, automatisering, robotisering og kunstig intelligens, som gir enklere informasjonshåndtering for både administrativ og operativ virksomhet. Systemet overholder alle nordiske krav til dokumenthåndtering og saksbehandling, inkludert GDPR.

Compilo er kommunen sitt kvalitetssystem. Verktøyet består av moduler for dokumentasjon, avviksrappoterer, risikovurderinger, årshjul etc. og har direkte kobling til lovdata. For måloppnåelse knyttet til ikke-økonomiske forhold, henvises det til enhetenes rapporteringer. På sikt er det ønskelig å sette måloppnåelse i et system, som bedre viser sammenhengen mellom strategi, overordnede mål og handlinger.

6.3. Etisk standard (jfr. kommunelovens § 14-7, bokstav d)

Etiske retningslinjer for Aure kommune ble vedtatt av kommunestyret i 2006. Andre retningslinjer som berører etiske problemstillinger er å finne som vedlegg til Aure kommunes HMS-håndbok, deriblant rutine for varsling av kritikkverdige forhold. Retningslinjene er ment å være generelle rettesnorer som igjen krever refleksjon av den enkelte ansatte. De etiske retningslinjene gjelder i samme grad også de folkevalgte.

Konkrete tiltak som utføres for å ivareta de etiske retningslinjene i Aure kommune, er blant annet;

Habilitet

Folkevalgte og ansatte i Aure kommune skal unngå å komme i situasjoner som kan medføre mangel på troverdighet. Mulige konflikter mellom kommunens interesser og personlige interesser vurderes til enhver tid av den enkelte. Dette gjelder også forhold som ikke rammes av forvaltningslovens bestemmelser, men som likevel kan så tvil om rettskaffenhet og integritet. KS Folkevalgtprogram gir folkevalgte og administrative ledere opplæring og mulighet til å reflektere over egen rolle og diskutere med kollegaene sine.

Taushetserklæring

Folkevalgte og ansatte i Aure kommune er pålagt taushetsplikt jfr. Forvaltningslovens § 13 og underskriver taushetserklæring. Taushetsplikten gjelder også etter at den folkevalgte har fratrådt sitt verv eller den ansatte har avsluttet sitt arbeidsforhold i kommunen. Folkevalgte og ansatte kan heller ikke nytte taushetsbelagte opplysninger i sin egen virksomhet eller i arbeid for andre. Fortrolige opplysninger som mottas i behandling av saker i kommunen skal respekteres, og må ikke benyttes til personlig vinning.

Gaver

Tilbud om å motta "gaver" for å innta et bestemt standpunkt, fremme en spesiell innstilling skal avslås og straks rapporteres til ordfører / kommunedirektør og kontrollutvalg / kommunerevisjon. Dersom slik "gave" er mottatt, skal denne returneres avsender med et brev der det redegjøres for Aure kommunes regler og holder til denne type påvirkning. Pengegaver skal aldri mottas. Andre gaver til en verdi av inntil kr. 1.000, - pr. kalenderår fra en og samme avsender regnes om ubetydelig og kan mottas.

Innsynsforespørsler

Innsynsretten er en av de viktigste grunnsteinene for demokratiet. Den er nedfelt i Grunnlovens kapittel om menneskerettigheter.

Innsynsretten skal bidra til at innbyggerne får tilstrekkelig, relevant og god informasjon om saker som behandles og avgjøres av kommunene. Informasjon og åpenhet er nødvendig for å engasjere og aktivisere innbyggerne.

Innsynsretten er viktig for tilliten innbyggerne har til kommunen og avgjørelsene vi tar. Den bidrar til at saker blir tilstrekkelig opplyst, at avgjørelser er i tråd med gjeldende regelverk og til å hindre usaklig forskjellsbehandling.

I portalen for ansatte i Aure kommune, beskrives de ulike rollers ansvar for håndtering av innsynsforespørsler, med henvisning til lovverk og lenker til opplæringsvideoer. De etiske retningslinjene ivaretas ved denne opplæringen.

Sosiale media

Aure kommune har en digital kanalstrategi og en kommunikasjonsstrategi, for å synliggjøre ansvar og roller i forhold til hva som legges ut i hvilke kanaler og hvordan dette skal gjøres. Formålet med disse er å ivareta innbyggernes og de ansattes behov for informasjon. Kommunikasjonskanalene skal benyttes slik at informasjon og tjenester når ut på en best mulig måte til flest mulige brukere i målgruppene. I dette ligger også retningslinjer for bruk av sosiale media og pressereglement.

Forvaltning av samfunnets fellesmidler

Etiske retningslinjer er viktige med tanke på forvaltningsoppgavene som Aure kommune utfører. Disse ivaretas gjennom riktig og lik behandling av saker, som igjen kan synliggjøres i innsynsløsninger. Kommunen sin egenkontroll ivaretas gjennom tilsyn og revisjoner.

Formålet med etiske regler er å sikre en god etisk praksis og definere felles standarder for alle ansatte og folkevalgte i Aure kommune.

Etisk kvalitet på tjeneste- og myndighetsutøvelse er en forutsetning for at innbyggere og tjenestemottakere skal ha tillit til kommunen. De etiske reglene skal bygge opp under en positiv kultur der ansatte er bevisst på dette og praktiserer det i sitt daglige arbeid. Alle har et selvstendig ansvar for at tjenestene utøves på en etisk forsvarlig måte.

På enhetene har enhetslederne ansvar for å gå igjennom de etiske reglene med sine medarbeidere. Handlingene og valgene til alle som opptrer på vegne av Aure kommune, påvirker omdømmet. Evne til å håndtere vanskelige etiske problemstillinger og til å ta fornuftige valg, vil ha betydning for hvordan kommunen blir vurdert med hensyn til kvalitet på tjenesten. De etiske reglene skal være en veileder til å handle godt og forsvarlig i ulike situasjoner.

6.4. Medarbeidere og likestilling (jfr. kommunelovens § 14-7, bokstav e og f)

Aure kommune har i underkant 400 ansatte, deltidsstillinger medregnet. Det er en stor og kompleks organisasjon med mye kompetanse – både realkompetanse og formell kompetanse.

Aure kommune har fortsatt høy snittalder på sine ansatte. I et 10-årsperspektiv vil rundt 100 medarbeidere gå av pga. alder. I tillegg kommer behov for ansatte som følge av befolkningsendring. Det er også en økende tendens til at dagens unge arbeidstakere har langt flere jobbskifter enn tidligere og ikke nødvendigvis forblir i kommunens tjeneste like lenge som tidligere generasjoner. Dette betyr at kommunens behov for å rekruttere arbeidskraft er stort. Når man har rekruttert, er det også viktig å ha stort fokus på medarbeiderutvikling for å beholde kompetansen. Utviklingen går fort på mange av kommunenes tjenesteområder, og det er viktig at hver stilling vurderes i lys av dette før utlysning. Alle tjenesteområder må jobbe med utførelsen av tjenestene, tenke nytt og se mulighetene i ny teknologi.

Når kommunal sektor i framtida må skaffe seg mest mulig arbeidskraft, er det viktig å få de fleste ansatte i hele stillinger.

Rekruttere og beholde er to sider av samme sak når vi går inn i en tid med mer konkurranse om arbeidskraften. En kommunal rekrutteringsstrategi vil være rådgivende for vårt rekrutterings- og personalforvaltningsarbeid framover. Dette krever fokus og systematisk arbeid med både rekruttering, personalforvaltning og kompetansebygging.

I den vedtatte helse- og omsorgsplanen ligger det ulike tiltak knyttet til kompetanse- og rekrutteringsbehov og heltidskultur i Aure kommune. I tillegg til disse tiltakene jobbes det aktivt med ulike ordninger for å oppgradere egne ansatte/vikarer til fagbrev. Dette gjelder ikke bare innen helse- og omsorgsfagene.

I en stadig mer hektisk hverdag med tøffere økonomiske vilkår, er det viktig å sette fokus på lederutvikling og lederoppfølging. Gode, nærværende og tydelige ledere kan gi mer fornøyde medarbeidere, økt tjenestekvalitet, mindre sykefravær og slik sett bidra til at kommunens økonomi og omdømme bedres. Kommunedirektøren har gjennomført et lederutviklingsprogram som ble ferdigstilt høsten 2021. Kommunedirektøren ønsker fortsatt ha fokus på ledelse med bl.a. jevnlig møter/samlinger med alle ledere med personalansvar. Viktige arenaer foruten den enkeltes arbeidsplass er ledermøtene og storledermøtene.

6.4.1. Omdømmebygging

Omdømme er bl.a. et uttrykk for hvordan et lokalsamfunn er og vil være. Et positivt omdømme er avhengig av at det er samsvar mellom forventninger og de opplevelser man har.

Det er store forventninger til de kommunale tjenestene og det er ikke alltid at innbyggerne mener at deres forventninger er oppfylt. Alle parter har ansvar for å gi gode, troverdige forklaringer på hvorfor dette skjer.

I tillegg til denne dimensjonen er kommunenes ansatte viktige omdømmebyggere. Både når de er i kontakt med kommunenes tjenestemottakere og ikke minst når de omtaler arbeidsplassen sin.

6.4.2. Kommunale årsverk

Produksjon av kommunale tjenester er personalkrevende. Som i de fleste kommuner i landet er også Aure kommune den største arbeidsgiveren i kommunen. Kommunen er også en stor og viktig kvinnearbeidsplass, vel 80 % av de ansatte er kvinner. Tabellen nedenfor viser utviklingen i antall årsverk i perioden 2013-2023.

Tabell 16 – Antall årsverk 2013-2023

Tekst	Årsverk 2013	Årsverk 2014	Årsverk 2015	Årsverk 2016	Årsverk 2017	Årsverk 2018	Årsverk 2019	Årsverk 2020	Årsverk 2021	Årsverk 2022	Årsverk 2023
Sum årsverk	327,3	334,2	328,7	333,5	340,2	335,7	324,0	319,3	324,3	330,5	338,8

Oversikten ovenfor viser at vi fra 2012 til 2014 hadde en økning i antall årsverk. Fra 2014 og fram til og med 2020 har vi hatt en nedgang i antall årsverk på 14,9. Fra 2020 til 2023 har vi igjen en økning i antall årsverk. Veksten ligger fortrinnsvis innenfor omsorg, men vi har i 2023 også har hatt en økning innen flyktningeområdet i forbindelse med bosetting av flyktninger fra Ukraina.

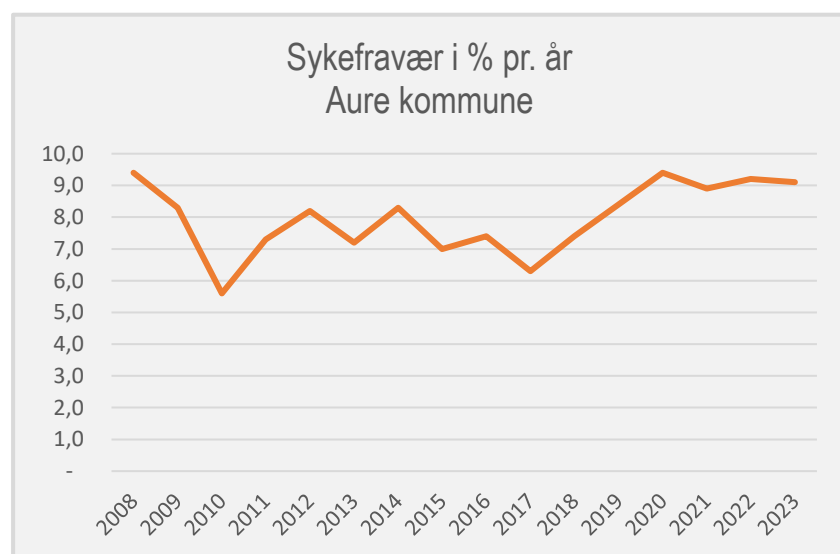
Tabell 17 – Antall årsverk 2018-2023 – fordelt på enhetene

Tjenesteenhet	Årsverk 31.12.2018	Årsverk 31.12.2019	Årsverk 31.12.2020	Årsverk 31.12.2021	Årsverk 31.12.2022	Endring 2021-22	Årsverk 31.12.2023	Endring 2022-23
Utvikling og service	26,74	21,84	16,80	16,80	16,80	-	16,30	-0,50
Oppvekst og integrering	125,82	117,63	114,70	113,88	115,58	1,70	123,06	7,48
Omsorg	110,71	113,20	111,07	118,59	122,56	3,97	124,44	1,88
Helse og familie	24,75	24,50	24,90	25,30	27,60	2,30	26,90	-0,70
NAV	2,50	3,00	3,30	3,30	3,30	-	3,30	-
Plan og drift	43,64	42,35	41,94	39,83	38,23	-1,60	38,55	0,32
Kultur og næring	1,50	1,50	6,54	6,67	6,45	-0,22	6,24	-0,21
Sum årsverk	335,66	324,02	319,25	324,37	330,52	6,15	338,79	8,27

6.4.3. Sykefravær

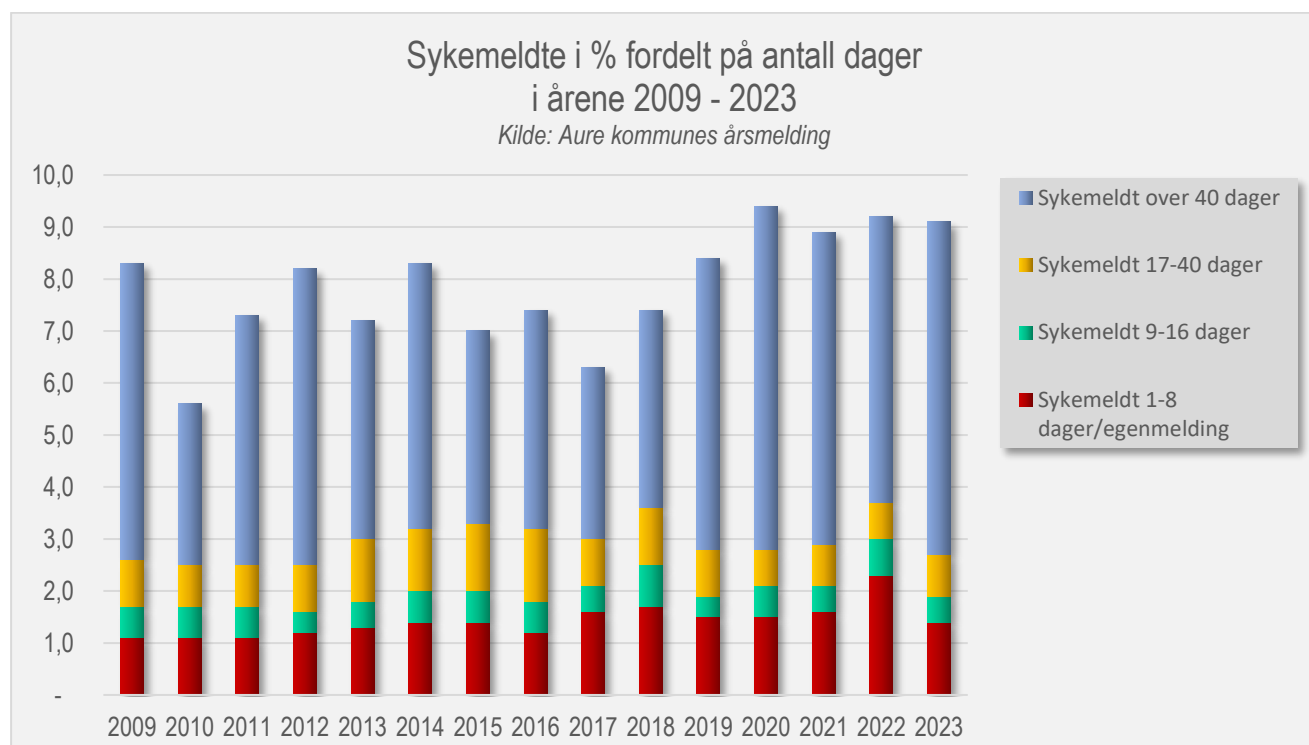
Totalt for hele 2023 var sykefraværet på 9,1 % eller 0,1 % lavere enn i 2022. Figuren under vises sykefraværet i årene 2008-2023.

Figur 27 – Sykefraværet i perioden 2008-2023

Når det gjelder den enkelte enhet er det stor variasjon i sykefraværet. Det er også stor variasjon mellom årene for mange av enhetene.

AMU orienteres jevnlig om status og utvikling av sykefraværet i kommunen. Administrativt er det stort fokus på sykefraværsoppfølging og tiltak for å beholde ansatt i jobb, samt å få ansatte tilbake til arbeid. Bedriftshelsetjenesten og NAV er viktige samarbeidspartnere i dette arbeidet.

Figur 28 – Gruppering av sykefravær i forhold til lengde på fraværet 2009-2023

Figuren gir en oversikt over egenmeldt og sykemeldt fravær gruppert i 2023, sammenlignet med tidligere år. Vi ser av figuren at utfordringen ligger i langtidsfravær, dvs. sykemeldte over 40 dager. I mindre enheter og avdelinger medfører langtidsfraværet betydelige utfordringer. Innenfor de andre gruppene er det mindre variasjoner.

6.4.4. Skademeldinger

Arbeidsmiljølovens § 5-1 omhandler plikt til å registrere skader i jobbsammenheng. Skader registreres på enheten, kopi sendes bedriftshelsetjenesten, hovedverneombud og personalkontoret, som eventuelt videresender til NAV og forsikringsselskap. Det er viktig å ha gode rutiner for å registrere skader og sykdommer som er arbeidsmiljørelatert. Dette for å sikre den enkelte arbeidstakers trygderettigheter og for å skaffe verdifull informasjon som kan gjøre virksomheten i stand til å forebygge skader på ansatte. Dialog mellom ansatte og leder for å finne gode, forebyggende tiltak, er nødvendig.

6.4.5. Arbeidsmiljøutvalget (AMU)

AMUs virksomhet reguleres av Arbeidsmiljølovens § 7-1 og 7-2, samt Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning (kapittel 3). AMU skal arbeide for et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i virksomheten. Utvalget skal delta i planleggingen av verne- og miljøarbeidet i virksomheten, og følge nøye med på utviklingen av arbeidsmiljøet.

Utvalget har hatt 3 møter og behandlet 4 saker i 2023. AMU har mange referatsaker samt faste punkter på agendaen til alle møtene.

6.4.6. Bedriftshelsetjenesten

Ramme for samarbeidet mellom bedriftshelsetjenesten og Aure kommune er AML § 3-3, samt forskrift om verne- og helsepersonale. Bedriftshelsetjenesten har som oppgave, foruten målrettet helsemessig oppfølging for nærmere bestemte kategorier av tilsatte, å yte faglig bistand overfor kommunens ledelse, AMU, AKAN-arbeid og attføringsarbeid – eksempelvis bistå ved kartlegging av arbeidsmiljø, oppfølging av sykefravær, opplæring, utredning av arbeidsrelatert helserisiko e.l.

Aure kommune er tilsluttet Kristiansund Felles bedriftshelsetjeneste (KFBH) fra 01.07.2019. Kommunen gir bedriftshelsetjeneste til alle ansatte.

Bedriftshelsetjenesten utarbeider årlig en årsrapport og handlingsplan som vedtas av AMU. Kommunen er inndelt i 14 verneområder med verneombud.

6.4.7. Seniorpolitikk

For seniorer i arbeidslivet er tilrettelegging for arbeid før pensjonsalder, fratredelse ved pensjonsalder, og tilrettelegging for de som ønsker å jobbe lenger enn pensjonsalder, viktig. Alle kommuner er, etter HTA kap. 3 pkt. 3.2.3, nødt til å utvikle virkemidler som kan motivere arbeidstakere til å stå lenger i arbeid.

Aure kommune – i likhet med landet for øvrig – sliter med nyrekruttering og det er særs viktig at arbeidsgiver har dialog med ansatte for å bl.a. drøfte evt. behov for tiltak som må til for at man kan stå lenger i arbeid.

Et godt arbeidsmiljø, kompetanseheving -/utvikling, er viktig også for seniorenne våre.

6.4.8. Likestilling og integrering

Virksomheter som i lov er pålagt å utarbeide årsberetning, skal i årsberetningen redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten. Formannskapet er likestillingsutvalg. Som arbeidsgiver legges til grunn de krav som er stilt i tilknytning til kommuneloven, arbeidsmiljøloven, likestillings- og diskrimineringsloven, hovedtariffavtalen (HTA), mv.

Alle arbeidsgivere i Norge har en plikt til å jobbe *aktivt, målrettet og planmessig* for å skape mer likestilling og hindre diskriminering på arbeidsplassen. Helt konkret betyr det at vi skal iverksette tiltak og jobbe forebyggende for økt likestilling, selv om vi ikke kjenner til at noen diskrimineres.

Arbeidsgivere i offentlige virksomheter, og private virksomheter med flere enn 50 ansatte skal:

Jobbe med likestilling og diskriminering gjennom en lovbestemt metode i fire trinn, herunder annethvert år kartlegge lønn og ufrivillig deltid (aktivitetsplikt).

Redegjøre for kjønnslikestilling og arbeidet med likestilling og ikke-diskriminering i årsberetning/-rapport (redegjørelsesplikt).

Forskrift om universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologiske (IKT)-løsninger sikrer universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologiske løsninger. Dette for å fremme likeverdig samfunnsdeltakelse, bygge ned og hindre nye digitale barrierer og hindre diskriminering, uten at det medfører en uforholdsmessig stor byrde for virksomheten.

Aure kommune arbeider med en kartlegging av universell utforming for de digitale nettløsningene som tilbys innbyggerne i kommunen. Det er et pågående arbeid med å få på plass tilgjengelighets-erklæringer i et verktøy som ligger under Digitaliseringsdirektoratet.

Aure kommune ønsker å være en attraktiv arbeidsgiver i konkurranse om arbeidskrafta. Det er et stort behov for rekruttering, spesielt i helse- og omsorgsyrkene og vi er avhengige av å rekruttere fra alle deler av befolkningen – også de fremmedspråklige.

Av tiltak i 2023 kan nevnes:

I 2023 har det vært jobbet med TØRN-prosjektet og det utarbeides nye års-turnuser for – i første omgang – to av avdelingene i omsorg. I dette arbeidet kartlegges også om ansatte ønsker større stilling.

Aure kommune har generelt i løpet av 2023 ansatt flere assistenter fast i 100 % stillinger samt økt stilling for ansatte som ønsker det - der det er mulig.

Som en del av TØRN-pakken ble det i kommunestyret sitt budsjettvedtak desember 2023, vedtatt økt lønn til alle helsefagarbeiderne med kr 20.000,- i tillegg til tarifflønn på alle ansiennitetstrinn.

Sykepleierne har kr 50.000,- i tillegg til tarifflønn på alle ansiennitetstrinn.

Nye turnuser sammen med blant annet heltidskultur, nye arbeidstidsordninger, økt lønn for helsefagarbeidere og sykepleiere – er et bidrag for å rekruttere og beholde ansatte i omsorgsyrkene.

Aure kommune har i løpet av året hatt 8 personer i språkpraksis, 2 på arbeidstrening (en av dem i påfølgende ordinær stilling) og 3 sykepleierstudenter.

Aure kommune har sammen med Smøla kommune jobbet for å etablere et utdanningsløp innen helsefagarbeider for flyktninger fra Ukraina og andre som ønsker fagbrev som helsefagarbeider.

Det er innen utgangen av året ikke avklart oppstartsdato på dette, men arbeidet videreføres.

Tabellene og beskrivelsen av tilstanden er beslutningsgrunnlag for politiske beslutninger knyttet til likestilling.

Tabell 18 - Kjønnfordeling hele kommunen

Tekst/år	Antall ansatte totalt (inkl. deltidsstillinger)															
	2023		2022		2021		2020		2019		2018		2017		2016	
Antall menn	70	17 %	66	17 %	80	20 %	78	19 %	75	21 %	89	21 %	96	22 %	84	19 %
Antall kvinner	331	83 %	330	83 %	328	80 %	336	79 %	357	79 %	329	79 %	344	78 %	356	81 %
Totalt antall ansatte	401	100 %	396	100 %	408	100 %	414	98 %	432	100 %	418	100 %	440	100 %	440	100 %

Tabell 19 - Kjønnsfordelt lønnsstatistikk

Tekst/år	Antall	Gjennomsnittlig årslønn i 100 % stilling								
		Årslønn 2023	Årslønn 2022	Årslønn 2021	Årslønn 2020	Årslønn 2019	Årslønn 2018	Årslønn 2017	Årslønn 2016	Årslønn 2015
Kvinner	145	610 577	572 018	560 744	537 270	529 655	498 425	487 951	477 288	457 214
Menn	21	626 654	583 982	583 483	552 562	569 793	539 882	512 240	501 156	482 582

Tabell 20 – Stillingsstørrelse - deltid /heltid

Arbeidstid (fast og avtaler med stillingsprosent)	2023		2022		2021		2020		2019		2018		2017		2016	
	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
Antall ansatte med 100 % stilling	145	54	146	44	138	59	125	53	136	49	130	50	120	54	131	71
Antall ansatte i deltidstilling	174	17	189	41	190	21	211	25	22	26	199	39	224	42	225	13

Tabell 21 – Midlertidige ansatte

Midlertidig ansatte	2022		2023	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Midlertidig ansatte	80	13	58	12

Tabell 22 – Uttak av foreldrepermisjon

Uttak av foreldrepermisjon	2022		2023	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Uttak av foreldrepermisjon (uker)	115	0	169	21

Tabell 23 – Kommunedirektørens ledergruppe

Kommunedirektørens ledergruppe														
Tekst	2023		2022		2021		2020		2019		2018		2017	
Antall menn	5	56 %	5	56 %	5	56 %	6	67 %	5	56 %	5	56 %	5	45 %
Antall kvinner	4	44 %	4	44 %	4	44 %	3	33 %	4	44 %	4	44 %	6	55 %
Sum	9	100 %	9	100 %	9	100 %	9	100 %	9	100 %	9	100 %	11	100 %

Ledergruppen i Aure kommune består av kommunedirektør, 6 enhetslederne, økonomisjef og personalleder.

Lønnsnivå – lønnsforskjeller

- Aure kommune skiller ikke lønsmessig på mannlige og kvinnelige ledere.
- Aure kommune skiller heller ikke på lønn mann/kvinne ved andre stillingstyper.

Ulikt lønnsnivå mellom kvinner og menn skyldes ulik alder, utdanning, arbeidserfaring og ulikt arbeidsområde. Som vist i tabell foran utgjør kvinner 83 % av kommunens ansatte.

Tabell 24 – rekruttering

Rekruttering			
Kvinnelige søkere	Mannlige søkere	Kvinnelige nyansatte	Mannlige nyansatte
166	18	19	7

Det er i 2023 foretatt 69 utlysninger. I forhold til søknadsmengden er det få nye som er tilsatt. Grunnen til dette er at de fleste ansettelsene foregår internt. Snittalder på søkerne er 37 år. Statistikken over søkere inkluderer også tilkallingsvikarer og sommervikarer.

6.4.9. Lærlinger

Ved utgangen av 2023 har Aure kommune 2 lærlinger: 1 helsefagarbeider og 1 barne- og ungdomsarbeider.

Læretiden etter "hovedmodellen" er to år i kommunen, der det ene året defineres som et opplæringsår og det andre som et verdiskapings år. I verdiskapingstiden skal lærlingen delta i virksomheten på lik linje med andre arbeidstakere og altså bidra til verdiskaping. I praksis betyr dette at lærlingen i starten av læretiden får mer opplæring og trening enn mot slutten. Verdiskapingsdelen trappes gradvis opp, og på slutten av læretiden går lærlingen i hovedsak som selvstendig.

Etter to år, kjenner lærlingen kommunen godt og har vist sin dyktighet gjennom læretiden og blir «fra dag 1» en god arbeidstaker og kollega.

Ungdommene tar med seg en digital kompetanse inn i kommunen samt en energi som det settes pris på. Selv om det å være veileder for lærlingen er en ekstra oppgave for ansatt, så bidrar lærlingen til verdiskaping slik at det generelle arbeidstrykket på den enkelte avdeling minker.

Lærlingeordningen er en viktig del av rekrutteringen til fagområdene. Utfordringen er å gjøre kommunen attraktiv slik at ungdommen søker seg til videregående skole med tanke på fagbrev, og å kunne tilby 100 % stilling etter endt læretid.

Det er stadig vanskeligere å rekruttere lærlinger til helsefag og barne- og ungdom. Dette henger sammen med at få ungdommer velger å bli helsefagarbeider eller barne- og ungdomsarbeider, samt at noen velger å bli i Kristiansund dersom de får tilbud der. Det må nevnes at mange ungdommer hjemmehørende i Aure er lærlinger i private bedrifter i Aure kommune.

Målet framover må være å få etablert tiltak for å rekruttere lærlinger til kommunen ut over de tiltak vi har i dag.

Som nevnt ovenfor, er det få søkere til ordinære lærlingeplasser til helsefagarbeider og barne- og ungdomsarbeider.

Våre ansatte kan gå opp til fagprøve via fagbrev på jobb, som praksiskandidat og yrkesfaglig rekvalifisering. Ved utgangen av året har en ansatt søkt fagbrev på jobb og en ansatt har søkt om yrkesfaglig rekvalifisering.

Figur 29 – Godkjente lærlinger fordelt på fagområder 2016-2024

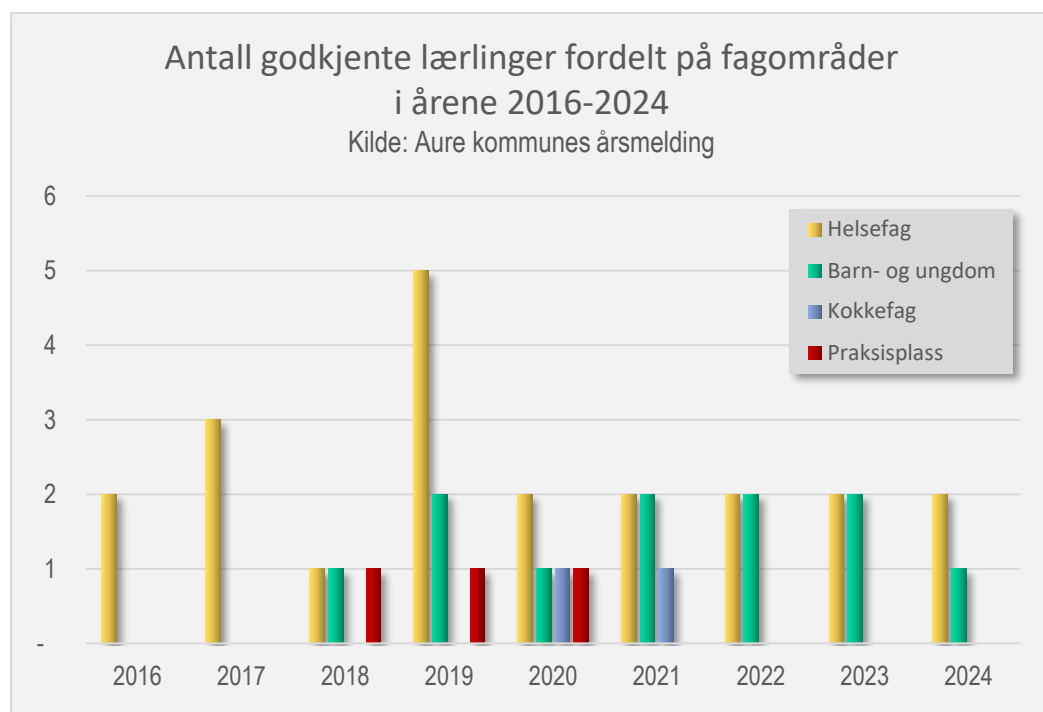

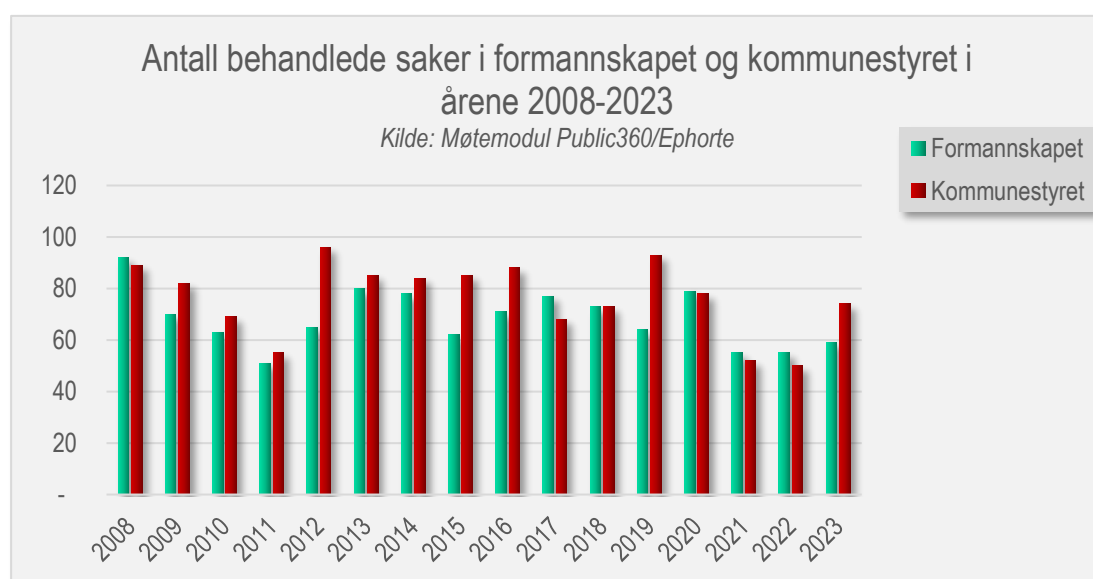
Foto: Edgar Glomnes

7. Politisk virksomhet

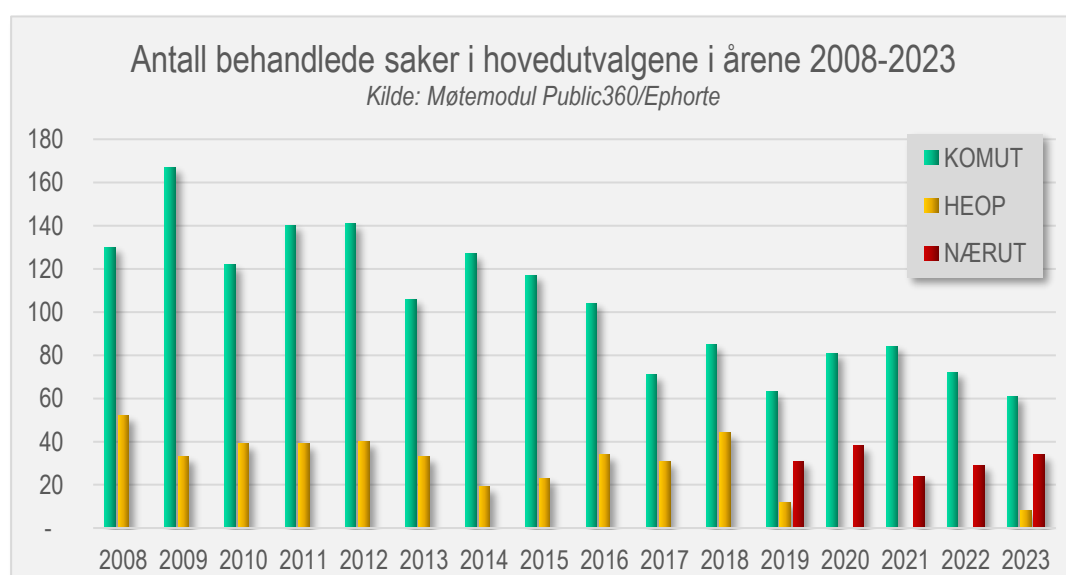
7.1. Politisk møtevirksomhet

Tabellen nedenfor viser antall politiske saker behandlet i kommunestyret, formannskapet, hovedutvalg for kommuneutvikling (KOMUT) hovedutvalg for næringsutvikling (NÆRUT) og hovedutvalg for helse og oppvekst (HEOP). Hovedutvalg for helse og oppvekst ble avviklet høsten 2019 men gjenopprettet høsten 2023. Hovedutvalg for næringsutvikling som ble opprettet i 2019, ble avviklet høsten 2023 og oppgavene ble overført til formannskapet.

Figur 30 – Antall saker i formannskap og kommunestyre 2008-2023

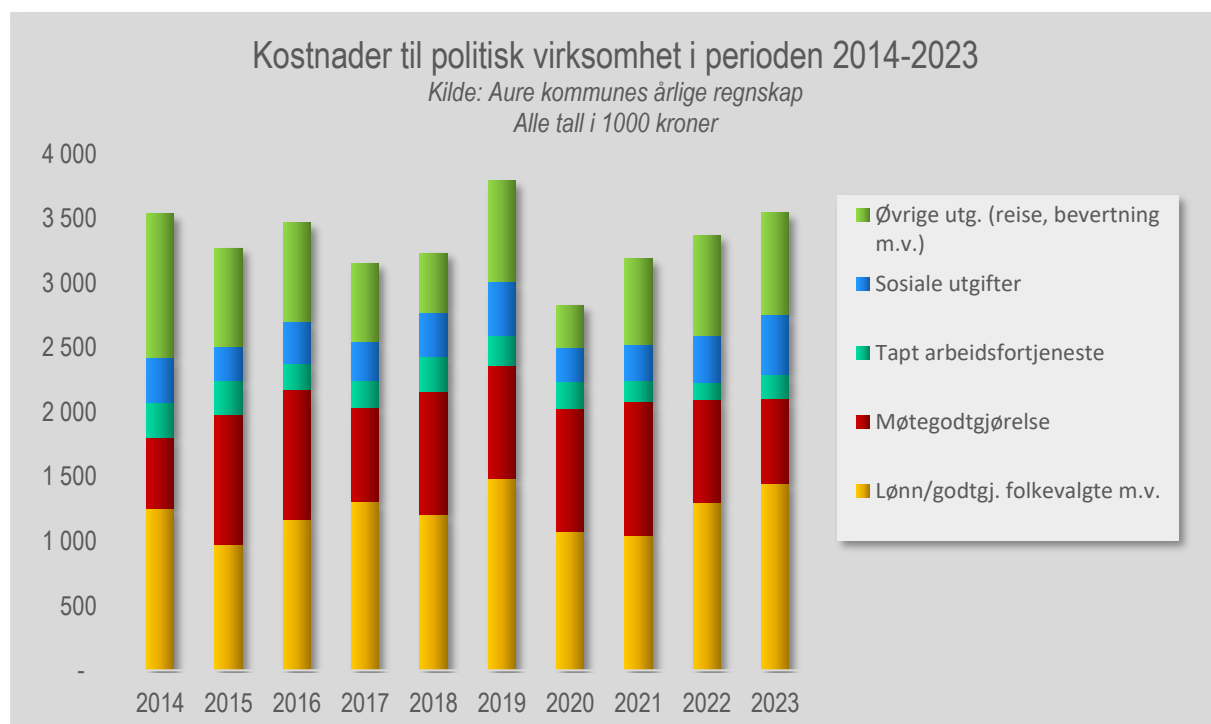
Figur 31 – Antall saker i hovedutvalgene 2008-2023

7.2. Kostnader politisk virksomhet

Figuren nedenfor viser kostnadene knyttet til politisk virksomhet i årene 2014-2023 (tjeneste/funksjon 1000), fordelt på kostnadsgrupper. Vi ser av tabellen at kostnadsbildet er rimelig stabilt fra 3,0 - 3,5 millioner kroner.

Figur 32 – Kostnader politisk virksomhet i perioden 2014-2023

8. Enhetenes årsmeldinger

8.1. Utvikling og service

8.1.1. Beskrivelse av tjenesten/enheten

Enhet for Utvikling og Service yter interne tjenester og gir råd og veiledning til hele organisasjonen. Dette omfatter stabs- og støttefunksjoner som lønn-, økonomi- og personalavdeling, IT-avdeling, arkiv og servicekontor. Politisk virksomhet og publikumsrettede tjenester ligger også under denne enheten. Enheten har 17,5 årsverk. Dette inkluderer ordfører, varaordfører og frikjøp av hovedtillitsvalgte.

8.1.2. Resultatmål for enheten

8.1.2.1. Resultatmål og status

Resultatmål i budsjett	Periode	Kostnad i 1000 kr	Status 31.12.2023			Kommentar
Investering						
IKT ORKIdè - Diverse investeringer, 6 prosjekter:	2023	1.154		X		Etableringskostnader for nye prosjekter.
1. IKT ORKIdè - Simuleringsbasert opplæring			X			Gjennomført.
2. IKT ORKIdè - Forprosjekt Felles FVD-løsning					X	Dette prosjektet er utsatt til felles kartverk er på plass.
3. IKT ORKIdè - Velferdsteknologi Gerica					X	Kobling mellom responscenter og Gerica er lagt på is, grunnet overgang til Helseplattformen.
4. IKT ORKIdè - Ny løsning for endepunktsikring				X		Pågående.
5. IKT ORKIdè - Anskaffelse IP, IOP, IUP og stafettlogg				X		Dette prosjektet er i full gang. Anbudskonkurransen ligger ute nå, men omtales nå som Samhandlingsløsning.
6. IKT ORKIdè - ACOS premiumavtale			X			Gjennomført.
Drift						
IKT ORKIdè - Simuleringsbasert opplæring	2023	171	X			Årlige driftsutgifter IKT ORKIdè, nye fagsystemer og andre digitale verktøy.
IKT ORKIdè - Ny løsning for endepunktsikring				X		
IKT ORKIdè - Anskaffelse IP, IOP, IUP og stafettlogg				X		
IKT ORKIdè - ACOS premiumavtale			X			
Drift internt						
Ipad skole (ansatte skole/barnehage)	2023	100	X			Pågående.
Utforskerlab i skolene/barnehagene	2023	100	X			Pågående.
Dockingstasjoner og skjermer til alle ansatte i skole/ barnehage	2023	100	X			Innkjøp iht. budsjettramme.

Velferdsteknologi - løsninger som GPS, fallalarm etc.	2023	100	X			Pågående.
Bredbåndsutbygging i Aure kommune.	2023	1.000	X			I løpet av 2024/2025 skal så å si alle innbyggere ha fått fiber. 2023: Utgift 2.690 Refusjon for prosjekter 2019/2020: 3.900
Virksomhetsstyringssystem (Visma - framsikt)	2023	250			X	LØP-verktøy (Visma) leverer ikke Framsikt i tilbud. Det vurderes å kjøpe moduler i Framsikt 2024/2025.
Bibliotek (fagsystem - fylkeskommunen)	2023	150			X	Skal gjennomføres i 2024.
Kommunevalg	2023	214	X			Utført.
Konsekvensjustering lønn - Aure kyrkjelege fellesråd	2023	123	X			Utført.
Korrigerer inntekter Særnamns mannen	2023	38	X			Utført.
Tilskuddsposter - politisk virksomhet	2023	85	X			Utført.
Stemshaug kirke - utbedring av råteskader/nytt inngangsparti	2023	850		X		Mottatt godkjennelsesbrev av biskop 26.02.24. Byggesøknad sendt til kommunen.
Oppvarming i kirkene	2023	125		X		Avventer rapport fra komité.
Etablering av minnelunder på Gullstein/Stemshaug	2023	350		X		Minnelund på Gullstein ferdig. Minnelund på Stemshaug: planleggingsmøte 12.03.24
Sortering og levering av papirarkiv til IKAMR	2023	800			X	Utsatt på ubestemt tid.
Rydding lisenser	2025-2027	(100)	X			Utført
Reiseutgifter	2023	(10)	X			Utført
Mobilt bredbånd Nordlandet barnehage	2023	(100)	X			Utført
Kjøp av tjenester/konsulenter/kjøp av tjenester m.v.	2023	(100)	X			Utført
Kontingenter	2023	(50)	X			Utført

8.1.2.2. Bærekraft, miljø- og klimatiltak

Bærekrafts-, Miljø- og klimatiltak	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr)	Status 31.12.2023			Kommentar
Mindre reisevirksomhet	2023	(10)	X			Kontinuerlig vurderinger ift. kost-nytte
Sender inn IT-utstyr til resirkulering hos Greentech	2023		X			
Klimanettverks-gruppe	Kontinuerlig	0	X			Klimasatsmidler fra Miljødirektoratet til drøfting.
CEMASys Klimaregnskap	2023		X			
Bærekraftsfylket Møre og Romsdal	Kontinuerlig	0		X		Taksonomi og felles indikatorer regionalt pågående
Klimabudsjett	2023				X	Opplæring utført og pågående. Klimabudsjett kan bli enklere å sette opp med en virksomhetsstyringsmodul (Framsikt)

8.1.3. HMS og Kvalitetssikring

8.1.3.1. Sykefravær

Sykefraværet i enheten har økt med 4,5 % fra 2022 – 2023. Dette gjelder i hovedsak langtids sykefravær som vi har en god oversikt over. Men det gir enheten utfordringer mtp. oppgavefordelinger. Det er ikke like enkelt å sette inn vikarer i stillinger, når tidsaspektet er usikkert. I de fleste tilfeller, blir det ikke tatt inn vikarer og oppgaver blir fordelt på de som er på jobb. Dette er ikke optimalt og noe HMS-gruppen bør diskutere.

Det er viktig å ha fokus på nærvær i enheten og være våken på organiseringen av oppgaver og generell trivsel. Enheten har et lavt korttidsfravær og det er ikke rapportert inn arbeidsrelatert sykefravær i perioden.

Ansvar	Enhet / avdeling	Sykefravær 2023 i prosent					Sum 2022
		1-8 dager	9-16 dager	17-40 dager	> 40 dager	Sum fravær	
1000	Rådmannens kontor	0,4	0	0	0	0,4	0,8
1110	Økonomiavdelingen	0,8	0	0	4,3	5,1	7,5
1120	Personal - egen avd.	0,7	0	1,8	19,5	22	2
1121	Personal - felles	1,2	0,6	0	7,2	9,1	0,9
1130	Servicekontor	1,4	0	0	12,3	13,7	9,4
1211	IKT	2	1,4	0	11,4	14,7	7,2
	Utvikling og Service	1,1	0,2	0,2	8,6	10,1	5,6

8.1.3.2. Arbeidsmiljø og HMS-tiltak

I 2023 startet enheten en prosess med LEAN-metodikk og 5S. Dette for å bedre oppgave-, rolle- og ansvarsfordeling, systematisk internkontroll, samt få kontroll over tidstyver under produksjon. Kompetanseplan og utvikling av enheten vil være viktige fokusområder i arbeidet, i tillegg til selvutvikling for den enkelte ansatte. Enheten har mange fagområder, men ett felles mål om å gi god service og støtte til organisasjonen og kommunens innbyggere.

HMS-gruppen i enheten består av representanter fra ulike fagområder og verneombud. De arbeider med utfordringer i arbeidsmiljøet og har laget et årshjul som sikrer ivaretagelse av internkontrollen. Årshjulet beskriver planer for vernerunder, ROS-analyser, beredskap, trivselstiltak, generell internkontroll, etc.

8.1.3.3. Internkontroll og kvalitetssikring

I enheten satses det på mer opplæring om internkontroll og kvalitetssikring. Vi har kvalitetssystemet Compilo, som bør brukes mer enn i dag. Dette systemet kan ivareta internkontrollen og gi bedre struktur for den enkeltes arbeidsdag, slik at vi til enhver tid er oppdaterte på og etterlever lovverk, forskrifter og retningslinjer. I tillegg vil god internkontroll medføre bedret kvalitet på leveranser, økt kundefokus og forhåpentligvis fornøyde brukere og kunder, både interne og eksterne. Enheten er blitt flinkere til å melde inn avvik, men har også et forbedringspotensial. Avviksmeldinger og -behandlinger er viktige for å forbedre arbeidsprosessene.

8.1.4. Økonomiresultat

8.1.4.1. Økonomirapportering

Ansvar	Ansvar (T)	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Differanse	Regnskap 2022
1000	Rådmann med fagstab	3 568	2 947	621	3 457
1110	Økonomiavdelingen	3 602	3 541	61	3 523
1120:1121	Personalavdelingen	3 965	3 964	1	3 765
1130:1131	Servicekontor	2 598	3 010	(412)	3 005
1210:1290	IKT-avdelingen	9 805	10 052	(247)	10 586
1310:1313	Skansen/innkjøpssamarbeidet m.v.	129	160	(31)	116
1410	Kirkelig fellesråd	3 360	3 658	(298)	3 907
1810:1893	Politisk virksomhet, inkludert revisjon	4 345	3 995	350	4 275
1900:1999	Kultur	4	-	-	-
Sum		31 376	31 327	45	32 634

8.1.4.2. Forklaring på økonomiske avvik

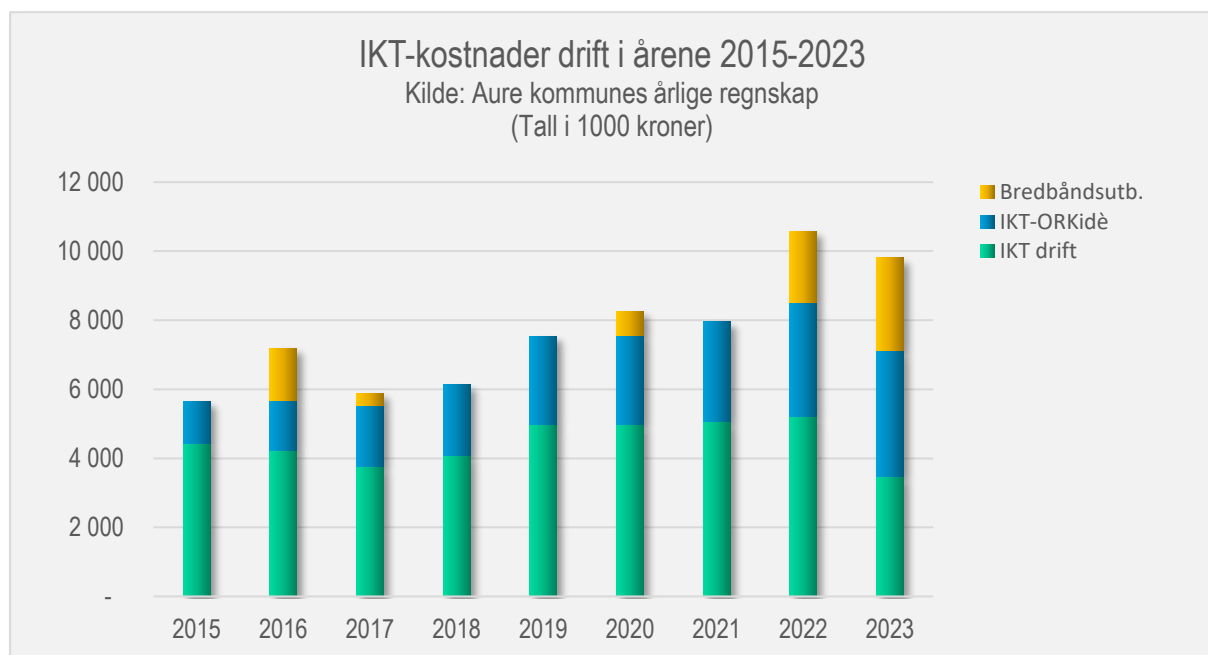
Ansvar	Ansvar(T)	Avvik i 1000 kr	Kommentar avvik
1000	Kommunedirektør med fagstab	621	Pensjonsinnskudd: 310` Avgifter/gebyrer/lisenser: 300`
1130:1131	Servicekontor	(412)	Refusjoner: (150`) Arbeidsrettede tiltak (150`) Kurs/reise: (50`)
1210:1290	IKT-avdelingen	(247)	Fagsystem: (400`) Bredbånd: refusjoner (2,2 mill. avsatt til fond)
1410	Kirkelig fellesråd	(298)	Kjøp av tjenester: (250`)
1810:1893	Politisk virksomhet, inkludert revisjon	350	Revisjon/kontrollutvalg: 450` Varer og tjenester: 250`

Totalt har enheten et avvik på kr. 45.000,- i overforbruk.

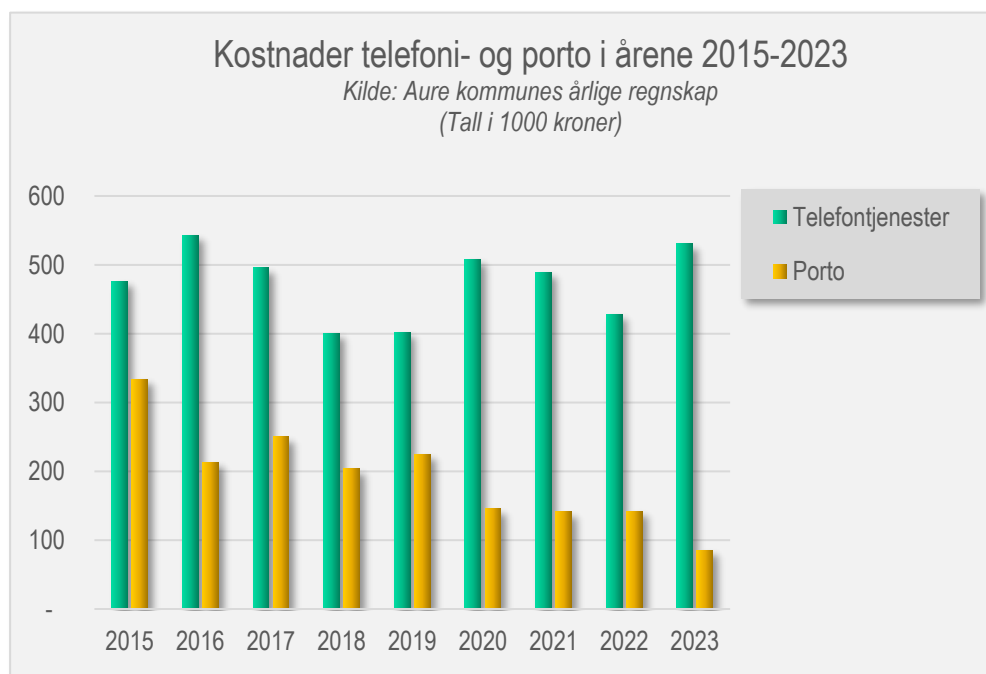
Refusjon fra Nkom-midler ble høyere enn bredbåndsutgiftene i 2023. Beløp ble satt på fond. Vi søkte om Nkom-midler til bredbåndsprosjekter i kommunen også i 2023 og har fått tildelt 14,3 mill. til formålet. Innen 2026 skal så å si alle innbyggere ha fått tilbud om fiber.

8.1.5. Nøkkeltall

Figur 33 – IKT-kostnader 2015-2023

Figur 34 – Kostnader for telefoni og porto

8.2. Oppvekst og integrering

8.2.1. Beskrivelse av tjenesten/enheten

Enheten består av tjenesteområdene grunnskole, barnehage, voksenopplæring, flyktningetjeneste og logopedtjeneste. Enheten yter tjenester etter barnehageloven, opplæringsloven, integreringsloven og introduksjonsloven.

I 2023 var det ca. 123 årsverk i enheten, 331 elever i grunnskolen, 138 barn i barnehagene, 64 elever i voksenopplæringa og 60 deltakere i introduksjonsordningen. Det var bosatt 61 flyktninger fra Ukraina i kommunen.

8.2.2. Resultatmål for enheten

8.2.2.1. Resultatmål og status

Resultatmål i budsjettet	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2023			Kommentar
Støtte til grunnutdanning for lærere i barnehage og skole	2023 - 2026	160	x			Alle søknader som kom inn, ble godkjent
Norskundervisning for arbeidsundervisning for arbeidsinnvandrere	2023 -2026	180	x			Dette er kveldskurs. Ett før sommeren, A1/A2-nivå og ett etter sommeren på B1-nivå. Tiltaket finansieres ved bruk av bundet fond de to første årene.
SFO-tilbud i høstferien	2023	90	x			Det ble gitt tilbud ved ABUS i høstferien, men få elever påmeldt.
Logopedtjeneste	Etablert					Vedtatt i budsjett 50% stilling fra august 2022. Ansatt fra 01.01.23 i 100% stilling (50% omdisponert fra annen hjemmel)

8.2.2.2. Bærekraft, miljø- og klimatilak

Bærekrafts-, miljø- og Klimatilak	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2023			Kommentar
Bærekraftig utvikling og folkehelse, med målet: Vi lærer barn og unge å ta vare på seg selv, hverandre og naturen rundt oss.	Kontinuerlig		x			Et av hovedområdene i oppvekstplanen. Parallelt med oppvekstplana er dette også tverrfaglige tema som skal gå igjen i barnehagen, på alle trinn og i alle fag på skolen. Jf. Læreplanverket for grunnskolen, LK20 og rammeplanen for barnehagen. Bærekraftig utvikling er sentralt i all opplæring 1.-10.trinn.

Redusere strømforbruk ved å slå av lys i alle rom når man forlater rom og ved å tilpasse/senke innetemperatur.	Kontinuerlig			x		Senke temperatur- vedtak i kommunestyret desember 2023.
Grønt flagg i barnehage	Etablert/sertifisert		x			Nordlandet barnehage er sertifisert som Grønt flagg-barnehage. Fokus på kildesortering, kompost, kjøkkenhage og hønsegård. Alle barnehagene jobber med verdier og holdninger med fokus på bærekraft i et økonomisk, politisk, sosialt og økologisk perspektiv. Jfr. rammeplanen.
Kildesortering	Kontinuerlig		x			
Fokus på å redusere matsvinn	Kontinuerlig			x		I barnehage, SFO og faget Mat og Helse.
Oppfordrer til nettmøter og digital deltakelse på kurs/samlinger	Kontinuerlig		x			
Samkjøring på kurs og samlinger som foregår utenfor Aure.	Kontinuerlig			x		

8.2.3. HMS og Kvalitetssikring

8.2.3.1. Sykefravær

Ansvar	Enhet / avdeling	Sykefravær 2023 i prosent					Sum 2022
		1-8 dager	9-16 dager	17-40 dager	> 40 dager	Sum fravær	
2000	Felles oppvekst	0,9	0,0	3,4	0,0	4,2	2,4
2020	ABUS	1,2	0,3	0,4	3,4	5,3	5,1
2050	TBUS	0,8	0,5	0,5	4,8	6,5	11,9
2090	Voksenopplæring	1,2	0,0	1,1	4,0	6,2	4,6
2091	Flyktingetjenesten	0,4	0,0	5,8	0,0	6,2	0
2510	Nordlandet barnehage	0,9	1,2	0,0	22,4	24,5	10,5
2520	Stemshaug barnehage	2,4	0,0	0,0	0,8	3,1	2,7
2530	Aure sentr.barnehage	2,2	0,0	0,8	8,7	11,8	11,5
2540	Steinhaugen barnehage	3,0	0,2	0,4	8,7	12,4	18,1
	Oppvekst og integrering	1,9	0,1	0,6	6,0	8,7	8,4

8.2.3.2. Arbeidsmiljø og HMS-tiltak

- Sykefraværet følges opp i tråd med Aure kommune sine retningslinjer
- De fleste barnehagene og skolene har HMS-grupper
- Årsplan for HMS-tiltak i samarbeid med bedriftshelsetjenesten
- Førstehjelpskurs for alle ansatte annethvert år, livredningskurs for lærere årlig.

- *Medarbeidersamtale gjennomført med alle ansatte*
- rektorer og styrere med ansatte på skolene og barnehagene, enhetsleder med rektorer, styrere, logoped og rådgiver oppvekst.

8.2.3.3. Internkontroll og kvalitetssikring

Skole- og barnehagefaglig ansvarlig- enhetsleder:

Skole- og barnehagefaglig ansvarlig skal følge opp internkontrollsystemet, jf. KommuneLoven § 25-1, for å sikre at regelverket blir fulgt. Skolefaglig ansvarlig har med dette ansvar overfor skolene i henhold til opplæringsloven §13-3, første ledd (plikt for kommunen til å arbeide med kvalitetsutvikling). Barnehaagemyndighet og barnehageeier skal i henhold til barnehageloven § 9 og 10 ha internkontroll med barnehagene for å sikre at kravene i barnehageloven blir fulgt.

Rektor:

Rektor har ansvar for den skolebaserte vurderingen i trå med § 2-1 i forskrift til opplæringsloven.

System for dialog og læring:

Det er etablert gode samarbeidsstrukturer i enheten som sikrer dialog og læring mellom de ulike partene og nivåene:

- *Månedlige ledermøter*
- *Halvårlige samlinger i oppvekstnettverket*
- *Årlige utviklingsmøter i alle barnehager og skoler*
- *Årlige utviklingssamtaler mellom leder og ansatte*
- *Tilsyn miljørettet helsevern i barnehager og skoler*

Enheten bruker kommunens kvalitetssystem Compilo i rapportering og håndtering av avvik.

8.2.4. Økonomiresultat

8.2.4.1. Økonomirapportering

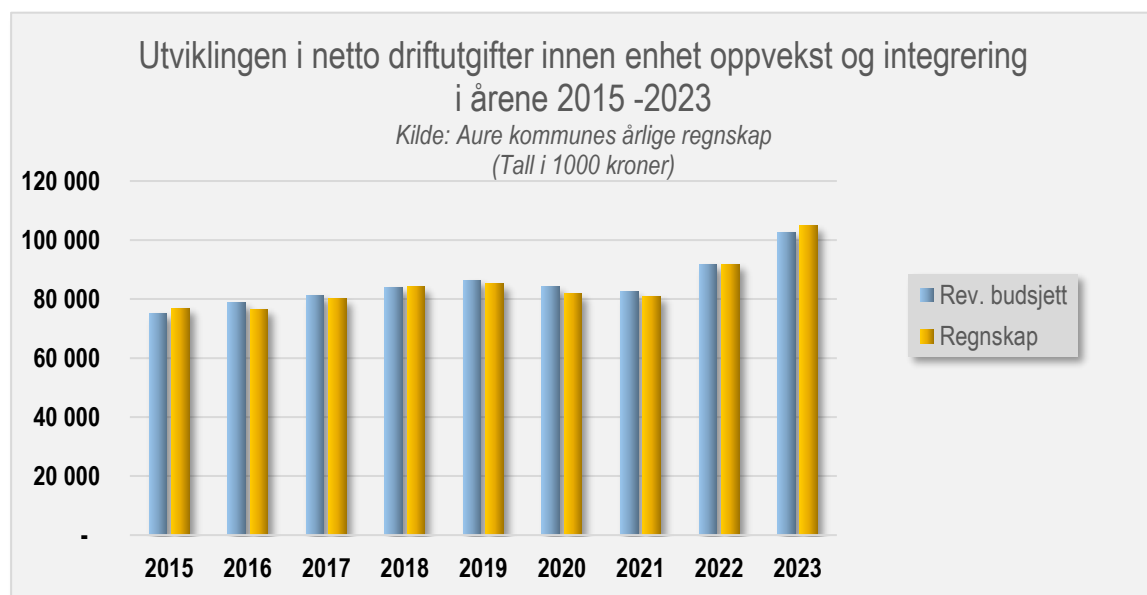
Ansvar	Ansvar (T)	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Differanse	Regnskap 2022
2000	Felles skole	8 397	7 995	402	7 634
2010	Nordlandet skole	-	-	-	1 860
2020	Aure barne- og ungdomsskole	38 093	37 476	617	34 127
2050	Tustna barne- og ungdomsskole	16 336	16 019	317	15 368
2090	Voksenopplæringen	13 021	15 143	(2 122)	4 750
2091	Integrering	3 163	-	3 163	3 913
2500	Felles barnehage	4 505	5 171	(666)	4 511
2510	Nordlandet barnehage	3 665	3 253	412	3 550
2520	Stemshaug barnehage	3 205	3 251	(46)	3 048
2530	Aure sentrumsbarnehage	7 579	7 857	(278)	6 845
2540	Steinhaugen barnehage	6 904	6 430	474	6 132
Sum		104 869	102 596	2 273	91 738

8.2.4.2. Forklaring på økonomiske avvik

- *Ansvar 2090 – Integrering: Økt aktivitetsnivå. Inntektssiden er ført på finans.*
- *Merforbruk i skolene og to av barnehagene. Skyldes vikarutgifter og overtidstimer for lærere.*

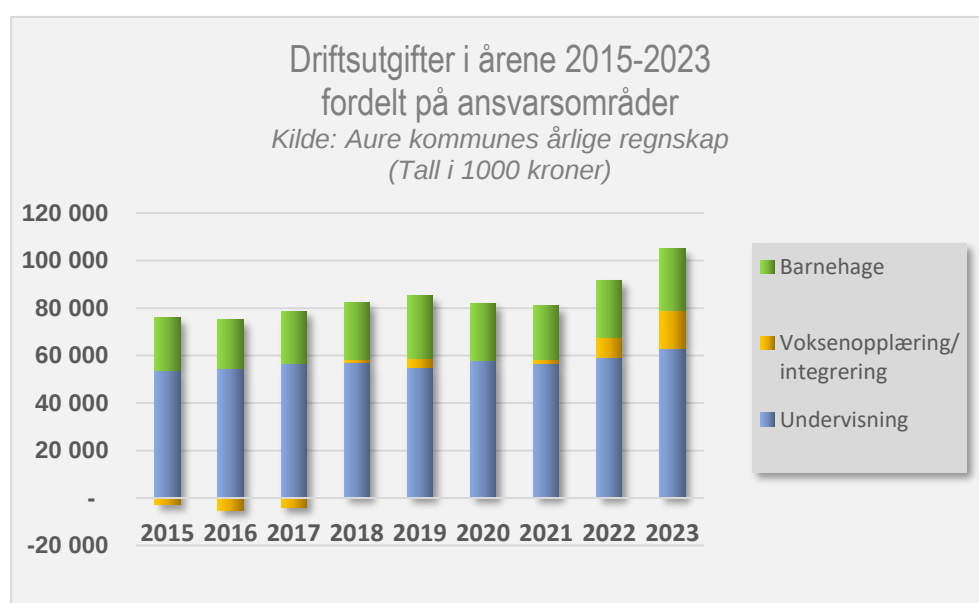
8.2.5. Nøkkeltall

Figur 35 – Netto driftsutgifter enhet oppvekst og integrering

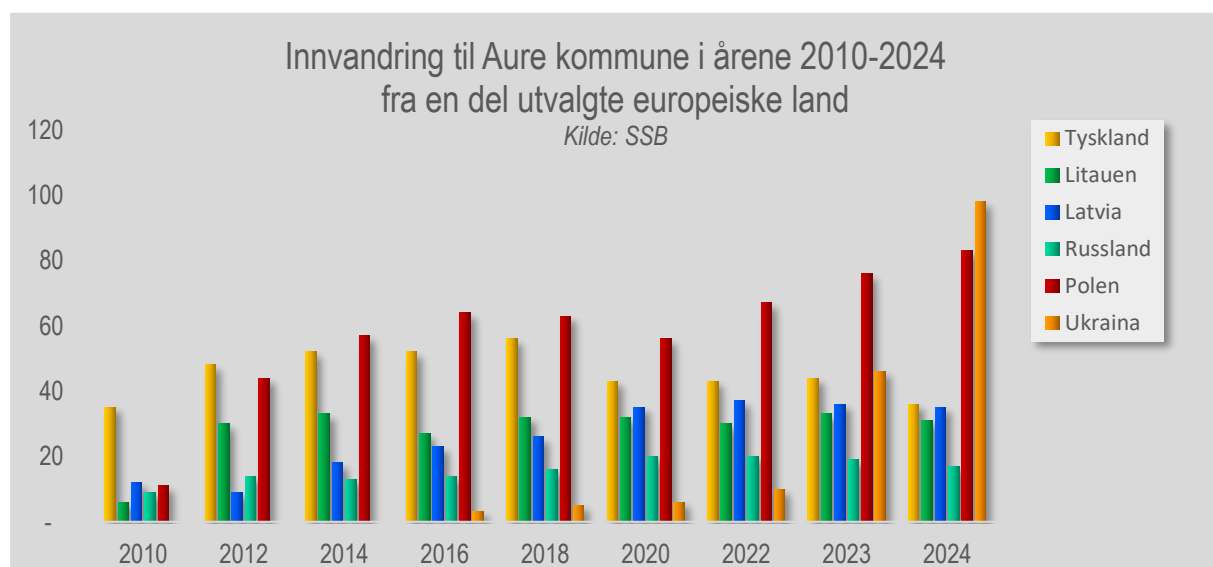

Tabellen viser god sammenheng mellom budsjett og regnskap i hele perioden. Økningen i 2022 skyldes økt aktivitet i flyktningetjenesten.

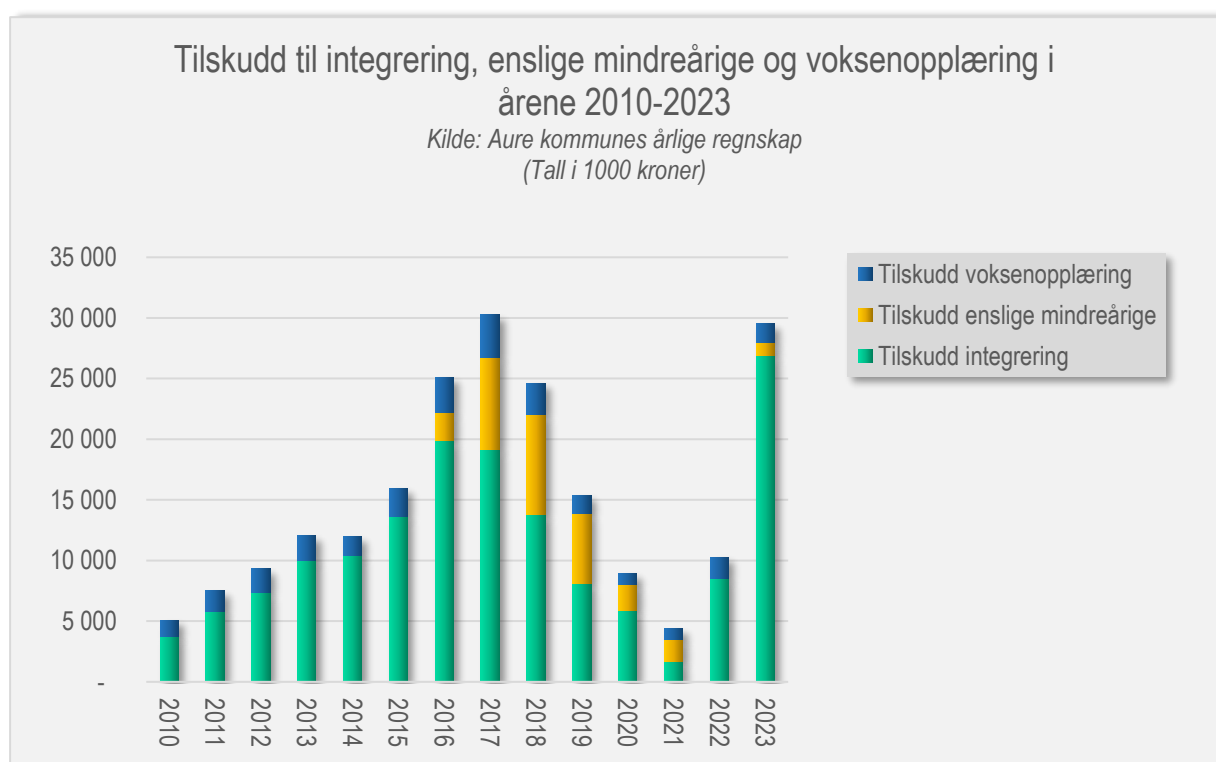
Figur 36 – Driftsutgifter fordelt på ansvarsområder

Figur 37 – Innvandring til Aure kommune

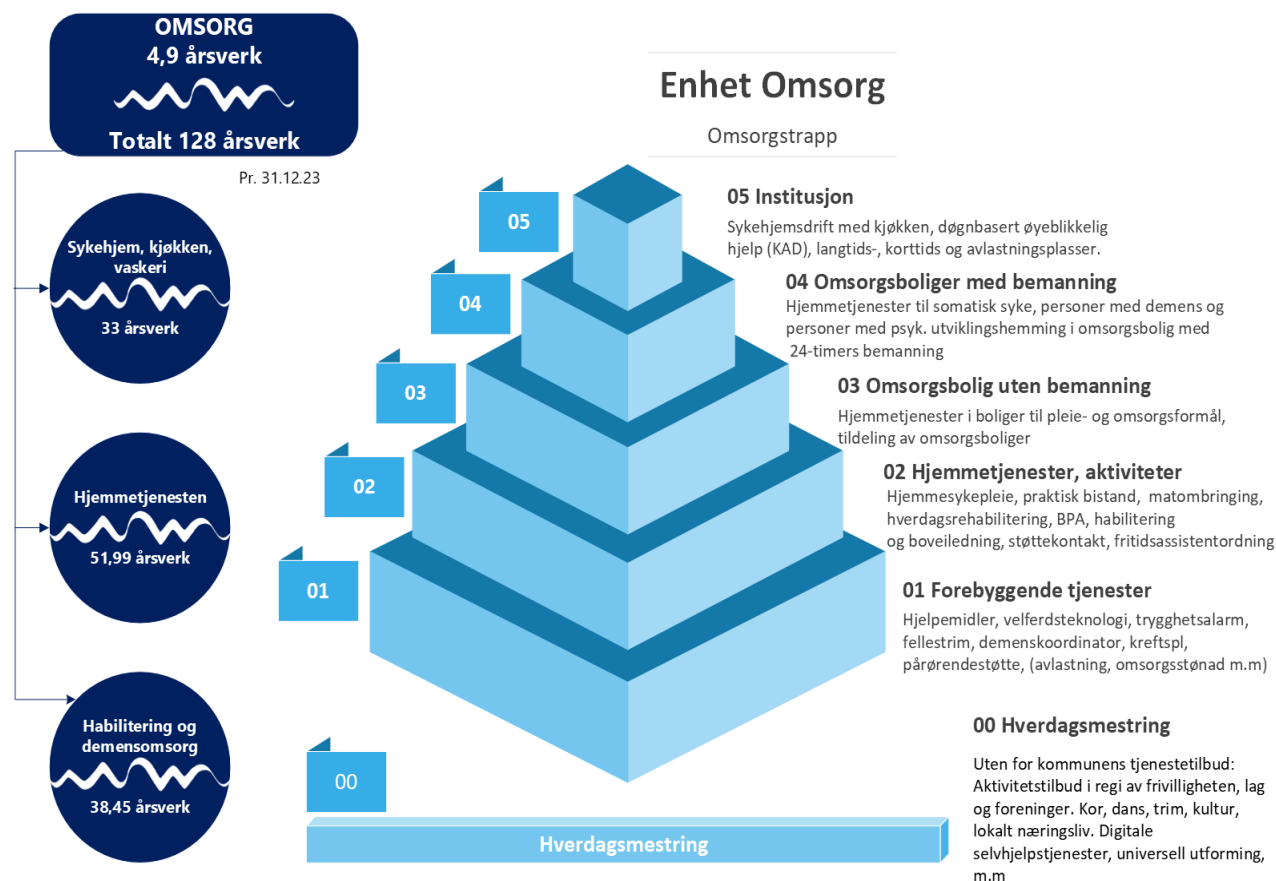

Figur 38 – Tilskudd til integrering, enslige mindreårige og voksenopplæring

8.3. Omsorg

8.3.1. Beskrivelse av tjenesten/enheten

8.3.2. Resultatmål for enheten

8.3.2.1. Resultatmål og status

Resultatmål i budsjettet	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2023			Kommentar
Arbeidstøy – ny avtale*		140	x			Innføring over 3 år.
Merkantil Tustna 30%		125	x			
Velferdsteknolog 50%		350	x			
TØRN		525	x			Ansatt kontorkonsulent
Salg av 2 sykehjemspl.		(2348)	x			
Øke egenbet trygghetsalarm		(50)	x			
Øke egenbet pra. bistand		(15)	x			
Gevinstrealisering innføring av ny teknologi og effektivisering av omsorgstjenestene		(350)			x	Ingen økonomisk innsparing. Vi ser gevinst i form av økt omsorgskapasitet og unngått ressursbruk.

Drift fagteam			x			
Innføring Visma veilederen			x			
Brukerundersøkelser				x		Fullføres våren 2024
Demensvennlig samfunn			x			

**Innføring av arbeidstøy vil pågå over 3 år. I 2023 fikk alle ansatte i enhet Omsorg fleecejakker, samt at hjemmetjenesten og habiliteringstjenesten fikk nye ytterjakker. I år 2 vil ansatte ved sykehjemmene og i Solbakken få sko til innendørsbruk og i år 3 vil hjemmetjenesten og habiliteringstjenesten få sko til utendørsbruk. Deretter vil utskifting skje som beskrevet i avtale.*

8.3.2.2. Bærekraft, miljø- og klimatiltak

Bærekrafts-, miljø- og Klimatiltak	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2023			Kommentar
Kildesortering botjenester	2023			x		
Kildesortering institusjoner	2023				x	Avventer Remidt
Bytte ut 50% av hj.tj leasingbilpark med nullutslippsbiler i 2024	2023-2024		x			Ladere er montert. El-biler leveres våren 2024.
Innføring av digitale tilsyn			x			
Medisindispensere			x			
GPS til brukere med kognitiv svikt				x		

8.3.3. HMS og Kvalitetssikring

8.3.3.1. Sykefravær

Ansvar	Enhet / avdeling	Sykefravær 2023 i prosent				
		1-8 dager	9-16 dager	17-40 dager	> 40 dager	Sum fravær
3000	Felles omsorg	0,0	0,0	0,0	3,5	3,5
3010	Hjemmetjeneste nord	1,7	0,5	1,2	9,1	12,5
3020	Hjemmetjeneste sør	2,0	1,8	1,6	2,9	8,4
3110	Hab. og demensoms.	1,4	0,8	0,9	11,8	14,9
3120	Skogan boliger	1,0	1,6	1,8	8,3	12,7
3130	Solbakken bokollektiv	1,8	1,1	2,8	5,8	11,5
3210	Aure sykehjem	2,4	0,2	0,7	12,5	15,8
3212	Kjøkken Aure	0,6	0,0	0,0	3,8	4,4
3220	Tustna helse- og oms.	1,1	0,5	1,1	7,3	10,0
3222	Kjøkken Tustna	1,3	3,3	0,0	0,0	4,6
	Omsorg	1,7	0,8	1,2	8,0	11,8

8.3.3.2. Arbeidsmiljø og HMS-tiltak

Enheten har gjennomført normal HMS-aktivitet i 2023. Vi startet året med etterarbeid etter AMUS og har gjennomført alle planlagte tiltak, flere ble innarbeidet i årlig samarbeidsplan med bedriftshelsetjeneste. Enheten bærer preg av den alvorlige helsepersonellmangelen vi står i. Sommeren 2023 var spesielt utfordrende med rekordlav rekruttering av sommervikarer og det må iverksettes tiltak opp mot sommeren 2024 for å unngå for høy belastning på ansatte og ledere.

Sykefraværet er stabilt høyt – i forbindelse med budsjettarbeidet 2024 foreslås det en tiltakspakke for bærekraftige omsorgstjenester. Vi vil følge nøye med på om dette også kan få effekt på sykefraværet i de to avdelingene som er prioritert i tiltakspakken for 2024. Som nevnt tidligere i rapporten har vi startet innføringen av arbeidstøy. Vedrørende TØRN ble læringsnettverket igjennom KS avsluttet, men prosessen fortsetter internt i kommunen.

8.3.3.3. Internkontroll og kvalitetssikring

Enheten startet med et større arbeid med ROS-analyse og handlingsplan på fagområdet «tvang og makt». Det er også gjort forsøkt med å organisere et fagutviklingsteam med representanter fra alle avdelinger og som ledes av AKS-sykepleier. Formålet var økt fokus på pasientsikkerhet og strategi for fagutvikling, ledet av ansatte som ikke hadde ansvar for personal eller økonomi. Fagutviklingsteamet vil evalueres i 2024.

Det har vært gjennomført tilsyn i enheten i 2023. Arbeidstilsynet gjennomførte tilsyn ved Aure sykehjem – ingen anmerkninger. Avvikssystemet Compilo er aktivt bruk i enheten. Vi ser at ledere har utfordringer med å svare ut og lukke avvik raskt nok. Dette skyldes høyt arbeidspress hos ledere, men også tekniske utfordringer i selve fagsystemet knyttet til avdeling- og rolleinndelinger.

8.3.4. Økonomiresultat

8.3.4.1. Økonomirapportering

Ansvar	Ansvar (T)	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Differanse	Regnskap 2022
3000	Felles omsorg	1 558	2 224	(666)	1 798
3010	Hjemmetjeneste nord	26 045	25 851	194	22 084
3020	Hjemmetjeneste sør	20 336	20 908	(572)	17 457
3030	Barneteam	13	1 599	(1 586)	586
3110	Habilitering og demensomsorg	11 911	11 398	513	10 271
3120	Skogan boliger	5 511	5 460	51	5 086
3130	Solbakken bokollektiv	14 128	14 540	(412)	12 628
3200	Felles sykehjem	1	-	1	1
3210	Aure sykehjem	20 758	19 937	821	17 953
3212	Kjøkken - Aure sykehjem	3 071	2 639	432	2 935
3220	Tustna helse- og omsorgssenter	(3 106)	(7 280)	4 174	(2 423)
3222	Tustna helse- og omsorgssenter - kjøkken	1 947	1 647	300	1 779
Sum		102 173	98 922	3 250	90 155

8.3.4.2. Forklaring på økonomiske avvik

Overforbruket i enhet Omsorg er sammensatt og tabellen over viser ikke et korrekt bilde over hvor forbruket ligger. Konsekvensjustering i 2023 på 8,8 millioner for å dekke bruk av private bemanningsbyrå var ikke nok, her hadde vi et overforbruk på 4,5 millioner. Samtidig hadde vi et mindreforbruk på fastlønnsbudsjett på nesten 12 millioner som skyldes rekrutteringsutfordringer, vakanser og sykefravær. Det er også bekymringsverdig at enheten hadde 3,4 millioner i overtidbruk.

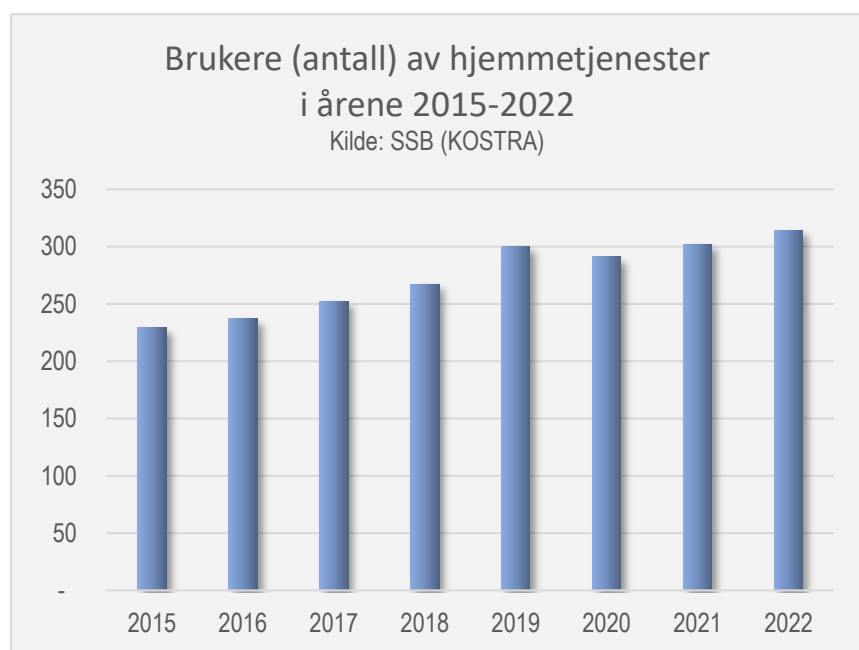
Vi vil vise til følgende poster som er med på å skape et overforbruk:

Konto	Sum	Merknad
Mat	270	Økning i matvarepriser
Leasing av transportmidl./ forsikring	800	Økning i grunnbemanning = behov for flere biler
Vaskeritjenester	600	Kontrakt er utgått - nytt anbud i 2024
Svikt i brukerbetaling	1 000	Ledige langtidsplasser mm
Svikt inntekt tjenester	230	Nedgang i matombringing, mm
Totalt	2 900	

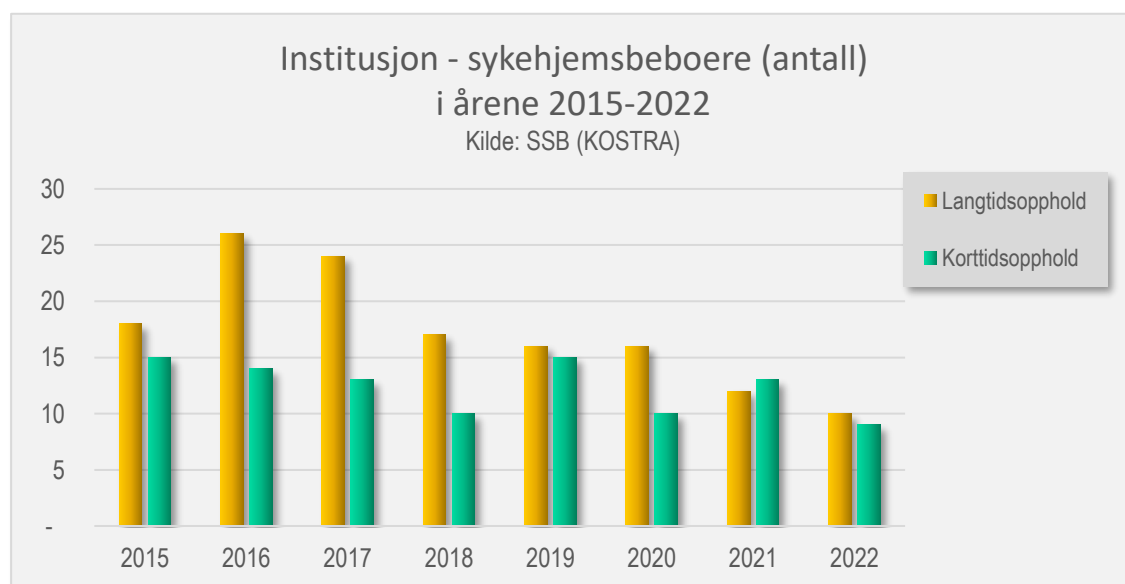
Gevinstrealisering innføring av ny teknologi og effektivisering av omsorgstjenestene ble vedtatt av kommunestyret. Det ble igjennom tertialrapportering vist til at den økonomiske gevinst vedtatt rundt innføring av velferdsteknologi ikke er mulig å gjennomføre. Gevinstrealisering ved økt bruk av velferdsteknologi ser man i form av redusert behov for helsepersonell i en tid hvor man ser stor helsepersonellmangel og redusert behov for økning av årsverk – men vil ikke kunne gi en ren økonomisk innsparing.

8.3.5. Nøkkeltall

Figur 39 – Antall brukere av hjemmetjenester 2015-2022

Figur 40 – Antall sykehjemsbeboere 2015-2022

8.3.6. Investeringer

I 2023 gikk enheten til innkjøp av 3 biler – hvorav 2 av kjøpene ble gjennomført som planlagt. Pick-up til Dagsenteret for utkjøring av varer og 8-seter Caravelle til aktivitetstilbud ble levert. Bil nr. 3 er det leveringsvansker på og investeringen (750) må overflyttes til 2024.

Vi har gjort et større arbeid med å bruke bundne fond i 2023. Dette har blant annet ført til nye retningslinjer for [minnegaver](#). Omsorgstjenestene har blant annet gått til innkjøp av fem nye førstehjelpsdukker og hjertestartersimulatorer. Sammen med frivilligheten arrangerte enheten «Skogan-festen» med finansiering igjennom Skogan-fondet – med tilbud om gratis middag og underholdning for alle innbyggere over 67 år i Aure kommune. 200 personer deltok.

8.4. Helse og familie

8.4.1. Beskrivelse av tjenesten/enheten

Omfatter barneverntjenesten, ergoterapitjenesten, folkehelsekoordinator, frisklivssentralen, fysioterapitjenesten, helsestasjon/skolehelsetjeneste, jordmortjenesten, kommunepsykolog, legetjenesten og tjenester for psykisk helse og rus. Til sammen ca. 30 årsverk.

8.4.2. Resultatmål for enheten

8.4.2.1. Resultatmål og status

Resultatmål i budsjettet	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2023			Kommentar
Hjemmebesøk av jordmor innen 48 timer					x	
Bti/bts - oppvekstreform/ barnevernsreform			x			Handlingsmodell for bti rulles ut høsten 2024, håper å beholde prosjektleder ut 2025
Planarbeid					x	Utsatt planarbeid pga ressursituasjon, orienterer mot nytt planprogram
Prosedyrer for koordinerende enhet	2021-24			x	x	Sees i sammenheng med bti og innkjøp av digitalt verktøy for ip
Folkehelsearbeid og friskliv				x	x	Ubesatte stillinger i 2023
Anskaffelse nytt journalsystem barnevern			x			Settes i drift februar 2024
Pårørendearbeid, systematiske bruker- og pårørendearbeid og barn som pårørende					x	Ikke prioritert

8.4.2.2. Bærekraft, miljø- og klimatiltak

Bærekrafts-, miljø- og Klimatiltak	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2023			Kommentar
Innkjøp av elbiler			x			
Økt digitalisering			x			Nytt journalsystem barnevern, veiledet selvhjelp psykisk helse, økt bruk av helsenorge.no, anskaffelse digitalt verktøy bti og ip,

8.4.3. HMS og Kvalitetssikring

8.4.3.1. Sykefravær

Ansvar	Enhet / avdeling	Sykefravær 2023 i prosent					Sum 2022
		1-8 dager	9-16 dager	17-40 dager	> 40 dager	Sum fravær	
3300	Felles helse og familie	0,4	0,0	0,0	24,7	25,1	16,4
3310	Barnevern	2,3	0,0	5,9	6,6	14,8	18,7
3320	Helsestasjon	0,7	1,1	0,0	0,0	1,8	2,1
3321	Jordmortjenesten	0,0	0,0	0,0	79,9	79,9	64,3
3330	Legetjenester	1,1	0,0	0,0	6,7	7,0	6,5
3340	Psykatri	1,6	0,7	0,0	3,8	6,2	2,2
3350	Fysioterapi	1,4	0,0	0,0	12,0	13,4	31,8
3351	Ergoterapi	3,2	0,0	0,0	0,0	3,2	3,2
	Helse og Familie	1,5	0,2	0,8	9,1	11,6	11,6

Sykefraværet domineres av lengre fravær. Nærværarbeid og oppfølging er gjennomført.

8.4.3.2. Arbeidsmiljø og HMS-tiltak

Enheten har ikke hatt HMS-gruppe i 2023.

AMUS i 2022 viste behov for mere stedlig ledelse. Det arbeides langsiktig for å styrke mellomledere og å etablere mellomlederfunksjoner der dette mangler.

8.4.3.3. Internkontroll og kvalitetssikring

8.4.4. Økonomiresultat

8.4.4.1. Økonomirapportering

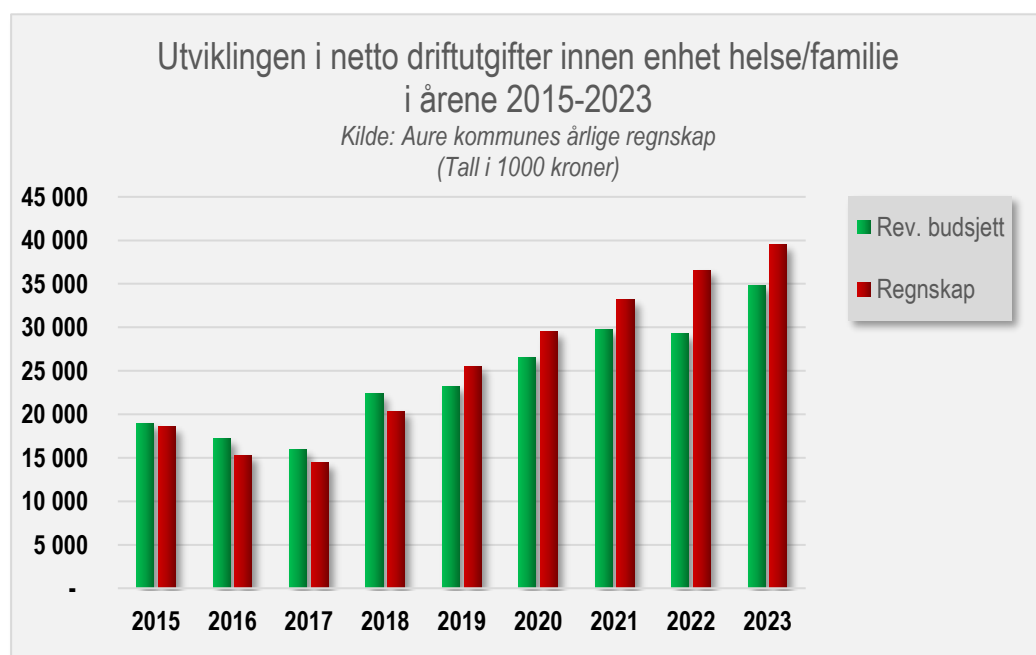
Ansvar	Ansvar (T)	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Differanse	Regnskap 2022
3300	Felles helse og familie	3 837	4 689	(852)	4 141
3310	Barnevernstjenester	12 010	8 867	3 143	10 087
3315	Barnevernstjenester - enslige mindreårige	514	1 135	(621)	686
3320	Helsestasjon	2 207	2 492	(285)	2 489
3321	Jordmortjenesten	177	532	(355)	234
3330	Legetjenester - Aure	16 974	12 489	4 485	14 389
3331	Legetjenester - Tustna	(130)	-	(130)	702
3340	Psykiatritjenester	2 359	2 346	13	2 231
3350	Fysioterapitjenester	1 203	1 946	(743)	1 236
3351	Ergoterapitjenester	338	350	(12)	362
Sum		39 489	34 846	4 643	36 557

8.4.4.2. Forklaring på økonomiske avvik

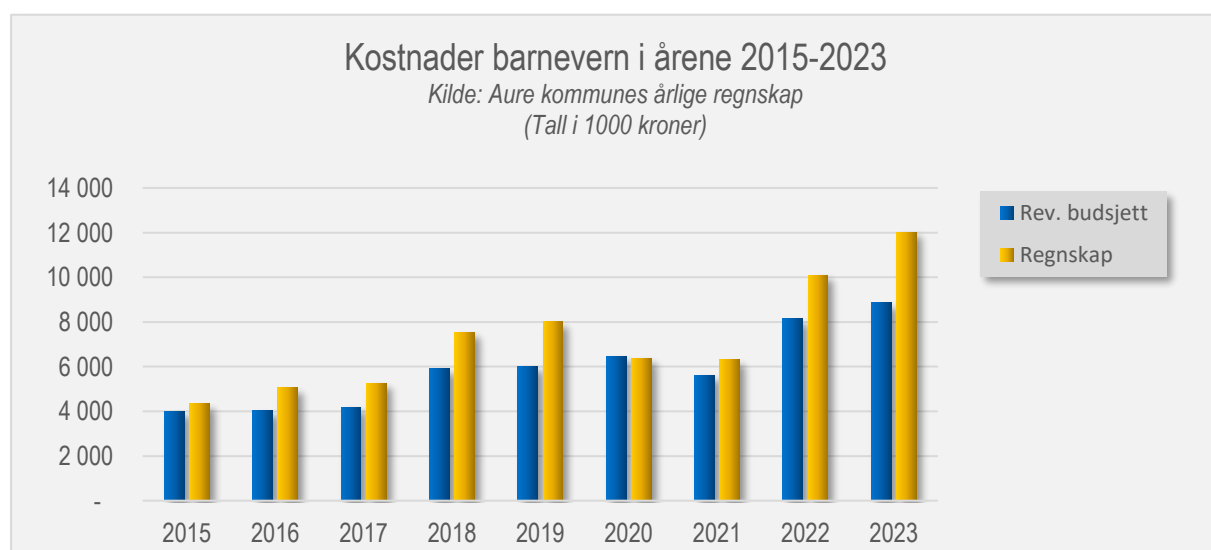
- Vakanser er årsak til underforbruk på Felles hefam, jordmor- og fysioterapitjenesten. Dette pga. vansker med å rekruttere kompetent personell til vikariater. Dette er belastende for personell, og reduserer tjenesteproduksjonen, både kvalitativt og kvantitativt.
- Barnevern: økte utgifter til tiltak
- Legetjenesten: mer bruk av legevikarer enn planlagt

8.4.5. Nøkkeltall

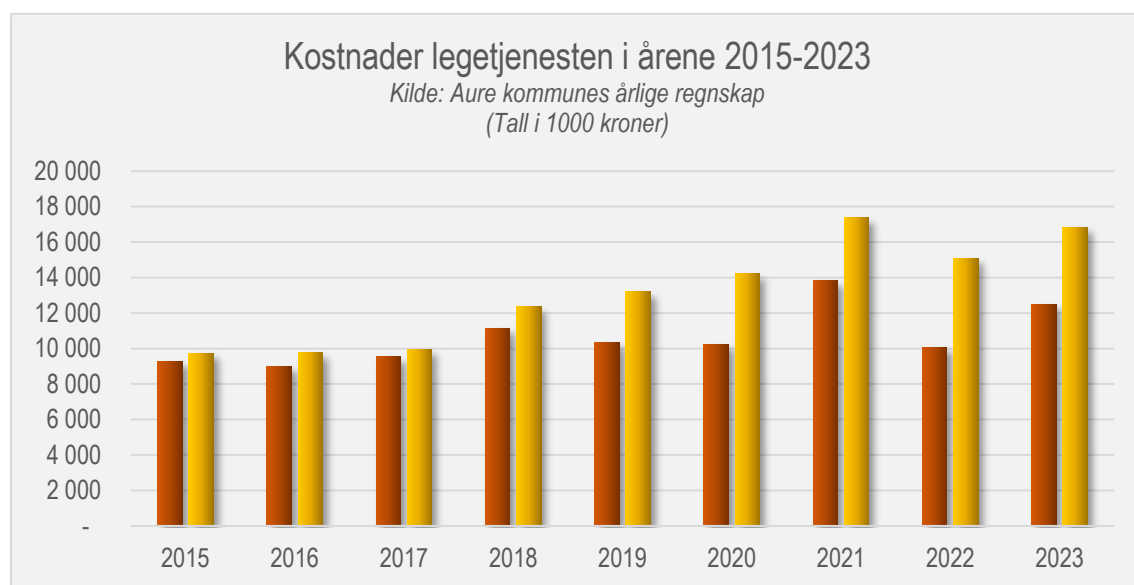
Figur 41 – Netto driftsutgifter enhet helse og familie

Figur 42 – Kostnader barnevern

Figur 43 – Kostnader legetjenesten

8.4.6. Investeringer

Kjøp av biler er gjennomført. Helseplattformen foreløpig utsatt til 2026.

8.5. NAV

8.5.1. Beskrivelse av tjenesten/enheten

NAV Aure har 8 medarbeidere fordelt på 5 kommunale stillinger (3,3) og 3 statlig stillinger (2,6). En av våre ansatte jobber 60 % stat og 40% kommunalt. Det er felles leder for kommunale og statlige ansatte. NAV -kontoret har ansvar for arbeids- og velferdsetatens tjenester, de sosiale tjenestene i arbeids- og velferdsforvaltningen og bostøtte, husbankens låne- og tilskuddsordninger.

8.5.2. Resultatmål for enheten

8.5.2.1. Resultatmål og status

NAV følger virksomhetsplan som gjelder kommune og stat. Den bygger på mål- og disponeringsbrevet og kommunebrevet, og tilpasset lokale forhold. NAV Aure hadde gode resultater på alle måleindikatorer i 2023.

8.5.3. HMS og Kvalitetssikring

8.5.3.1. Sykefravær

VI hadde lavt sykefravær gjennom hele året.

8.5.4. Økonomiresultat

8.5.4.1. Økonomirapportering

Ansvar	Ansvar (T)	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Differanse	Regnskap 2022
4000	NAV	4 491	4 610	(119)	3 494
Sum		4 491	4 610	(119)	3 494

8.5.5. Nøkkeltall

Saker:

NAV Aure har behandlet / fattet vedtak 249 saker etter lov om sosiale tjenester i NAV i 2023. Sakene gjelder økonomisk stønad, kvalifiseringsprogram eller økonomisk råd og veiledning.

Økonomi- og gjeldsrådgivning: Samarbeidsprosjekt i tjenesteområde med Averøy, Gjemnes, Kristiansund og Smøla har felles gjeldsrådgiverstilling. Stillingen besatt av person med stor kompetanse på området, samtidig som en har lokale ressurser ved kontoret som legger ned et betydelig arbeid på dette området. NAV ser at det er økende antall saker, og de sakene vi får er mer kompliserte. NAV Aure kan ikke se at det er økning av saker på grunn av økning av utgifter vi har hatt de siste årene. Kontoret bistår også enkeltpersoner med frivillig forvaltning av økonomi, dette er et tidkrevende men virkningsfullt arbeid.

Kvalifiseringsprogrammet / KVP: Dette er regjeringens viktigste virkemiddel i kampen mot fattigdom og som overbygger kommunale og statlige økonomiske ytelser til personer som ikke fyller vilkårene for andre ytelser. KVP er en rettighet om brukeren oppfyller kriteriene i Lov om sosiale tjenester i NAV § 29.

Tildelte midler fra staten. Og det er det som staten beregner som merkostnad for KVP, og er beregnet til å dekke ca. 60% av det et KVP-program er stipulert til å koste. Resten skal kommunen selv dekke gjennom sitt budsjett. NAV Aure har hatt 5 personer på KVP ved årsskiftet.

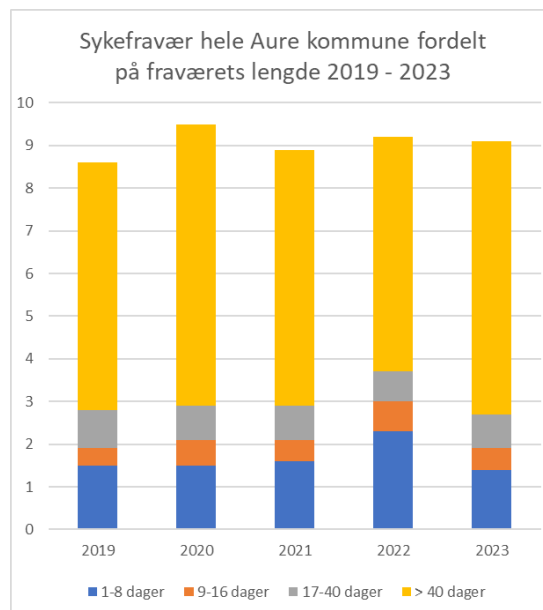
Boligsosialt: NAV har 50 % stilling, der den ansatte også jobber i 50% i psykisk helsearbeid med rus- og avhengighetsproblematikk. Det er positivt med den tverrfaglige tilnærmingen og en svært viktig faktor at disse stillingene er kombinert, da problematikken henger sammen i svært stor grad. Dette er et svært nyttig tiltak som bl.a. kan forebygge og avhjelpe de som midlertidig ikke har bolig (NAV sitt ansvar iht lov om sosiale tjenester), det er også forebyggende når det gjelder å beholde bolig.

Utfyllende kommentarer:

De aller fleste brukere med rus/avhengighetsproblematikk har i tillegg også store utfordringer når det gjelder det sosiale, bolig og økonomi/gjeld. Fordel å være både i helse- og i sosialektoren. Gir en mer helhetlig og koordinert oppfølging av brukerne. Det er altså en glidende overgang her, og det er svært få rene boligsosiale. Utgangen 2023: ROP: 14. Boligsosial: 4. Altså 18 til sammen. BoSo også har fokus på å motivere til mer aktivitet (både arbeidsrettet, fysisk og sosialt).

Figur 44 – Økonomisk sosialhjelp

Husbanken: NAV Aure har ansvaret for saksbehandlingen av bostøtte og startlån.

Tekst/år	2019	2020	2021	2022	2023
Antall lånesøknader	2	2	9	5	3
Innvilgede lån	0	1	3	3	2
Avslåtte søknader	2	1	6	2	1
Innvilget/utbetalt lånebeløp i kroner	1275000		1530000	6457420	6000000

NAV følger opp søknader om bostøtte og snitt 36,8 mottakere av bostøtte hver mnd.

8.6. Plan og drift

8.6.1. Beskrivelse av tjenesten/enheten

Plan og drift omfatter følgende tjenesteområder:

- Eiendom, ansvar 6000 – 6099. Årsverk til sammen: 23,7.
- Kommunalteknikk, ansvar 6100 – 6299. Årsverk til sammen: 8.
- Plan- og byggesaker, kart og oppmåling, landbruk, miljø og vilt, ansvar 6300 – 6399. Årsverk til sammen: 6,4.

8.6.2. Resultatmål for enheten

8.6.2.1. Resultatmål og status

Eiendom

Resultatmål i budsjett 2023	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr)	Status 31.12.2023			Kommentar
Sterkt fokus på arbeid med ENØK	2023			I		Pågående prosess ved rehabiliteringer
Oppgraderer interne tilstandsrapporter på bygg og anlegg	2023			I		Igangsett

Kommunalteknikk

Resultatmål i budsjett 2023	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr)	Status 31.12.2023			Kommentar
Følge opp eksterne henvendelser fortløpende			F			Løpende oppgave, men med bemanning på plass er det ikke lenger et fokusområde
Holde lovpålagte svarfrister for henvendelser			F			Løpende oppgave, men med bemanning på plass er det ikke lenger et fokusområde
Fakturere eiendomsgebyr og -skatt 2 ganger/år ut fra et mest mulig korrekt grunnlag			F			
Følge opp alle pålegg fra myndigheter				I		
Bremse økende etterslep på alle fag				I		
Sikre minimum produksjon av tjenestene, veg, vann og avløp			F			
Utbedre anlegg for samferdsel (veger, bruer og kaier)				I		
Prosjekter vann					U	
Redusere lekkasjetap av produsert vann					U	
Skilting av vegnavn for kommunale veier				I		Skiltplan ferdig i 2023. Fysisk oppsett av skilt er i 2024.

Plan- og byggesaker, kart og oppmåling, landbruk, miljø og vilt

Resultatmål i budsjett 2023	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr)	Status 31.12.2023			Kommentar
Fokus på god kundebehandling og nødvendig veiledning av publikum innenfor alle fagfelt.	Alltid			I		
Bedre informasjonsflyt ved lovendringer.				I		
Effektivisering og digital transformasjon.				I		
Utføre opplæring på tvers av fagfelt for å øke kompetanse og utnytte ressurser bedre.				I		
Gjennomføre minimum 5 tilsyn i 2023 i henhold til Strategi for Byggetilsyn 2022-23.			F			Gjennomført 3 tilsyn i 2023
Bedre rutiner for løpende ajourhold/ komplettering matrikkel og øvrige kartbaser (bygg, vei, AR5 (arealressurskart), plankart m.fl.)				I		
Være aktiv i forbindelse med etableringer av tilleggsgnæringer og nisjeproduksjoner.				I		
Hjortevilt; det er ønskelig å øke antallet vald med bestandsplan.				I		Møter gjennomført
Detaljprosjektering g/s Kjelklia - Aure sentrum					U	
Reguleringsplan Kjelklia – Vågsand					U	
Utrede deltagelse i Plankontoret Rennebu			F			
Forberede prosess for Planstrategi 2024-2027			F			
Innledene avklaringer interkommunalt samarbeid landbruk					K	

8.6.2.2. Bærekraft, miljø- og klimatiltak

Eiendom

Miljø- og klimatiltak	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr)	Status 31.12.2023			Kommentar
Gjennomføre energiøkonomiseringstiltak	2023			I		Pågående prosess ved rehabiliteringer. Fokus på løsninger v driftsmøter
Gjennomføre kurs i energisparing for driftspersonalet	2023				U	Ikke gjennomført
Gjennomføre kurs i energisparing for alle enheter (ledernivå)	2023				U	Ikke gjennomført

✓ *Energisparingskurs for driftspersonalet samt for ledere er ikke gjennomført.*

- ✓ Fokus på gjenbruk ved byggeprosjekter. Auretorget er et godt eksempel på gjenbruk av materialer.
- ✓ Egen arbeidsgruppe på renhold som har hovedfokus på å begrense bruk av kjemikalier.

Plan- og byggesaker, kart og oppmåling, landbruk, miljø og vilt

Miljø- og klimatiltak	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr)	Status 31.12.2023			Kommentar
Klimanettverks-gruppe	Kontinuerlig			I		
CEMASys Klimaregnskap	Årlig			I		
Bærekraftsfylket Møre og Romsdal	Kontinuerlig			I		
Klimasatsmidler	Kontinuerlig			I		
Klimabudsjett	2023-2026			I		

8.6.3. HMS og Kvalitetssikring

8.6.3.1. Sykefravær

Ansvar	Enhet / avdeling	Sykefravær 2023 i prosent					Sum 2022
		1-8 dager	9-16 dager	17-40 dager	> 40 dager	Sum fravær	
6000-6057	FDV Eiendom	1,3	0,5	0,1	3,6	5,5	13,5
6100-6250	FDV Kommunalteknikk	1,0	0,5	1,1	0,0	2,6	8,5
6310-6360	Plan, bygg, landbruk..	2,3	0,0	0,3	0,0	2,6	2,3
	Plan og drift	1,4	0,4	0,4	2,3	4,5	10,7

Sykefraværet er lavt, det er positivt og kommenteres ikke videre.

8.6.3.2. Arbeidsmiljø og HMS-tiltak

Plan- og drift – ledernivå

- Medarbeidersamtaler gjennomført i 2023

Kommunalteknikk

- Medarbeidersamtaler ikke gjennomført grunnet bemanning (utført i 2024)
- Vernerunder ikke gjennomført grunnet bemanning (planlagt 2024)
- Felles HMS-gruppe med bygg/eiendom etablert og satt i gang

Eiendom

- Etablert felles HMS gruppe for FDV –eiendom og kommunalteknikk.
- Etablert HMS gruppe på renholdsavdelingen
- Gjennomført vernerunder ved 10 av våre største funksjonsbygg
- Seminar NAV arbeidslivssenter, renholdsavdelingen. Fokus på samarbeid, samt sykefravær
- Kurs i ergonomi på renholdsavdelingen

8.6.3.3. Internkontroll og kvalitetssikring

Endringer i krav til anskaffelser med vektlegging på miljø/klima fra 01.10.24. Kan gi økte kostnader på investeringsprosjekter.

Nye regler om klima- og miljøhensyn fra 1. januar 2024 vil en forskriftsendring skjerpe kravene for å ivareta klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser. Endringene innebærer at klima- og miljøhensyn som hovedregel skal vektes med minimum tretti prosent, men åpner for unntak hvis gitte vilkår er oppfylt 15. des. 2023.

8.6.4. Økonomieresultat

8.6.4.1. Økonomirapportering

Ansvar	Ansvar (T)	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Differanse	Regnskap 2022
6000:6099	FDV Eiendom	19 422	20 980	(1 558)	20 416
6100:6165	FDV Kommunalteknikk	12 400	12 864	(464)	12 742
6201:6250	VAR	106	316	(210)	(579)
6300:6360	Plan, byggesak, oppmåling og miljø	3 473	4 439	(966)	3 838
Sum		35 401	38 599	(3 198)	36 417

8.6.4.2. Forklaring på økonomiske avvik

Eiendom

Avgifter, gebyrer, lisenser merforbruk på kr 323.000,-

Forsikringspremier, bygg, anlegg inventar og utstyr merforbruk på kr 128.000,-

Differansen på 1.558.000 er i hovedsak en følge av prosjekter i drift som har et mindreforbruk og/eller ikke er ferdige. Inntekter av husleie er på 650.000,- mindre enn budsjettet.

Plan, byggesak, landbruk mv.

Differansen mellom regnskap og budsjett er i hovedsak knytt til at områdeplan ikke ble realisert samt noe mindre forbruk på lønn som følge av vakanser.

Budsjettmål for tjenester som finansieres av gebyrer ble ikke nådd, 67% av budsjettmål ble oppnådd. Det er spesielt innenfor private reguleringsplaner og oppmåling det var lav aktivitet i 2023.

Eiendom - Ekstra bevilgning bygninger og anlegg – 1 million kroner

Ansvar	Ansvar (T)	Tiltak/formål	Beløp
		Samlet øremerket bevilgning 2023-budsjettet	-1 000 000,00
6002	FDV Stemshaug barnehage	Utskifting brannfarlige armaturer	44 190,00
6006	FDV Aure skole	Utbedring branntiltak	304 466,10
6008	FDV Tustna barne- og ungdomsskole	Diverse utbedr. låssystem m/brikkeløsning	96 272,45
6010	FDV Aurevangen barnehage	Bytte av utvendig solskjerming	99 275,06
6012	FDV Aure sykehjem	Utbedring låssystem	14 982,65
6014	FDV Leira omsorgsboliger	Utbedring brannalarmanlegg	106 453,40
6015	FDV Aure trygdeboliger	Utbedring av råteskader	12 594,76
6017	FDV Solbakken bosenter	Utbedring av tak-lekasjer	15 183,32
6023	FDV næringsbygg	Nytt ventilasjonsanlegg og branntiltak	86 957,40
6024	FDV Aure ressurscenter	Utvidelse ventilasjon lokaler flyktningetjenesten	59 400,00
6050	FDV Flerbrukshall	Utbedr. av rustskader sprinkleranlegg	109 272,70
6054	Skogan omsorgsboliger	Utbedring av bad (lekasjer mm.)	118 587,72
6056	Adm.bygg Aure sentrum	Diverse utbedringer	30 696,50
Sum regnskapsført/planlagt			1 098 332,06
Rest på bevilgning/overforbruk			98 332,06

Kommunalteknikk – Ekstra bevilgning samferdsel – 0,5 millioner kroner

Ansvar	Ansvar (T)	Tiltak/formål	Beløp
6120	Samferdsel	Samlet øremerket bevilgning 2023-budsjettet	-500 000,00
		Reasfaltering Dromnesvegen	400 000,00
		Annen reasfaltering	80 000,00
Sum gjennomført			480 000,00
Rest på bevilgning			-20 000,00

Reasfaltering kommunale veger er utført med kr. 480.000,-

8.6.5. Investeringer

Det vises til eget kapittel i årsmeldingen som gjelder investeringer.

8.7. Kultur og næring

8.7.1. Beskrivelse av tjenesten/enheten

Kultur består av:

- kulturskole: 2,41 årsverk, herunder kulturskolerektor 0,60 årsverk
- bibliotek: 0,88 årsverk
- Aure arena: 0,75 årsverk
- rådgiver kultur: 0,57 årsverk
- ungdomsklubbarbeider (0,2 årsverk. Vakant fram til 01.09.2023)
- Politisk styreorgan for kultur er formannskapet.

Næring består av 1,8 årsverk. Enhetsleder og rådgiver 1,5 årsverk og 0,3 årsverk er knytta opp mot rådgiver landbruk. Helstillinga til enhetsleder inkluderer både kultur og næring.

8.7.2. Resultatmål for enheten

8.7.2.1. Resultatmål og status

Bibliotek

Resultatmål i budsjettet	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2023			Kommentar
Bibliotek Tustna	2023 -			x		Biblioteket på Gullstein pakka ned pga. ombygging legekantor. Penger ble avsatt til utredning nytt bibliotek, samt lokaliteter kulturskolen ved TBUS. Idrettsbygget er sjekka ut som uegna til bibliotek pga. for lav bæreevne.
Boksamling tilhørende filial på Tustna	2023 -			x		Stuet på paller i en kjeller. Bekymra for tilstanden på bøkene hvis denne lagringa vedvarer. Vi mottar 2 sett med kulturfondbøker for barn, det ene settet leveres nå til TBUS.
Nytt bibliotek Aure	2023 -				x	Planer om samlokalisering med servicekontoret ved bruk av gamle Coopbygget. Coopbygget sin første etasje er opptatt av tannlege, og snart politistasjon. Penger avsatt i budsjettet for 2024 (6 mill.), for å se på andre løsninger.
Arrangement	2023		x			Forfatterbesøk, bokprat, klassebesøk, nordisk litteraturuke, sommerles, digitale bibliotektilbud.
Litteraturhuset Møre og Romsdal	2023		x			Aure folkebibliotek er medlem. Koster 15 000 kroner per år. 4 tilrettelagte arrangement, 2 av disse var for skoleklasser.

Nytt biblioteksystem	2023 -		x		Bestilling er signert, leverandør Systematic, system Cicero. MR Fylke v/kulturavdelinga er ansvarlig for anbudsrunde og forhandlinger med leverandør. Lagt inn i budsjettet til utvikling og service.
Åpningstider	2023		x		Åpent 24 timer pr uke, med en dag kveldsåpent.
Utlån og besøk	2023		x		11 % økning i besøk fra 2022. 24 % økning i utlån fra 2022.

Kulturskolen

Resultatmål i budsjettet	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2023			Kommentar
Undervisning	2023 -		x	x		Tilbud innen faga musikk (Aure arena og TBUS), dans (Aure arena), og kunst (Aure arena og TBUS). 110 elever 16 elever på venteliste, 3 på venteliste med førstevalg
Dans	2023 -		x	x		Egen lærer i kulturskole, da Operaen i Kristiansund ikke kunne gi oss tilbud om lærer fra høst 23.
Oppgradering av utstyr	2023	150 000	x			Meldte om stort behov i tertial, og fikk påfyll. I tillegg ble det brukt av årlige midler.

Aure arena

Resultatmål i budsjettet	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2023			Kommentar
Kino	2023 -		x	x		Normal drift, etter avtale med Bygdekinoen.
Kiosk	2023		x			Brukerundersøkelsen i 2022 avdekket at kiosken var uhensiktsmessig og lite brukervennlig. Prosjekt ombygging slo sammen kiosk og tidligere sekretariat til et større og bedre område. Infoskjermer på plass over salgspunkt.
Treningsrom	2023		x	x		Vedlikehold av utstyr og noe mindre innkjøp av utstyr. Godt besøkt. Oppfølging brukerundersøkelse 2022. Startet jobben med utbygging av treningsrom.
Arrangement	2023		x			Nordisk Aften, Kristian & Sturla, Vennebyen (Auretorget) Travellin`Strawberries, Novemberfest ansatte Aure Kommune, håndballkamper, utleie til andre mm
Idrettshall	2023		x			Ny LED-skjerm på 4x2 meter installert, nytt lydanlegg ferdigstilt.
Sponsorer	2023-		x	x		Alle sponsorflater pluss en ekstra er nå på plass.

Billettsystem	2023		x		Endret fra e-billett til f-ticket. Noen startvansker, men blir bedre dag for dag.
Gamingrom	2023		x	x	påbegynt arbeid med bygging av rom.
Foaje skytebane:	2023		x		Ny storskjerm på plass på vegg mot fotballbane.

Ungdomsklubb

Resultatmål i budsjettet	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2023			Kommentar
Klubbarbeider ansatt	2023		x			Ansatt ungdomsklubbarbeider i 20 prosent stilling i september.
Klubbaktivitet	2023 -		x			Gjennomført 2 workshop, klubbkvelder, startet oppbygging av gamingrom og møteplass i underetasjen i Aure arena.

Øvrig kultur

Resultatmål i budsjettet	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2023			Kommentar
Den kulturelle spaserstokken	2023		x			Eget fond, med årlig påfyll fylkeskommunen
Dialogmøte lag og foreninger	2023		x			Møte en gang i året med frivillige lag og organisasjoner. Avholdt i mars
Stipend unge talenter	2023		x			Avsatt 200 000 kroner i budsjettet. 163 000 kroner fordelt.
UKM (Ung kultur møtes)	2023		x			Samarbeid med Smøla. Workshopdag i januar, og hovedarrangement i Aure arena i februar.
Samarbeidsavtale fylket; Ung kunst og kultur	2023		x			Tilskudd i fire år i perioden 2022-2025. 150 000 kroner i 2023
Kulturtilskudd	2023		x			Utbetalt til lag og foreninger etter en søknadsprosess.
Kulturpris	2023		x			Utdelt i desember, etter vedtak i formannskapet. Vinner av kulturprisen 2023 ble Gunn Randi Fossland og Odd Einar Løkken.
Rullering handlingsprogram for idrett og friluftsliv	2023		x			Alle som vil søke tippemidler må inn på prioritert liste. To søknader er inne, pluss tiltak på lista som det ikke er sendt søknad på.
Minnesmerke Solskjel	2023		x			Igang satt prosjekt etter initiativ fra Halvard Husby. Politisk nedsatt styringsgruppe. Rapport levert desember 2023. Penger avsatt til videre arbeid med prosjektet i budsjettet med 300 000 kroner i 2024 og 300 000 kroner i 2025.
Bygdebok	2023		x			Bygdebokforfatter under arbeid ved anledning. Bygdeboknemnd som styrende organ. Avtale med bygdebokforfatter planlagt avslutta i 2024

Ordførergalleri	2023		x		Arbeid med å få fullført et komplett ordførergalleri etter initiativ fra Olav Eines og Tor Pettersen. Arbeidet avslutta i 2023.
Kråksundet sjøbruksmuseum	2023		x		Støtte for det gamle styret, som forbereder opprettelse av en venneforening. Tett kontakt med Nordmørsmusea som eierkommune. Eiermøte mm
Stikk UT	2023		x		Kultutur og næring med ansvar da stillinga folkehelsekoordinator (helse og familie) var ubesatt. I 2024 er det ansatt person i denne stillinga.

Næring

Resultatmål i budsjettet	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2023			Kommentar
SNP og tiltaksdel handlingsprogram SNP	2023			x		Styringsdokument for alt som gjøres i enheten næring.
Jappe Ippes folkehøgskole AS	2023 -			x		Etter å ha sendt søknad nummer 14 i 2022, var det i år ikke anledning til å sende inn søknad om oppstartsmidler pga. en høring initiert av departementet som ikke er ferdig. Aure kommune med 100 prosent eierskap i Jappe Ippes FHS AS. Kommuneadministrasjonen med sekretærfunksjon. Eget regnskapskontor Aure kommune mista avtale om lokasjon da Aure turistsenter ble solgt. Ny lokasjon er ikke på plass, og det må vurderes om en videre satsing skal prioriteres.
Forskjønning Aure kommune – Blomsterkrukker, benk flagg mm	2023 -	50 000	x			Et meget godt mottatt prosjekt. Blomsterkrukker oppsatt på utvalgte steder. Blomster hengt opp i lysstolper. Flagg i lyktstolper i Aure sentrum og på Leira.
Innovasjonscamp	2023 -		x			Årlig arrangement for 9. klasse. Samarbeid med skolene og ANF
Næringsutviklings-fondet	2023 -	1 500 000	x			Budsjettvedtak på 500 000 for 2024.
Kommunalt næringsfond	2023 -		x			Penger inn til fondet fra staten via fylkeskommunen. Fikk 625 419 kroner i 2023. Egne retningslinjer for dette fondet som ble revidert i 2022.
HopplD	2023 -		x			Gründerhjelp opp til 30 000 kroner pluss eget program gründere kan knytte seg til, hvor kommunene er sertifisert gründerhjelp. Flere som har starta på, men ingen utbetalinger i 2023. En utbetaling i januar 2024, med oppstart forretningside i 2023.
Stedsutviklingsprosjektet	2023 -		x	x		Prosjektet varer til ut 2024. Auretorget, sett bort fra planlagt sykkelparkering, ferdigstilt.

					Prosjektet går nå inn bygdevekstprosjektet som starter i 2024. Ideverksted på Nordlandet gjennomført i samarbeid med Nordlandet grendalag.
Bygdevekstavgift	2023 -			x	Søknad sendt høsten 2023, og sammen med Smøla ble Aure en av fem pilotprosjekt som er valgt ut av KDD. Prosjektet er delt opp i to faser. Fase 1 som skal bunne ut i en avtale med staten november 2024. Her får Aure og Smøla 2 millioner kroner. Hvis avtalen blir godkjent er Aure og Smøla klar for fase 2. Her ligger fire millioner i potten.
Auretorget	2023 -		x	x	Ansvar for åpninga under Aureveka. Videre ses det på om hva Auretorget kan brukes til, og hvordan det brukes. Her samarbeides det med Aure sentrumsforening, Rekoringen og andre aktører fra næringslivet.
Digital turistvert	2023 -		x	x	Resultat etter arbeidet med stedsutviklingsprosjektet. Infotavla er plassert på Auretorget mot gangfeltet, og i tillegg til at den fungerer som en digital turistinformasjon er den også en digital oppslagstavle.
Regionråd Trøndelag Sørvest - Lakseregionen	2023 -		x	x	Er med i næringsnettverk, og regionrådet. Størst fokus har vært på reiseliv og mat, men også andre tema tas opp i rådet.
Næringsnettverk Nordmøre	2023 -		x	x	Nettverk for kommunene og næringsorganisasjoner på Nordmøre.
Fiber	2023 -		x	x	Et samarbeid med enheten utvikling og service. Etter siste runde med Ncom midler (Ncom = Nasjonal kommunikasjonsmyndighet) Har snart alle i kommunen tilbud om fiber. Fra å være en kommune med lav dekningsgrad, er vi nå snart tett opp mot 100 prosent.
Ungdomsfiske	2023 -	130 000	x		Samarbeidsprosjekt med Nordmøre fiskebåt og andre kommuner på Nordmøre. Statlig tilskudd. Ordninga går ut på at ungdom i kommunen får tilbud om sommerjobb om bord i en fiskebåt.
Yrkesmesse	2023		x		Årlig messe arrangert i idrettshallen ved Aure arena. Elever fra 9. og 10. klasse ved ABUS og TBUS er deltakere på messa. Samarbeid med skolene og Aure næringsforum.
Kjernekraft	2023 -		x	x	Aureordfører initiativtaker til at Aure og Heim kommuner blir lokasjon for et kjernekraftanlegg. Et samarbeidsprosjekt mellom de to kommunene. Arrangerte to folkemøter. Ett i Aure og ett i Heim.

«Bli med hit»	2023		x		Aure er sammen med fylkeskommunen, KNN og NIPR med på et opplegg, for å få ungdom å flytte til Aure, Nordmøre osv. En årlig messe arrangeres i Oslo. I Trondheim samarbeider Nordmørskommunene om et lignende opplegg.
Toppidrettsveka	2023	100 000	x		Eget opplegg rundt TIV på Auretorget. Med telt og scene. Næringslivet får vist seg fram, sammen med kulturinnslag. Fokus på lokal mat mm
Aure havn	2023 -		x	x	Det ses på mulighetene til å utvikle området i og rundt Aure havn. Samarbeid med private aktører. Blir en viktig del i bygdevekstprosjektet.
Evaluering næringsarbeidet	2023		x	x	Oppdrag bestilt av kommunestyret og utført av Ernst & Young. Rapport vedtatt i k.styret.desember. Arbeid som følge av rapporten påstarta.
Evaluering Toppidrettsveka	2023		x		Initiert av kommunestyret. Rapport utarbeidet av Fremm rådgiving.
Kraft	2023 -			x	Pågående arbeid gjennom hele året, for å imøtekomme et snarlig varsla kraftunderskudd. Tilskudd til et pilotprosjekt i regi av ANF, utført av Ocean network.
Ruteendringer og ruteendringsprosess	2023 -		x	x	Årlig arbeid opp mot Fylkeskommunen, Fjord 1, busselskap, hurtigbåt og flytilbud.
Årets bedrift	2023 -		x		Medlem i juryen av årets bedrift som eies av Sparebank 1 SMN. Prisen deles ut hvert år. Årets bedrift 2023 ble Aasen maskin AS, og prisen ble delt ut på yrkesmessa i januar 2024.
Taftøy næringspark	2023 -		x	x	Området solgt til Relog. Arbeid sammen med Heim kommune for å se på nye etableringer i området.
Grüdersamlinger	2023 -		x	x	Samarbeid med Vindel, HoppID og Innovasjon Norge
Reiseliv	2023 -		x	x	Årlig samling i regi Visit Nordvest. Samarbeid med ANF i forhold til markedsføring opp mot Visit Nordvest.
Innovasjonsfestival	2023		x		Årlig samling på Åndalsnes
Boligbygging	2023			x	Arbeidet sammen med næringslivet og Husbanken for å se på muligheter gjennom ordninga med tilvisningsboliger. Ett prosjekt satt i gang. Igangsatt arbeid med boliganalyse

8.7.2.2. Bærekraft, miljø- og klimatiltak

Bærekrafts-, miljø- og Klimatiltak	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2023			Kommentar
Tiltak			x	x		Ingen nye tiltak ut over det som er satt i gang.

8.7.3. HMS og Kvalitetssikring

8.7.3.1. Sykefravær

Ansvar	Enhet / avdeling	Sykefravær 2023 i prosent					Sum 2022
		1-8 dager	9-16 dager	17-40 dager	> 40 dager	Sum fravær	
7000	Næring	0,0	0,0	9,0	0,0	9,0	7,6
7010-7042	Kultur	0,1	0,0	0,2	1,1	1,4	14,6
	Kultur og næring	0,0	0,0	3,0	0,7	3,8	13

8.7.3.2. Arbeidsmiljø og HMS-tiltak

Ingen nye tiltak i forhold til 2022. Sykefraværet av litt størrelse skyldes planlagt operasjon og rehabilitering.

8.7.3.3. Internkontroll og kvalitetssikring

Har satt i gang arbeidet med å bli en bedre bruker av operative system. Så som Compilo.

8.7.4. Økonomiresultat

8.7.4.1. Økonomirapportering

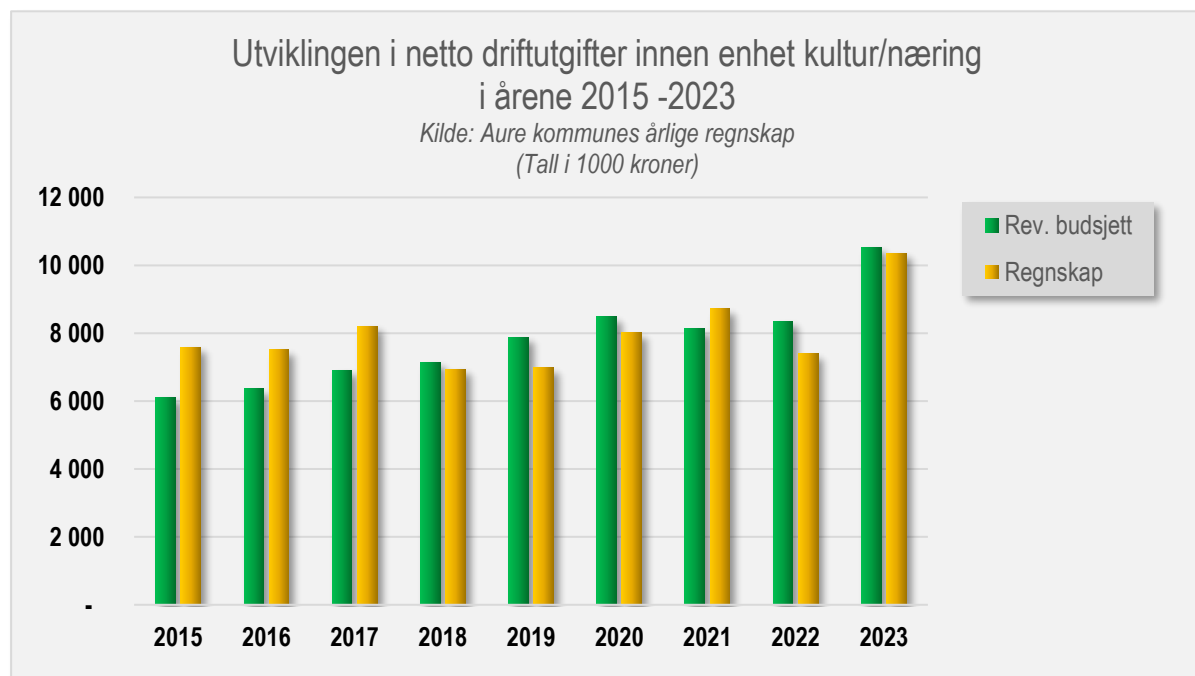
Ansvar	Ansvar (T)	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Differanse	Regnskap 2022
7000	Næringsutvikling	5 413	5 358	55	3 783
7010:7042	Kultur	4 936	5 175	(239)	3 606
Sum		10 349	10 533	(184)	7 389

8.7.4.2. Forklaring på økonomiske avvik

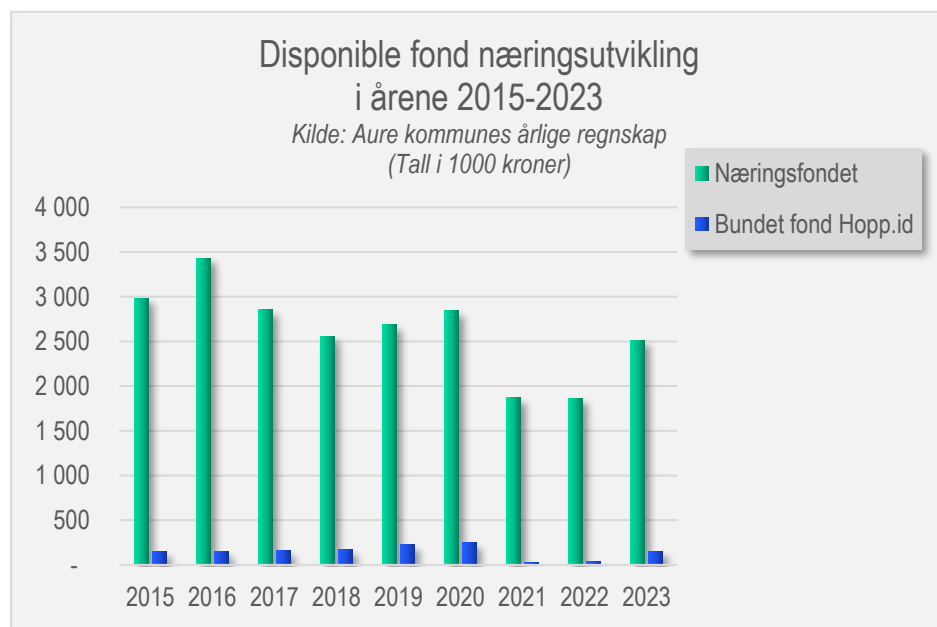
Alle budsjettkutt gjennomført, og kun små avvik i regnskapet i forhold til budsjett.

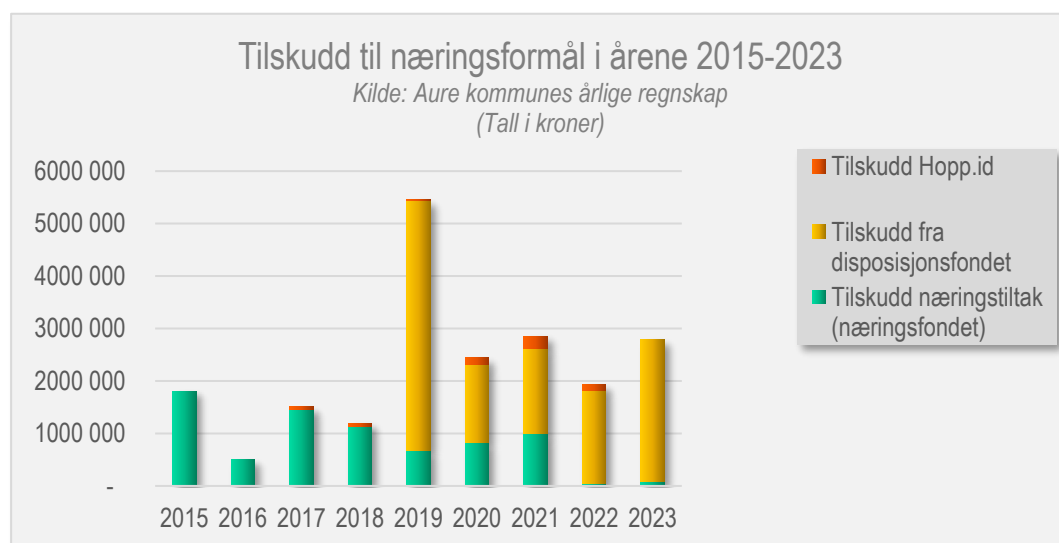
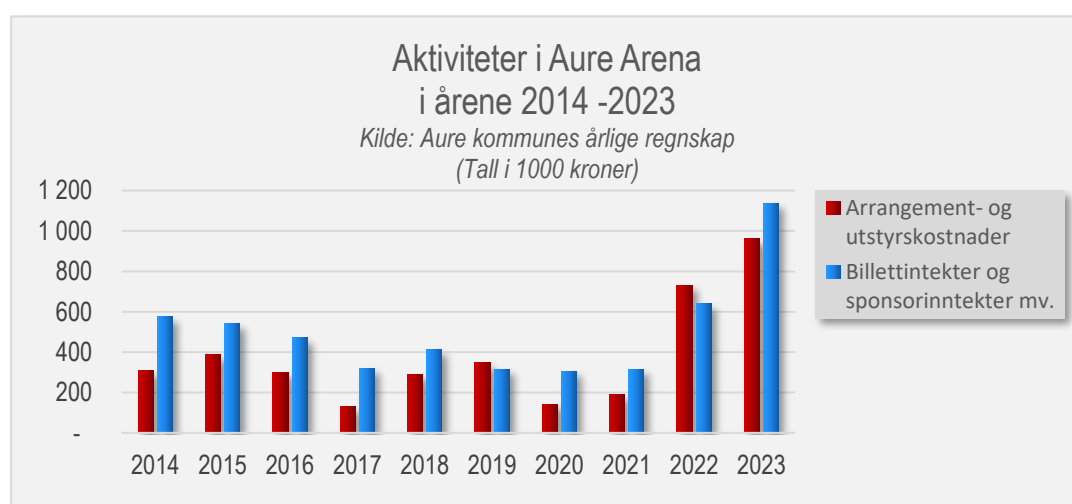
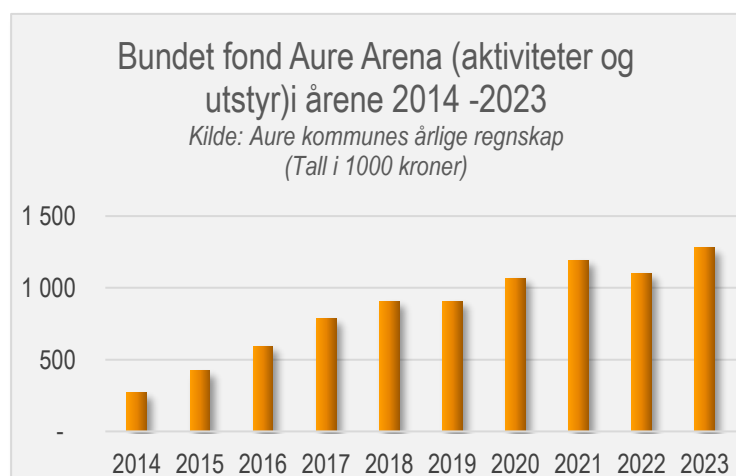
8.7.5. Nøkkeltall

Figur 45 – Netto driftsutgifter innen enhet kultur/næring 2015-2023

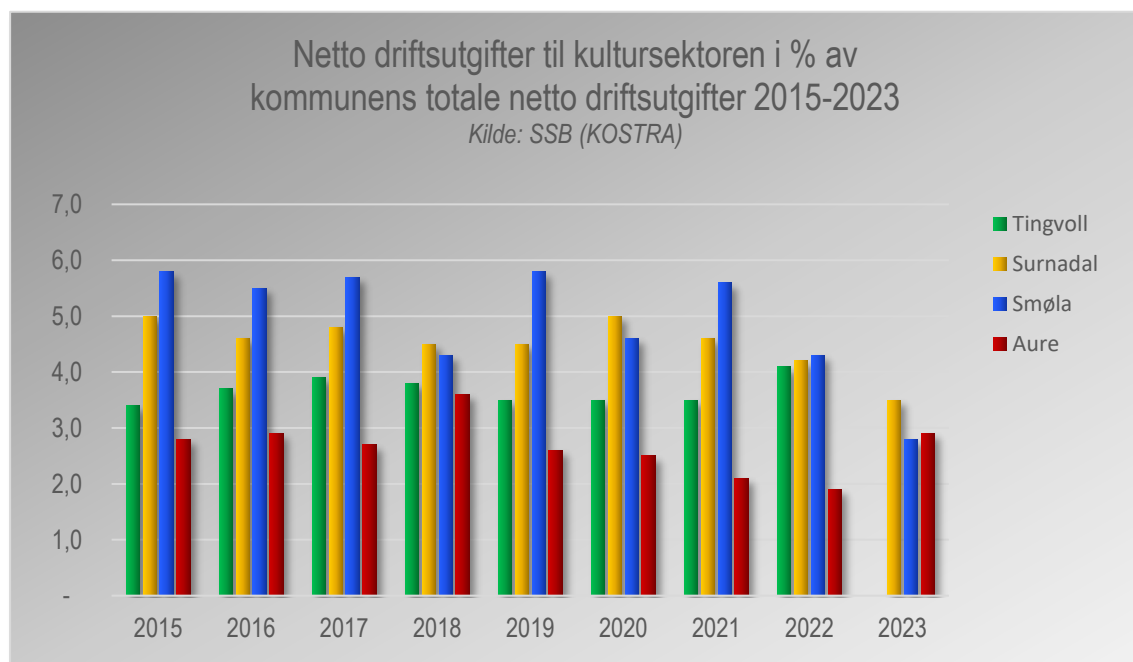

Figur 46 – Disponible fond til næringsutvikling

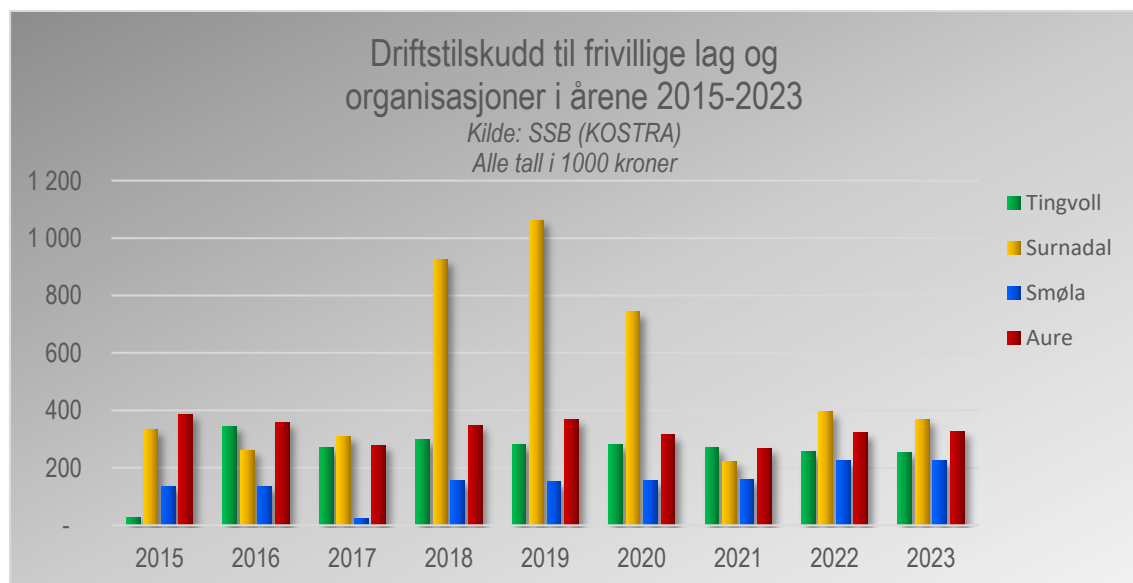

Figur 47 – Tilskudd til næringsformål i årene 2015-2023

Figur 48 – Aktiviteter i Aure Arena i årene 2014-2023

Figur 49 – Bundet fond Aure Arena 2014-2023

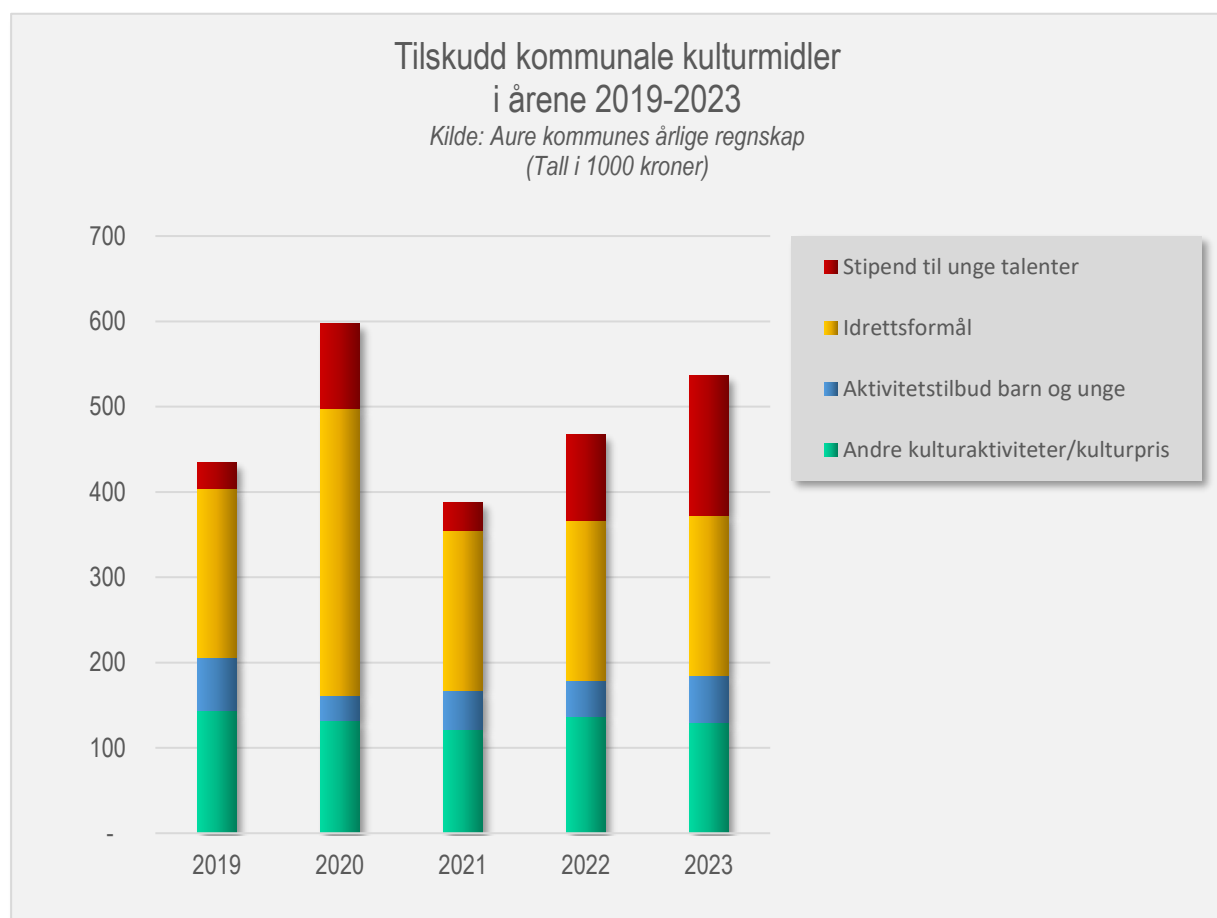
Figur 50 – Netto driftsutgifter til kultursektoren – utvalgte kommuner

Figur 51 – Driftstilskudd til frivillige lag og organisasjoner – utvalgte kommuner

Figur 52 – Tilskudd kommunale kulturmidler i årene 2019-2023

8.7.6. Investeringer

Det vises til eget kapittel i årsmeldingen som gjelder investeringer.